PROIECT

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
COMITETUL EXECUTIV

HOTĂRÂREA nr. ____
din _ _____ 2026

Pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea standardelor calității informației și modul de prezentare a acesteia în cadrul birourilor istoriilor de credit

În temeiul art. 5 alin. (10), art. 6 alin. (11), art. 8 alin. (2), art. 12 alin. (1) și art. 17 alin. (3) pct. 1) lit. a), c) și h) din Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 138-139, art. 559, republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 316-321, art. 546), cu modificările ulterioare, art. X alin. (6) din Legea nr. 214/2023 pentru modificarea unor acte normative (asigurarea transferului de atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 287-290, art. 504), Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind stabilirea standardelor calității informației și modul de prezentare a acesteia în cadrul birourilor istoriilor de credit (se anexează).
2. Se abrogă Anexa nr. 2 (Regulamentul cu privire la modul de prezentare a informațiilor la biroul istoriilor de credit și de eliberare a raportului de credit) la Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 8/15/2009 cu privire la aprobarea unor regulamente (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 86-88, art. 363), înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr. 671/2009, cu excepția pct.34[14]
3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr. ___/2026 pentru modificarea unor acte normative (activitatea birourilor istoriilor de credit), iar dacă este publicată după această dată, la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
4. În termen de cel mult 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, birourile istoriilor de credit asigură verificarea identității subiecților istoriilor de credit în Registrul de stat al populației și în Registrul de stat al unităților de drept, potrivit pct. 20 din anexa la Regulamentul indicat la pct. 1, prin exercitarea dreptului prevăzut la art. 11 alin. (1^1) lit. b) din Legea nr. 122/2008, în condițiile Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, și informează Banca Națională a Moldovei despre aceasta.
5. Birourile istoriilor de credit pun în funcțiune interfața de programare a aplicațiilor conformă standardului tehnic unic și mediul de testare în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri (în continuare – termenul de punere în funcțiune). Sursele de formare a istoriilor de credit trec la standardul tehnic unic în termen de 6 luni de la expirarea termenului de punere în funcțiune (în continuare – termenul de trecere). Până la expirarea termenului de trecere, sursa poate prezenta informația în formatul anterior, în cel conform standardului tehnic

unic sau în ambele, cu condiția asigurării de către birourile istoriilor de credit a neadmiterii dublării înregistrărilor în istoriile de credit, prin asocierea identificatorului din formatul anterior cu identificatorul unic al obligației, potrivit standardului tehnic unic.

6. La expirarea termenului de trecere încetează recepționarea informațiilor în alte formate decât cel stabilit în standardul tehnic unic, precum și schimbul de informații între birouri pe baza unor formate convenite bilateral.

7. Până la expirarea termenului de trecere, pentru informația prezentată în formatele utilizate de birourile istoriilor de credit la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, cerințele Regulamentului indicat la pct. 1 care trimit la standardul tehnic unic se aplică în măsura în care formatul respectiv conține informația vizată. În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, birourile istoriilor de credit transmit Băncii Naționale a Moldovei, în formă de document electronic, documentația tehnică integrală a acestor formate, inclusiv dicționarele de câmpuri, nomenclatoarele și regulile de validare.

8. Informația înregistrată în istoria de credit înainte de aplicarea standardului tehnic unic nu se recalculează și nu se reinterpretează. Biroul o marchează distinct, iar raportul de credit nu prezintă într-un indicator agregat informații create după definiții diferite fără mențiunea expresă a acestui fapt.

Anexă
la Hotărârea Comitetului executiv
al Băncii Naționale a Moldovei
nr.___ din _____

REGULAMENT
privind stabilirea standardelor calității informației și modul de prezentare a acesteia în cadrul birourilor istoriilor de credit

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind stabilirea standardelor calității informației și modul de prezentare a acesteia în cadrul birourilor istoriilor de credit (în continuare – Regulament) stabilește condițiile și cerințele aplicate calității informațiilor aferente istoriei de credit, precum și modul de implementare și auditare a sistemului de management al calității acestora, condițiile, cerințele și modul de prezentare a informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit, de transmitere a raportului de credit utilizatorilor și/sau subiecților istoriilor de credit și/sau unui alt birou al istoriilor de credit.

2. Noțiunile și expresiile utilizate în prezentul Regulament au semnificația prevăzută în art. 2 din Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (în continuare – Legea nr. 122/2008) și în actele normative emise în aplicarea acesteia. De asemenea, în sensul prezentului Regulament se utilizează următoarele noțiuni:

2.1. *persoană autorizată* – persoană fizică, angajat al sursei de formare a istoriei de credit sau al biroului istoriilor de credit, titular al certificatului calificat pentru semnătură electronică, căreia îi este delegat dreptul de a prelucra și de a transmite informația în formă de document electronic;

2.2. *solicitare* – cerere înaintată de un birou al istoriilor de credit către un alt birou al istoriilor de credit, prin care se solicită prezentarea informației referitoare la istoria de credit în baza demersului utilizatorului sau a subiectului istoriei de credit;

2.3. *acord privind nivelul serviciilor (acord SLA)* – parte a contractului de prestare a serviciilor informaționale care stabilește nivelurile de disponibilitate, timpul de răspuns și timpul de procesare asumate de biroul istoriilor de credit față de utilizatori și sursele de formare a istoriilor de credit, cel puțin la nivelurile minime stabilite în standardul tehnic unic;

2.4. *interfață de programare a aplicațiilor (interfață API)* – interfață electronică prin care sistemele informaționale ale surselor de formare, ale utilizatorilor istoriilor de credit și ale altor birouri ale istoriilor de credit interacționează automat, prin transfer de informații, cu sistemul informațional al biroului istoriilor de credit, în conformitate cu formatul, cu protocoalele de comunicare și cu mecanismele de securitate stabilite în standardul tehnic unic;

2.5. *standard tehnic unic* – ansamblu de specificații tehnice, cu componentele prevăzute la pct. 34, stabilit în anexa la prezentul Regulament și obligatoriu pentru birourile istoriilor de credit, sursele de formare a istoriei de credit și utilizatori, care stabilește structura, semnificația, formatul și regulile de validare automată a datelor ce constituie istorie de credit, precum și modul de transmitere securizată a acestora la prezentarea informațiilor de către surse, la eliberarea rapoartelor de credit și la schimbul de informații între birouri ale istoriilor de credit;

2.6. *jurnal de audit* – înregistrare electronică cronologică, generată automat de sistemul informațional și protejată împotriva modificării și ștergerii neautorizate, care consemnează,

pentru fiecare operațiune efectuată asupra informațiilor, persoana sau sistemul care a efectuat-o, data și ora, tipul și obiectul operațiunii, precum și rezultatul acesteia;

2.7. *raport de erori* – document electronic generat automat în urma validării datelor, care identifică, pentru fiecare înregistrare transmisă de sursa de formare a istoriei de credit, abaterile de la standardul tehnic unic, cu indicarea regulii de validare încălcate și a câmpului afectat, servind ca bază pentru corectarea informației.

3. În sensul prezentului Regulament, orice referire la organul executiv al biroului istoriilor de credit include și administratorul sau conducătorul/conducătorii acestuia, după caz.

4. Noțiunile „certificat calificat pentru semnătură electronică", „document electronic", „semnătură electronică calificată", „sigiliu electronic", „sigiliu electronic calificat" se utilizează în sensul noțiunilor definite în Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (în continuare – Legea nr. 124/2022).

II. STANDARDELE CALITĂȚII INFORMAȚIILOR AFERENTE ISTORIILOR DE CREDIT

5. Sistemul de management al calității informațiilor aferente istoriilor de credit (în continuare – sistem de management al calității informațiilor) reprezintă ansamblul integrat de politici, procese tehnologice, reguli de verificare automată și mecanisme de control, administrat de biroul istoriilor de credit în scopul asigurării conformității structurale, acurateței și exhaustivității în colectarea, stocarea, prelucrarea și transmiterea informațiilor prevăzute la art. 5 din Legea nr. 122/2008. Sistemul de management al calității informațiilor este implementat cu respectarea principiilor generale privind calitatea informațiilor, prevăzute la pct. 7, în special, a principiilor de protecție, confidențialitate și legalitate a prelucrării datelor cu caracter personal conform Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal (în continuare – Legea nr. 195/2024), în vederea îmbunătățirii continue a serviciilor oferite participanților la sistemul de management al calității informațiilor.

6. Participanții la sistemul de management al calității informațiilor aferente istoriilor de credit (în continuare – participanți) cuprind: sursele de formare a istoriilor de credit, birourile istoriilor de credit, utilizatorii și subiecții istoriilor de credit, precum și orice altă persoană fizică, inclusiv întreprinzător individual, sau persoană juridică care în temeiul legislației sau al contractului de prestare a serviciilor informaționale participă la procesele de formare, prelucrare, stocare, transmitere și utilizare a informațiilor care constituie istorie de credit.

7. Principiile generale privind calitatea informațiilor transmise de sursele de formare a istoriei de credit, recepționate, prelucrate, stocate și prezentate de către biroul istoriilor de credit utilizatorilor și subiecților istoriilor de credit, inclusiv în cadrul schimbului de informații între birourile istoriilor de credit, sunt următoarele:

7.1. principiul legalității – transmiterea informațiilor de către sursa de formare a istoriei de credit, gestionarea de către biroul istoriilor de credit, precum și prezentarea rapoartelor către utilizator, subiectului istoriei de credit sau alt birou al istoriilor de credit trebuie să fie realizate în conformitate cu cerințele Legii nr. 122/2008, Legii nr. 195/2024, Legii nr. 124/2022 și ale actelor normative secundare emise în aplicarea acestora;

7.2. principiul integrității și exactității – informațiile transmise de sursa de formare a istoriei de credit și gestionate de către biroul istoriilor de credit trebuie să fie nealterate și exhaustive și să reflecte fidel și exact situația de fapt a subiectului istoriei de credit și a obligației raportate;

7.3. principiul completitudinii – informațiile transmise de sursa de formare a istoriei de credit și gestionate de către biroul istoriilor de credit trebuie să cuprindă toate datele obligatorii și relevante prevăzute de legislație, înregistrând toate elementele necesare identificării subiectului istoriei de credit și a obligației raportate;

7.4. principiul confidențialității informației – gestionarea informațiilor se efectuează într-un mod care asigură securitatea adecvată a datelor, inclusiv protecția împotriva prelucrării neautorizate sau ilegale și împotriva pierderii, distrugerii sau deteriorării accidentale, prin luarea de măsuri tehnice sau organizatorice corespunzătoare;

7.5. principiul trasabilității – prelucrarea istoriilor de credit permite asocierea informațiilor transmise cu sursa de formare a istoriilor de credit, identificarea utilizatorului istoriilor de credit, precum și determinarea exactă a momentului transmiterii, recepționării, modificării sau actualizării informațiilor, asigurând un istoric complet al fluxurilor de date;

7.6. principiul actualității – informațiile transmise de sursa de formare a istoriei de credit și gestionate de către biroul istoriilor de credit trebuie să fie actualizate în termenele prevăzute la art. 6 alin. (7) și art. 13 alin. (3) din Legea nr. 122/2008, iar data survenirii evenimentului raportat se consemnează distinct de data transmiterii și de data înregistrării acestuia;

7.7. principiul coerenței – aceeași informație gestionată de toate birourile istoriilor de credit are aceeași semnificație și aceeași reprezentare structurală, conform standardului tehnic unic, iar fiecare obligație se identifică în mod unic, astfel încât să fie exclus riscul înregistrării sau raportării duble a aceleiași informații.

8. Biroul istoriilor de credit stabilește, implementează, menține și îmbunătățește continuu sistemul de management al calității informațiilor, inclusiv procesele necesare în acest scop și interacțiunile lor, în conformitate cu cerințele prezentului Regulament și ale Regulamentului privind sistemele informaționale utilizate pentru crearea bazei de date a biroului istoriilor de credit, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 8/15/2009 (Anexa nr.1) (în continuare – Regulamentul nr. 8/15/2009 privind sistemele informaționale).

9. În vederea aplicării cerințelor prevăzute la pct. 8, biroul istoriilor de credit stabilește și controlează procesele aferente sistemului de management al calității informațiilor prin implementarea următoarelor măsuri:

9.1. determinarea fluxurilor de informații, prin aplicarea formatului electronic unic și a structurii unice a rapoartelor de credit transmise, conform art. 7 alin. (5) din Legea nr. 122/2008, către utilizator, subiectul istoriei de credit sau alt birou al istoriilor de credit, astfel cum sunt stabilite în standardul tehnic unic pentru informațiile recepționate de la sursele de formare a istoriei de credit;

9.2. determinarea succesiunii și interacțiunii proceselor, prin definirea exactă a etapelor logice prin care informațiile care constituie istorie de credit conform art. 5 din Legea nr. 122/2008 sunt transferate din sistemele informaționale ale surselor de formare a istoriei de credit în baza de date a biroului istoriilor de credit și, ulterior, către utilizator, subiectul istoriei de credit sau alt birou al istoriilor de credit, prin intermediul interfeței de programare a aplicațiilor, care corespunde standardului tehnic unic și la care sursa are acces în temeiul contractului de prestare a serviciilor informaționale;

9.3. determinarea și aplicarea criteriilor, metodelor și indicatorilor de performanță, prin aplicarea regulilor de validare automată stabilite în standardul tehnic unic, prin monitorizarea indicatorilor de calitate a informațiilor prevăzuți la pct. 30 și prin stabilirea unui acord SLA care reglementează disponibilitatea sistemului informațional, timpul de procesare a informațiilor recepționate și timpul maxim de generare a raportului de credit;

9.4. determinarea și asigurarea resurselor necesare, prin punerea la dispoziție și menținerea unui sistem informațional securizat, conform cerințelor stabilite de Regulamentul nr. 8/15/2009 privind sistemele informaționale, precum și prin asigurarea personalului calificat necesar bunei funcționări a fluxurilor de date;

9.5. alocarea responsabilităților, prin definirea exactă a rolurilor și atribuțiilor personalului din cadrul biroului istoriilor de credit, inclusiv ale administratorilor de sistem și ale responsabililor de calitatea datelor, precum și stabilirea obligațiilor ce revin persoanelor autorizate din cadrul surselor de formare a istoriilor de credit și din cadrul biroului istoriilor de credit;

9.6. evaluarea și auditul intern al proceselor, prin analizarea periodică a neconformităților semnalate de subiecții istoriilor de credit prin intermediul contestațiilor, precum și prin implementarea acțiunilor corective necesare în sistemul informațional;

9.7. îmbunătățirea continuă a sistemelor informaționale în scopul asigurării alinierii permanente a acestora la evoluțiile tehnologice și la cerințele participanților;

9.8. controlul informațiilor documentate necesare pentru sprijinirea și demonstrarea desfășurării proceselor conform planificării, prin menținerea documentației interfeței API corespunzătoare versiunii efectiv implementate a standardului tehnic unic, precum și prin păstrarea jurnalelor de audit, pe durata termenului de păstrare a istoriei de credit la care se referă, și a rapoartelor de erori, în condițiile de securitate, arhivare și protecție stabilite de Regulamentul nr. 8/15/2009 privind sistemele informaționale, cu punerea lor la dispoziția Băncii Naționale a Moldovei, la solicitare.

10. Politica de calitate a informațiilor aferente istoriilor de credit și obiectivele tehnice ale biroului istoriilor de credit, în conformitate cu cerințele prezentului Regulament și ale Regulamentului nr. 8/15/2009 privind sistemele informaționale, se stabilesc de către consiliul, iar în lipsa acestuia, de către adunarea generală a asociaților/acționarilor biroului istoriilor de credit, și se implementează și se mențin de către administrator sau organul executiv, respectând următoarele reguli de bază:

10.1. asigurarea adecvării politicii de calitate a informațiilor la scopul, contextul și direcția strategică ale biroului istoriilor de credit, ținând cont de raporturile contractuale ale acestuia cu participanții;

10.2. asigurarea cadrului necesar în vederea analizei periodice a sistemului de management al calității în scopul stabilirii obiectivelor strategice și operaționale ale biroului istoriilor de credit;

10.3. includerea angajamentelor consiliului, iar în lipsa acestuia a adunării generale a asociaților/acționarilor biroului privind asigurarea îmbunătățirii continue a sistemului de management al calității informațiilor și privind respectarea cerințelor prevăzute de Legea nr. 122/2008 și de Legea nr. 195/2024;

10.4. menținerea politicii de calitate a informațiilor în formă documentată, precum și comunicarea și asigurarea aplicării acesteia de către întreg personalul biroului istoriilor de credit;

10.5. asigurarea disponibilității politicii pentru participanți, inclusiv prin publicarea pe pagina web oficială a biroului istoriilor de credit.

11. Organul executiv al biroului istoriilor de credit asigură disponibilitatea resurselor tehnologice și umane necesare pentru procesarea fluxului extins de informații transmise de sursele de formare a istoriilor de credit și gestionate de biroul istoriilor de credit.

12. În vederea realizării obligațiilor prevăzute la pct. 10 și pct. 11, organul executiv al biroului istoriilor de credit asigură implicarea, ghidarea și susținerea personalului pentru eficientizarea sistemului de management al calității informațiilor.

13. Organul executiv al biroului istoriilor de credit asigură funcționalitățile tehnologice necesare și filtrele de validare automatizată a datelor, în scopul conformării depline cu standardele calității informațiilor stabilite de prevederile prezentului Regulament și al garantării capacității operaționale de procesare exhaustivă a informațiilor prezentate de către sursele de formare, cu respectarea Legii nr. 195/2024.

14. Consiliul, iar în lipsa acestuia adunarea generală a asociaților/acționarilor biroului istoriilor de credit planifică și asigură realizarea, conform cerințelor prezentului Regulament și ale Regulamentului nr. 8/15/2009 privind sistemele informaționale, a acțiunilor necesare pentru abordarea riscurilor operaționale și a oportunităților specifice procesării istoriilor de credit.

15. Procesul de planificare și analiză a riscurilor operaționale include în mod obligatoriu bariere de control specifice pentru următoarele categorii de riscuri:

15.1. riscul de incompatibilitate de format sau de eroare logică – generat de transmiterea de către sursele de formare a unor date incomplete, eronate sau incompatibile cu standardul tehnic unic;

15.2. riscul de alterare sau omisiune a datelor – generat de nerespectarea de către sursele de formare a obligației de prezentare a tuturor informațiilor de care dispun din momentul apariției obligației subiectului istoriei de credit;

15.3. riscul de funcționare defectuoasă a sistemului informațional – generat de erori ale interfețelor de programare, erori de corelare a informațiilor, dublarea acestora sau incidente de securitate cibernetică ce pot compromite integritatea informațiilor stocate.

16. În scopul reducerii impactului riscurilor menționate la pct. 15, organul executiv al biroului istoriilor de credit planifică și implementează acțiuni bazate pe automatizarea filtrelor de control, monitorizarea continuă a fluxurilor informaționale prin jurnale de audit și notificarea imediată a neconformităților către sursele de formare a istoriilor de credit.

17. Organul executiv al biroului istoriilor de credit planifică și gestionează orice modificare operată la sistemul informațional sau la algoritmii de validare într-un mod controlat, astfel încât să nu fie afectat conținutul istoriilor de credit existente, fiind asigurată continuitatea furnizării serviciilor.

18. În aplicarea obligațiilor prevăzute la pct. 8, biroul istoriilor de credit administrează și menține în stare optimă de funcționare componentele hardware, software și mecanismele de securitate ale sistemului informațional, prin intermediul personalului competent, în scopul asigurării calității și conformității proceselor de colectare, stocare, prelucrare și transmitere a informațiilor aferente istoriilor de credit, conform cerințelor specificate de prezentul Regulament și ale Regulamentului nr. 8/15/2009 privind sistemele informaționale. Interfața de programare a aplicațiilor și celelalte canale prin care biroul istoriilor de credit recepționează informații de la sursele de formare, le transmite utilizatorilor și subiecților istoriilor de credit sau efectuează schimbul de informații cu alte birouri ale istoriilor de credit asigură cel puțin:

18.1. criptarea comunicațiilor, cu protocoalele și algoritmii stabiliți în standardul tehnic unic;

18.2. autentificarea reciprocă a sistemelor informaționale pe bază de certificate, fără transmiterea datelor de autentificare în conținutul mesajelor;

18.3. autorizarea fiecărei operațiuni în funcție de calitatea solicitantului, astfel încât fiecare sursă de formare, utilizator sau birou să acceseze numai informațiile și operațiunile la care are dreptul potrivit legii și contractului;

18.4. validarea fiecărui mesaj recepționat după schemele publicate în standardul tehnic unic, înainte de orice altă prelucrare;

18.5. limitarea numărului de solicitări și detectarea solicitărilor atipice de rapoarte de credit, inclusiv a celor fără demers corespunzător;

18.6. confirmarea distinctă a recepției, a validării și a înregistrării fiecărui mesaj, fără ca retransmiterea aceluiași mesaj să genereze o înregistrare suplimentară;

18.7. jurnalizarea fiecărei solicitări și a fiecărui răspuns, potrivit pct. 19;

18.8. un mediu de testare pus la dispoziția surselor de formare și a utilizatorilor, cu funcționalitate echivalentă celui de producție;

18.9. testarea securității interfețelor expuse, inclusiv prin teste de penetrare, cel puțin o dată pe an și după fiecare modificare semnificativă.

19. Biroul istoriilor de credit asigură trasabilitatea deplină a informațiilor aferente istoriilor de credit din momentul recepționării până la furnizarea acestora, prin implementarea unor mecanisme automate de jurnalizare care să permită identificarea certă a:

19.1. sursei de formare a istoriei de credit care a transmis informația;

19.2. momentului exact al recepției, stocării sau modificării datelor în condițiile art. 10 alin. (4) și (4^1) din Legea nr. 122/2008;

19.3. utilizatorului, subiectului istoriei de credit sau a altui birou al istoriilor de credit care a solicitat și recepționat raportul de credit respectiv;

19.4. persoanei autorizate sau sistemului care a efectuat fiecare operațiune de consultare, modificare, export sau ștergere a informațiilor, inclusiv atunci când operațiunea este efectuată de personalul biroului istoriilor de credit sau al furnizorilor săi;

19.5. conținutului transmis, recepționat sau eliberat, prin identificatorul unic și amprenta criptografică a fiecărui mesaj, a temeiului legal declarat, potrivit art. 6 alin. (4) din Legea nr. 122/2008, precum și a scopului declarat;

19.6. rezultatului validării fiecărei înregistrări și a răspunsului transmis sursei de formare a istoriei de credit.

20. În cazul în care se identifică că cel puțin un element din cadrul sistemului informațional al biroului istoriilor de credit a funcționat eronat pe parcursul proceselor specificate la pct. 19, biroul istoriilor de credit evaluează dacă validitatea, integritatea și acuratețea rapoartelor de credit furnizate anterior au fost influențate negativ și acționează prompt în vederea revalidării fișierelor de date, rectificării înregistrărilor afectate, notificării surselor de formare și a utilizatorilor, precum și ajustării tehnice a sistemului pentru prevenirea reapariției erorii.

21. Biroul istoriilor de credit se asigură că personalul implicat în colectarea, validarea, stocarea, prelucrarea și furnizarea informațiilor deține competențele necesare pentru sistemul de management al calității informațiilor, dobândite prin educație, instruire sau experiență adecvată, luând în considerare necesitățile de adaptare continuă la schimbările tehnologice sau normative. Competențele minime se stabilesc în scris pentru fiecare rol și cuprind:

21.1. pentru întreg personalul implicat, cunoașterea Legii nr. 122/2008, a Legii nr. 195/2024, a prezentului Regulament și a procedurilor interne aplicabile rolului;

21.2. pentru personalul care administrează recepția, validarea și furnizarea informațiilor, inclusiv pentru responsabilii de calitatea datelor, cunoașterea standardului tehnic unic și a regulilor sale de validare;

21.3. pentru administratorii de sistem și persoanele cu drepturi privilegiate, competențe în securitatea informației și în administrarea sistemelor pe care le gestionează, menținute prin instruire cel puțin anuală.

22. Biroul istoriilor de credit creează, actualizează și controlează informațiile documentate necesare funcționării sistemului de management al calității informațiilor, garantând identificarea, descrierea, formatul, revizuirea și protecția adecvată a acestora împotriva pierderii confidențialității sau utilizării necorespunzătoare, în conformitate cu cerințele Legii nr. 122/2008 și ale Legii nr. 195/2024.

23. În sensul prezentului Regulament, informațiile documentate specifice activității biroului istoriilor de credit includ:

23.1. documentele de reglementare internă, formate din politici, proceduri tehnologice, reguli de validare automată și politici de securitate a datelor;

23.2. înregistrările obligatorii destinate demonstrării conformității, formate din jurnalele automate de audit ale sistemului informațional, rapoartele de erori, registrul contestațiilor și rapoartele de audit intern.

24. Biroul istoriilor de credit planifică, implementează, controlează și acționează în vederea realizării proceselor tehnologice necesare pentru furnizarea rapoartelor de credit, prin stabilirea criteriilor de validare a datelor și alocarea resurselor hardware și software necesare pentru a asigura procesarea volumului necesar de informații ce constituie istorie de credit.

25. Biroul istoriilor de credit asigură realizarea procesului de proiectare și dezvoltare a noilor platforme software, prin etape clar definite de revizuire, verificare și validare adecvată, garantând că noile funcționalități nu alterează integritatea datelor existente.

26. Biroul istoriilor de credit evaluează și controlează serviciile sau produsele software achiziționate de la furnizori externi, cu respectarea următoarelor cerințe:

26.1. achizițiile să nu afecteze disponibilitatea sistemului informațional al biroului istoriilor de credit și securitatea datelor cu caracter personal;

26.2. se interzice utilizarea serviciilor de tip „cloud” și a altor servicii prin care o persoană, alta decât biroul istoriilor de credit sau un alt birou al istoriilor de credit în condițiile art. 12 din Legea nr. 122/2008, stochează, inclusiv în copii de rezervă sau în formă criptată, ori prelucrează informațiile ce constituie istorii de credit, decriptează traficul care le conține sau administrează sistemele care le conțin, iar accesul furnizorilor externi se acordă numai potrivit pct. 26.4;

26.3. stocarea bazei de date se realizează exclusiv pe infrastructura tehnică proprie a biroului istoriilor de credit ori pe cea a unui alt birou al istoriilor de credit licențiat în Republica Moldova, conform art. 2 și art. 12 din Legea nr. 122/2008; infrastructura tehnică proprie cuprinde și echipamentele proprii ale biroului istoriilor de credit amplasate în centre de date ale terților situate în Republica Moldova, ale căror încăperi în care sunt instalate echipamentele respective corespund cel puțin cerințelor pentru licențierea biroului istoriilor de credit, stabilite în actele normative emise în aplicarea legii menționate, fără ca terții să aibă acces logic la informații;

26.4. accesul furnizorilor externi la sistemul informațional se acordă nominal, pe durată limitată, cu drepturile minime necesare și cu jurnalizare potrivit pct. 19.

27. Biroul istoriilor de credit desfășoară activitatea de colectare, stocare, prelucrare și transmitere a informațiilor în condiții controlate, utilizând tehnologii care asigură identificarea unică a debitorilor pe baza codurilor de identificare de stat prevăzute la art. 5 alin. (3^1) din Legea nr. 122/2008, verificate în registrele de stat în condițiile art. 11 alin. (1^1) lit. b) din aceeași lege, și asocierea corectă a obligației pe baza identificatorului unic al obligației, prevenind dublările sau erorile de atribuire a datelor financiare și asigurând menținerea continuității serviciului. Identificatorul unic al obligației se formează din numărul de identificare de stat al sursei de formare inițiale și din referința obligației atribuită de sursa de formare a istoriei de credit, stabilită de aceasta la prima raportare, pe baza numărului contractului de credit prevăzut la art. 5 alin. (5) din Legea nr. 122/2008, și neschimbată la schimbarea ulterioară a acestuia, rămâne neschimbat pe toată durata obligației, inclusiv în cazul cesiunii creanței, când se păstrează identificatorul inițial, cu excepția cesiunii unei părți a creanței, a cărei parte cesionată primește un identificator propriu, legat de identificatorul inițial potrivit standardului tehnic unic, și nu se reutilizează pentru o altă obligație.

28. Biroul istoriilor de credit nu permite transmiterea rapoartelor de credit către utilizatori decât pe baza informațiilor care, la recepție, au trecut automat prin filtrele de verificare și acceptare structurală și logică stabilite în standardul tehnic unic, aplicate identic de toate birourile istoriilor de credit, confirmând conformitatea tehnică a informațiilor eliberate cu standardele stabilite de prezentul Regulament.

29. Biroul istoriilor de credit identifică și controlează datele neconforme prin blocarea automată a acestora la recepție, iar datele contestate de subiecți le marchează cu mențiunea prevăzută la pct. 87 și asigură corectarea lor în condițiile art. 10 alin. (4) și (4^1) din Legea nr. 122/2008, prevenind utilizarea sau distribuirea unor informații incorecte aferente istoriilor de credit.

30. Biroul istoriilor de credit monitorizează continuu performanța tehnică a sistemului său informațional și calitatea fluxurilor de date prin indicatori privind timpul de răspuns al interfeței de programare a aplicațiilor, rata de disponibilitate a sistemului, volumul contestațiilor soluționate și frecvența erorilor logice blocate la recepție, evaluând periodic datele obținute pentru a demonstra eficiența sistemului de management al calității informațiilor. În acest scop, biroul calculează lunar, pentru fiecare sursă de formare, cel puțin următorii indicatori de calitate a informațiilor, după metodologia stabilită în standardul tehnic unic, îi comunică sursei vizate și îi transmite Băncii Naționale a Moldovei în termenul prevăzut la pct.104 din anexă:

30.1. rata înregistrărilor respinse la recepție, pe reguli de validare încălcate;

30.2. completitudinea informațiilor care nu sunt verificate prin respingere la recepție, inclusiv a datelor de contact ale subiecților;

30.3. întârzierea medie și maximă de raportare, calculată între data survenirii evenimentului și data transmiterii;

30.4. numărul obligațiilor active neactualizate peste periodicitatea corespunzătoare frecvenței de plată;

30.5. numărul dublurilor detectate pe baza identificatorului unic al obligației;

30.6. numărul contestațiilor primite și ponderea celor admise;

30.7. timpul mediu și maxim de corectare a informației, de la emiterea raportului de erori sau de la admiterea contestației până la înregistrarea corecției.

31. Biroul istoriilor de credit planifică și desfășoară audituri interne la intervale stabilite, dar care nu depășesc 12 luni, pentru a evalua dacă sistemul de management al calității informațiilor

este conform cu cerințele Legii nr. 122/2008, ale Legii nr. 195/2024, ale prezentului Regulament și ale Regulamentului nr. 8/15/2009 privind sistemele informaționale, asigurând imparțialitatea auditorilor și transmiterea rapoartelor către organul executiv și consiliu, iar în lipsa acestuia adunării generale a asociaților/acționarilor biroului istoriilor de credit, pentru adoptarea acțiunilor corective necesare.

32. Consiliul, iar în lipsa acestuia adunarea generală a asociaților/acționarilor biroului istoriilor de credit revizuiește, cel puțin o dată pe an, sistemul de management al calității informațiilor pentru a asigura adecvarea, conformitatea și eficiența continuă a acestuia, analizând cel puțin stadiul acțiunilor anterioare, modificările riscurilor operaționale, tendințele indicatorilor de performanță tehnică, reclamațiile participanților specificați la pct. 6 și oportunitățile de modernizare tehnologică.

33. Biroul istoriilor de credit determină și selectează oportunitățile de îmbunătățire și implementează acțiunile necesare pentru identificarea neconformităților operaționale sau tehnice, inclusiv reclamațiile participanților specificați la pct. 6, reacționând prompt prin controlul, corectarea, izolarea acestora și eliminarea cauzelor generatoare, în scopul creșterii eficienței sistemului de management al calității informațiilor și al prevenirii reapariției erorilor.

III. STANDARDUL TEHNIC UNIC

34. Standardul tehnic unic este prevăzut în anexa la prezentul Regulament și cuprinde:

34.1. dicționarul de date, care stabilește pentru fiecare câmp denumirea, definiția semnificației, tipul, lungimea, obligativitatea și nomenclatorul aplicabil;

34.2. schemele de validare structurală a mesajelor, în format prelucrabil automat;

34.3. nomenclatoarele, în format prelucrabil automat;

34.4. registrul regulilor de validare logică, cu condiția de aplicare, severitatea și mesajul de eroare ale fiecărei reguli;

34.5. profilul de transmitere și de securitate, inclusiv protocoalele, algoritmii, mecanismele de autentificare și formatul semnăturii sau al sigiliului electronic;

34.6. structura raportului de credit în formă electronică și a mesajelor de schimb între birouri ale istoriilor de credit;

34.7. metodologia de calcul a indicatorilor de calitate prevăzuți la pct. 30 și nivelurile minime de serviciu prevăzute la pct. 2.3;

34.8. suita de teste de conformitate, formată din mesaje de test și rezultatele așteptate.

35. Definiția semnificației fiecărui câmp face parte din dicționarul de date la egalitate cu tipul și formatul lui. Conformitatea unei raportări presupune atât corespondența formală cu schema, cât și corespondența faptului raportat cu definiția câmpului.

36. Componentele standardului tehnic unic prevăzute la pct. 34.2, 34.3, 34.4 și 34.8 se publică de Banca Națională a Moldovei și în format prelucrabil automat, pe pagina sa web oficială, cu indicarea versiunii și a datei de aplicare. În caz de divergență, prevalează anexa la prezentul Regulament. Fișierele în format prelucrabil automat reproduc anexa în vigoare, iar standardul tehnic unic se modifică numai prin modificarea prezentului Regulament. Prima publicare în format prelucrabil automat are loc cel târziu la data intrării în vigoare a prezentului Regulament.

37. Biroul istoriilor de credit nu are dreptul să modifice, să restrângă sau să extindă unilateral standardul tehnic unic. Cerințele tehnice proprii ale biroului pot viza numai aspecte operaționale care nu afectează structura, semnificația și regulile de validare a datelor.

38. Biroul istoriilor de credit demonstrează conformitatea sistemului său informațional cu standardul tehnic unic prin parcurgerea suitei de teste de conformitate la fiecare versiune nouă a standardului și în cadrul auditului tehnic independent prevăzut la art. 17 alin. (7) din Legea nr. 122/2008.

IV. PREZENTAREA INFORMAȚIILOR DE CĂTRE SURSELE DE FORMARE A ISTORIILOR DE CREDIT

39. În scopul prezentării informațiilor conform art. 5 din Legea nr. 122/2008, sursele de formare a istoriilor de credit sunt obligate:

39.1. să încheie un contract de prestare a serviciilor informaționale cu cel puțin un birou al istoriilor de credit;

39.2. să respecte cerințele și condițiile stabilite de prezentul Regulament și de contractul de prestare a serviciilor informaționale;

39.3. să prelucreze datele cu caracter personal ale subiectului istoriei de credit, cu respectarea Legii nr. 195/2024;

39.4. să prezinte informația la biroul istoriilor de credit în condițiile, volumul și modul stabilit de Legea nr. 122/2008, de prezentul Regulament și de contractul de prestare a serviciilor informaționale, exclusiv în formă electronică, în formatul stabilit în standardul tehnic unic, prin interfața de programare a aplicațiilor sau prin celelalte canale securizate prevăzute de acesta;

39.5. să modifice istoria de credit în condițiile art. 10 alin. (4) din Legea nr. 122/2008, în partea contestată de către subiectul istoriei de credit și să o transmită biroului istoriilor de credit în baza solicitării acestuia înaintată conform art. 10 alin. (3) din Legea nr. 122/2008;

39.6. să prezinte informația la biroul istoriilor de credit în strictă conformitate cu datele reale și actuale de care dispune despre subiectul istoriei de credit, asigurând respectarea principiilor generale privind calitatea informațiilor stabilite la pct. 7;

39.7. să folosească resursele și sistemele informaționale în scopurile prevăzute de Legea nr. 122/2008, de prezentul Regulament și de contractul de prestare a serviciilor informaționale;

39.8. să asigure condiții adecvate și sigure pentru primirea și prelucrarea informației din contul surselor proprii, prin implementarea măsurilor tehnice și organizatorice de securitate cibernetică adecvate, care să includă cel puțin utilizarea exclusivă a canalelor criptate și a mecanismelor de autentificare prevăzute de standardul tehnic unic, protecția datelor de autentificare și a cheilor criptografice atribuite sursei, jurnalizarea accesărilor și a transmiterilor și planuri de continuitate care asigură transmiterea informației în termenele legale, iar pentru propriile sisteme informaționale, sursele de formare a istoriilor de credit sunt obligate să aplice cerințele de securitate prevăzute de cadrul normativ special care reglementează activitatea acestora;

39.9. să informeze biroul istoriilor de credit despre orice modificare a datelor în raport cu subiectul istoriei de credit în modul și termenul prevăzut de contractul de prestare a serviciilor informaționale.

40. Sursele de formare a istoriei de credit prezintă biroului istoriilor de credit cu care au încheiat contract privind prestarea serviciilor informaționale toate informațiile de care dispun din

cele specificate la art. 5 din Legea nr. 122/2008 în privința subiectului istoriei de credit, din momentul apariției obligației acestuia în raport cu sursa respectivă.

41. Condițiile de prezentare a informației de către sursa de formare a istoriilor de credit sunt stabilite în contractul de prestare a serviciilor informaționale și se realizează în formă de document electronic, ale cărui efecte juridice sunt confirmate prin semnătura electronică calificată a persoanei autorizate sau, în cazul transmiterii automate prin interfața de programare a aplicațiilor de către o sursă de formare persoană juridică, prin sigiliul electronic al acesteia, de nivelul stabilit în standardul tehnic unic, în conformitate cu Legea nr. 124/2022.

42. Transmiterea documentului electronic prevăzut la pct. 41 se efectuează de către persoana autorizată a sursei de formare a istoriei de credit sau, în cazul transmiterii automate, de sistemul informațional al sursei, sub responsabilitatea acesteia, prin intermediul canalelor securizate de interconectare care îndeplinesc cerințele prevăzute la pct. 18, cu respectarea standardului tehnic unic și a cerințelor stabilite de Legea nr. 124/2022, precum și de legislația privind securitatea cibernetică.

43. În scopul asigurării transmiterii documentului electronic prevăzut la pct. 41, sursa de formare a istoriei de credit întreprinde următoarele:

43.1. desemnează cel puțin o persoană autorizată să transmită informația la biroul istoriilor de credit;

43.2. prezintă biroului istoriilor de credit, cu care are încheiat contract de prestare a serviciilor informaționale, informația privind persoana sau persoanele autorizate;

43.3. asigură utilizarea mijloacelor de identificare electronică și a serviciilor de încredere prevăzute de Legea nr. 124/2022, și anume a semnăturii electronice calificate a persoanei autorizate, pentru documentele transmise de aceasta, și, în cazul sursei de formare persoană juridică, a sigiliului electronic al acesteia, de nivelul stabilit în standardul tehnic unic, pentru transmiterile automate prin interfața de programare a aplicațiilor.

44. În cazul concedierii, demisiei, înlocuirii sau trecerii în altă funcție a persoanei autorizate, sursa de formare a istoriei de credit, în ziua lucrătoare următoare, prezintă biroului istoriilor de credit, cu care are încheiat contract de prestare a serviciilor informaționale, informația privind schimbarea persoanei autorizate.

45. Sursa de formare a istoriei de credit asigură protecția și securitatea cibernetică a informației în cadrul procesului de transmitere a acesteia către biroul istoriilor de credit, prin măsurile prevăzute la pct. 39.8, conform standardului tehnic unic.

46. În cazul subiectului istoriei de credit persoană fizică, sursa de formare a istoriilor de credit transmite informația biroului istoriilor de credit în condițiile art. 6 alin. (4) din Legea nr. 122/2008.

47. Termenul de prezentare a informației de către sursele de formare a istoriei de credit la biroul istoriilor de credit, conform art. 5 din Legea nr. 122/2008, se indică în contractul de prestare a serviciilor informaționale și nu poate depăși termenul prevăzut la art. 6 alin. (7) din Legea nr. 122/2008.

48. Contractul de prestare a serviciilor informaționale încheiat între biroul istoriilor de credit și sursele de formare a istoriei de credit se întocmește conform prevederilor Legii nr. 122/2008, în mod special, art. 9 alin. (2) lit. a), b), c), g) – i), k) – m), precum și ale prezentului Regulament și ale Regulamentului nr. 8/15/2009 privind sistemele informaționale.

49. Birourile istoriilor de credit informează Banca Națională a Moldovei, în termen de o zi lucrătoare, despre încheierea și/sau încetarea contractului de prestare a serviciilor informaționale cu orice sursă de formare a istoriilor de credit.

V. PREZENTAREA RAPORTULUI DE CREDIT

UTILIZATORULUI SAU SUBIECTULUI ISTORIEI DE CREDIT

50. Utilizatorul istoriei de credit are dreptul să solicite prezentarea raportului de credit aferent subiectului istoriei de credit, prin depunerea unui demers către biroul istoriilor de credit, cu care are încheiat contract de prestare a serviciilor informaționale conform art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 122/2008.

51. Utilizatorul istoriei de credit completează demersul prevăzut la pct. 50 după cum urmează:

51.1. în cazul subiectului – persoană fizică:

51.1.1. datele de identificare ale subiectului istoriei de credit în privința căruia se solicită raportul: numele, prenumele, data, luna, anul nașterii, seria și numărul actului de identitate, precum și numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) sau numărul de identificare atribuit de autoritatea competentă din statul în care persoana are reședința;

51.1.2. temeiul legal în baza căruia se solicită raportul istoriei de credit;

51.1.3. destinația demersului, potrivit art. 4 lit. c) din Legea nr. 122/2008 ori scopul stabilit prin lege pentru utilizatorul care nu acordă credite. În cazul scopului de gestiune a unui credit existent, demersul se completează cu numărul și data contractului de credit;

51.1.4. tipul, structura și volumul informației care urmează a fi inclusă în raportul de credit, conform contractului de prestare a serviciilor informaționale încheiat între biroul istoriilor de credit și utilizator;

51.1.5. forma prezentării raportului de credit, conform art. 7 alin. (5) din Legea nr. 122/2008;

51.2. în cazul subiectului – persoană juridică sau persoană fizică care practică activitate de întreprinzător sau profesională:

51.2.1. datele de identificare ale subiectului istoriei de credit în privința căruia se solicită raportul: denumirea deplină și abreviată (dacă există), adresa sediului organului executiv al persoanei juridice, altă informație de contact (telefon, fax, adresa de poștă electronică), precum și numărul de identificare de stat (IDNO) sau numărul de identificare atribuit de autoritatea competentă din statul în care își are reședința;

51.2.2. temeiul legal în baza căruia se solicită raportul istoriei de credit;

51.2.3. destinația demersului, potrivit art. 4 lit. c) din Legea nr. 122/2008 ori scopul stabilit prin lege pentru utilizatorul care nu acordă credite. În cazul scopului de gestiune a unui credit existent, demersul se completează cu numărul și data contractului de credit

51.2.4. tipul, structura și volumul informației care urmează a fi inclusă în raportul de credit, conform contractului de prestare a serviciilor informaționale încheiat între biroul istoriilor de credit și utilizator;

51.2.5. forma prezentării raportului de credit, conform art. 7 alin. (5) din Legea nr. 122/2008.

52. Subiectul istoriei de credit, pentru a lua cunoștință de istoria sa de credit, are dreptul să solicite prezentarea raportului de credit, prin depunerea unui demers către biroul istoriilor de credit, cu următorul conținut:

52.1. în cazul subiectului – persoană fizică:

52.1.1. datele de identificare: numele, prenumele, data, luna, anul nașterii, seria și numărul actului de identitate, precum și numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) sau numărul de identificare atribuit de autoritatea competentă din statul în care persoana are reședința;

52.1.2. forma prezentării raportului de credit, conform art. 7 alin. (5) din Legea nr. 122/2008;

52.1.3. semnătura solicitantului.

52.2. în cazul subiectului – persoană juridică sau persoană fizică care practică activitate de întreprinzător sau profesională:

52.2.1. datele de identificare ale subiectului: denumirea deplină și abreviată (dacă există), adresa sediului organului executiv al persoanei juridice, altă informație de contact cu persoana juridică (telefon, fax, adresa poștei electronice), numărul de identificare de stat (IDNO) sau numărul de identificare atribuit de autoritatea competentă din statul în care persoana are reședința;

52.2.2. forma prezentării raportului de credit, conform art. 7 alin. (5) din Legea nr. 122/2008;

52.2.3. semnătura conducătorului organului executiv al persoanei juridice.

53. În vederea obținerii raportului de credit de la mai multe birouri ale istoriilor de credit în modul prevăzut la capitolul VI, utilizatorul sau subiectul istoriei de credit, suplimentar celor enumerate la pct. 51 și pct. 52, completează demersul cu datele de identificare ale birourilor istoriilor de credit de la care solicită raportul, după cum urmează: denumirea, numărul de identificare de stat (IDNO), adresa sediului.

54. Utilizatorul istoriei de credit ține evidența demersurilor proprii adresate biroului istoriilor de credit în vederea primirii raportului de credit.

55. Pentru toate cazurile de întocmire a demersului în formă de document electronic se respectă prevederile Legii nr. 124/2022.

56. Biroul istoriilor de credit identifică subiectul istoriei de credit după cum urmează:

56.1. în cazul persoanei fizice – după numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) sau numărul de identificare atribuit de autoritatea competentă din statul în care persoana are reședința;

56.2. în cazul persoanei juridice – după numărul de identificare de stat (IDNO) sau numărul de identificare atribuit de autoritatea competentă din statul în care persoana are reședința, prin verificarea informației în Registrul de stat al persoanelor juridice, ce identifică conducătorul organului executiv, precum și a IDNP-ului/numărului de identificare atribuit de autoritatea competentă din statul în care are reședința persoana care a semnat demersul.

57. Transmiterea funcțiilor de prelucrare a informațiilor aferente istoriilor de credit în scopul identificării subiectului istoriei de credit este posibilă doar în condițiile art. 12 din Legea nr. 122/2008.

58. Raportul de credit se prezintă utilizatorului istoriei de credit respectând prevederile art. 5 și ale art. 7 din Legea nr. 122/2008, precum și cerințele privind standardele de calitate a informațiilor aferente istoriilor de credit din prezentul Regulament.

59. Raportul de credit se prezintă subiectului istoriei de credit cu respectarea prevederilor art. 5, art. 7 și ale art. 10 din Legea nr. 122/2008, precum și a cerințelor privind standardele de calitate a informațiilor aferente istoriilor de credit din prezentul Regulament, cuprinzând totalitatea informațiilor deținute de biroul istoriilor de credit, inclusiv informația privind sursele de formare a istoriei de credit și utilizatorii istoriei de credit, colectată în conformitate cu Legea nr. 122/2008.

60. Raportul de credit se prezintă utilizatorului în termenul prevăzut în contractul de prestare a serviciilor informaționale, care nu poate depăși termenul stabilit la art. 7 alin. (6) din Legea nr. 122/2008.

61. Raportul de credit se prezintă utilizatorului sau subiectului istoriei de credit în formă de document electronic, ale cărui efecte juridice se confirmă prin semnătură electronică calificată sau prin sigiliul electronic calificat al biroului istoriilor de credit care îl prezintă, potrivit Legii nr. 124/2022.

62. În cazul în care utilizatorul sau subiectul istoriei de credit solicită prezentarea raportului de credit pe suport de hârtie, biroul istoriilor de credit asigură furnizarea raportului autentificat prin semnătura olografă a conducătorului biroului istoriilor de credit sau a altei persoane împuternicite în mod corespunzător

63. Contractul de prestare a serviciilor informaționale încheiat între biroul istoriilor de credit și utilizatorul acestora se întocmește conform prevederilor Legii nr. 122/2008, în mod special, art. 9 alin. (2) lit. a), d) – f), h) – m), precum și ale prezentului Regulament, inclusiv cerințelor privind standardele de calitate a informațiilor aferente istoriilor de credit.

64. Biroul istoriilor de credit prezintă raportul de credit către subiectul istoriei de credit în termenul stabilit de art. 7 alin. (6) din Legea nr. 122/2008.

65. Utilizatorul istoriei de credit poate solicita raportul de credit de la biroul istoriilor de credit cu care are încheiat contract de prestare a serviciilor informaționale în privința subiectului istoriei de credit persoană fizică numai cu condiția existenței unui temei legal de prelucrare a datelor cu caracter personal, în conformitate cu Legea nr. 195/2024.

66. Biroul istoriilor de credit ține evidența demersurilor adresate în vederea prezentării raportului de credit, precum și a persoanelor care le-au recepționat.

67. Transmiterea raportului de credit unui utilizator al istoriei de credit sau unui birou al istoriilor de credit din afara teritoriului țării se efectuează cu condiția asigurării securității și confidențialității informației din istoria de credit la prelucrarea istoriei de credit și în condițiile stabilite de Legea nr. 195/2024.

VI. PREZENTAREA RAPORTULUI DE CREDIT ALTOR BIROURI ALE ISTORIILOR DE CREDIT

68. Birourile istoriilor de credit asigură schimbul de informații referitoare la istoriile de credit, conform art. 13 alin. (2^1) din Legea nr. 122/2008, prin prezentarea către alte birouri ale istoriilor de credit a rapoartelor de credit ce conțin informația deținută conform pct. 57 sau, după caz, pct. 59, precum și identificatorul unic al obligației prevăzut la pct. 27și numărul de identificare de stat al sursei de formare a istoriei de credit, necesare consolidării prevăzute la pct. 75, care nu se includ în raportul de credit prezentat utilizatorului.

69. Schimbul de informații prevăzut la pct. 68 se efectuează prin prezentarea raportului de credit către biroul istoriilor de credit care solicită, în baza demersului utilizatorului istoriei de credit sau subiectului istoriei de credit, întocmit în modul stabilit la pct. 53.

70. Solicitarea biroului istoriilor de credit prevăzută la pct. 69 se întocmește în formă de document electronic, cu respectarea cerințelor stabilite de Legea nr. 124/2022, și include:

70.1. informația privind subiectul istoriei de credit:

70.1.1. în cazul subiectului – persoană fizică: informația indicată la pct. 51.1.1 – 51.1.5 sau, după caz, la pct. 52.1.1 și pct. 52.1.2;

70.1.2. în cazul subiectului – persoană juridică sau persoană fizică care practică activitate de întreprinzător sau profesională: informația indicată la pct. 51.2.1 – 51.2.5 sau, după caz, la pct. 52.2.1 și pct. 52.2.2;

70.2. informația necesară pentru identificarea utilizatorului istoriei de credit în baza demersului căruia a fost prezentată solicitarea: denumirea deplină și abreviată (dacă există), numărul de identificare de stat (IDNO), data și ora depunerii demersului de către utilizatorul istoriei de credit;

70.3. informația privind biroul istoriilor de credit care a înaintat solicitarea: denumirea, numărul de identificare de stat (IDNO), adresa sediului, data și ora depunerii solicitării de către biroul istoriilor de credit.

71. În cazul solicitării raportului de credit în baza demersului subiectului istoriei de credit, solicitarea biroului istoriilor de credit nu include informația indicată la pct. 70.2.

72. Concomitent cu înaintarea solicitării prevăzute la pct. 69 și întocmite conform pct. 70, biroul istoriilor de credit transmite, în formă de document electronic, demersul utilizatorului sau al subiectului istoriei de credit, în baza căruia a fost înaintată solicitarea.

73. Biroul istoriilor de credit este în drept să respingă solicitarea altui birou al istoriilor de credit, dacă aceasta contravine prevederilor Legii nr. 122/2008 sau prezentului Regulament.

74. Biroul istoriilor de credit prezintă raportul de credit unui alt birou al istoriilor de credit în termen de cel mult 1 zi lucrătoare de la data primirii solicitării prevăzute la pct. 70, asigurând conformitatea, integritatea și actualizarea datelor transmise, prin respectarea standardelor calității informațiilor aferente istoriei de credit și a cerințelor privind controlul informațiilor documentate, conform pct. 9.8.

75. În scopul furnizării unui raport de credit consolidat cu date unice, biroul istoriilor de credit de la care se solicită raportul prevăzut la pct. 69 include în acesta informația pe care o deține de la toate sursele de formare a istoriilor de credit. Informațiile din raportul primit care dublează informația deținută de biroul istoriilor de credit solicitant sau obținută de la alte birouri ale istoriilor de credit, inclusiv cele care provin de la o sursă care a migrat între birouri ale istoriilor de credit, se determină prin identificatorul unic al obligației prevăzut la pct. 27 și se unifică sau se elimină după regula stabilită în standardul tehnic unic, aplicată identic de toate birourile istoriilor de credit.

76. Raportul de credit se prezintă altui birou al istoriilor de credit în formă de document electronic, ale cărui efecte juridice se confirmă prin semnătură electronică calificată sau prin sigiliul electronic calificat al biroului istoriilor de credit care îl prezintă, potrivit Legii nr. 124/2022, cu indicarea denumirii, a adresei juridice și a numărului de identificare de stat (IDNO) al biroului istoriilor de credit de la care se solicită raportul.

77. În cazul în care utilizatorul sau subiectul istoriei de credit solicită prezentarea raportului de credit pe suport de hârtie, biroul istoriilor de credit asigură furnizarea unui raport consolidat

cu date unice, recepționate de la alte birouri ale istoriilor de credit, conform art. 7 alin. (3^1) din Legea nr. 122/2008, autentificat prin semnătura olografă a conducătorului biroului istoriilor de credit sau a altei persoane împuternicite în mod corespunzător.

78. Biroul istoriilor de credit prezintă raportul de credit consolidat cu date unice utilizatorului istoriei de credit sau, după caz, subiectului istoriei de credit în baza demersului depus și completat în conformitate cu cerințele prevăzute la pct. 51 și pct. 52, cu respectarea formei de prezentare solicitate.

79. Biroul istoriilor de credit, în procesul schimbului de informații referitoare la istoriile de credit (rapoartele de credit), asigură:

79.1. respectarea cerințelor specifice standardului tehnic unic, fără utilizarea unor formate convenite bilateral între birouri, și ale standardelor calității informațiilor prevăzute de prezentul Regulament, inclusiv prin asigurarea complexului de mijloace software și hardware, atât pentru conectarea altor birouri ale istoriilor de credit la propriul sistem informațional și asigurarea disponibilității acestuia, cât și pentru conectarea sa la sistemul informațional al altor birouri ale istoriilor de credit;

79.2. prezentarea raportului de credit consolidat cu date unice persoanelor indicate la pct. 78 în forma și conținutul solicitate în demersul depus și completat în conformitate cu cerințele prevăzute la pct. 51 și pct. 52;

79.3. respectarea cerințelor de securitate informațională, stabilite de Regulamentul nr. 8/15/2009 privind sistemele informaționale.

80. Biroul istoriilor de credit recepționează solicitarea altui birou al istoriilor de credit în regim automatizat, în timp real, prin intermediul interfeței API prevăzute la pct. 9.2, verifică corespunderea acesteia cu cerințele prezentului Regulament și răspunde în timpul de răspuns stabilit în standardul tehnic unic.

81. În baza solicitării prevăzute la pct. 80, biroul istoriilor de credit prezintă altui birou al istoriilor de credit raportul de credit în modul, termenul și forma prevăzute de prezentul Regulament. Concomitent cu eliberarea raportului de credit, biroul istoriilor de credit introduce în partea suplimentară a istoriei de credit informația referitoare la biroul istoriilor de credit căruia i-a fost prezentat raportul de credit, precum și informațiile specificate la art. 5 alin. (5) din Legea nr. 122/2008 referitoare la utilizatorul istoriei de credit care a prezentat demersul în baza căruia a fost eliberat raportul de credit.

82. Biroul istoriilor de credit asigură condițiile tehnice, inclusiv mentenanța complexului de mijloace software și hardware conform Regulamentului nr. 8/15/2009 privind sistemele informaționale, pentru:

82.1. conectarea altor birouri ale istoriilor de credit la propriul sistem informațional, în scopul prezentării raportului de credit;

82.2. accesarea rapoartelor de credit de la alte birouri ale istoriilor de credit prin mijloacele puse la dispoziție de către acestea.

VII. CORECTAREA INFORMAȚIEI DIN ISTORIA DE CREDIT

83. Sursa de formare a istoriei de credit corectează atât erorile generate de sistemul informațional, cât și orice alte erori constatate ulterior și retransmite informația privind subiectul istoriei de credit, asigurând conformitatea acesteia cu standardele calității informațiilor aferente istoriilor de credit și respectând termenul prevăzut la art. 6 alin. (9) din Legea nr. 122/2008,

precum și termenele prevăzute de prezentul Regulament și de contractul de prestare a serviciilor informaționale.

84. În cazul depistării unor informații eronate prezentate, sursa de formare a istoriei de credit este obligată să corecteze erorile pentru toate perioadele în care acestea au fost comise sau pentru care au avut un impact și să transmită repetat informația, cu păstrarea aceluiași identificator unic al obligației, notificând în formă de document electronic fiecare birou al istoriilor de credit căruia i-a prezentat informația respectivă, cu includerea explicațiilor detaliate privind modificările efectuate și a măsurilor întreprinse pentru asigurarea standardelor calității informațiilor.

85. Subiectul istoriei de credit își exercită dreptul de a contesta informațiile conținute în istoria sa de credit, în condițiile art. 10 alin. (2) din Legea nr. 122/2008, prin depunerea cererii corespunzătoare la biroul istoriilor de credit pe suport de hârtie sau în formă de document electronic.

86. În vederea asigurării termenului legal prevăzut la art. 10 alin. (3) din Legea nr. 122/2008, biroul istoriilor de credit este obligat ca, în termen de cel mult 3 zile calendaristice de la data primirii cererii subiectului, să transmită sursei de formare a istoriei de credit solicitarea de verificare suplimentară a informațiilor contestate, în formă de document electronic.

87. Mențiunea privind efectuarea verificării suplimentare, prevăzută la art. 10 alin. (3) din Legea nr. 122/2008, se introduce în sistemul informațional al biroului istoriilor de credit concomitent cu transmiterea solicitării către sursa de formare, fiind vizibilă în toate rapoartele de credit eliberate pe durata procedurii de examinare.

88. În scopul aplicării prevederilor art. 10 alin. (4) din Legea nr. 122/2008, sursa de formare a istoriei de credit transmite biroului istoriilor de credit rezultatele verificării în formă de document electronic, în termen de cel mult 15 zile calendaristice de la recepționarea solicitării biroului, însoțite, după caz, de refuzul motivat. Informația corectată se transmite prin mesaj de rectificare, în formatul și prin canalele prevăzute de standardul tehnic unic, cu păstrarea identificatorului unic al obligației.

89. În cazurile prevăzute la art. 10 alin. (4^1) din Legea nr. 122/2008, atunci când sursa a fost radiată fără succesor, biroul istoriilor de credit examinează cererea subiectului istoriei de credit în baza unui act intern de evaluare a dovezilor prezentate sau accesate. Mențiunea privind verificarea se introduce în sistem, iar în caz de acceptare, modificarea bazei de date se efectuează de către persoana responsabilă de calitatea datelor din cadrul biroului, în baza deciziei organului executiv al biroului. Informația modificată de birou se marchează distinct în istoria de credit, cu indicarea temeiului, iar operațiunea se jurnalizează potrivit pct. 19.

90. Notificarea subiectului istoriei de credit privind rezultatele examinării cererii, prevăzută la art. 10 alin. (4) și (4^1) din Legea nr. 122/2008, se expediază de către biroul istoriilor de credit în formă de document electronic, printr-un canal care asigură confidențialitatea datelor și autentificarea subiectului, sau în scris, pe suport de hârtie, conform opțiunii exprimate în cerere, fiind însoțită de raportul de credit actualizat gratuit, dacă contestația a fost acceptată.

91. Cererile repetate ale subiecților care vizează o informație deja contestată și neconfirmată se identifică automat de către birou în momentul înregistrării, pe baza istoricului contestației anterioare. În absența unor dovezi noi și concludente, biroul nu este obligat să efectueze o nouă verificare, în condițiile art. 10 alin. (5) din Legea nr. 122/2008, iar refuzul se întocmește potrivit pct. 92.

92. Refuzul biroului de a satisface cererea subiectului se întocmește cu indicarea detaliată și explicită a motivelor legale și faptice, fiind semnat de conducătorul biroului sau de persoana împuternicită.

93. Mențiunea privind furtul ori pierderea actelor de identitate, solicitată de subiect în condițiile art. 10 alin. (7) din Legea nr. 122/2008, se inserează în sistemul informațional, fiind reflectată în partea introductivă a istoriei de credit, alături de datele de identificare ale subiectului, astfel încât să fie vizibilă în rapoartele de credit prezentate utilizatorilor.

Anexă
la Regulamentul privind stabilirea standardelor calității informației și modul de prezentare a acesteia în cadrul birourilor istoriilor de credit

STANDARDUL TEHNIC UNIC
de prezentare a informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit, de eliberare a raportului de credit și de schimb de informații între birourile istoriilor de credit

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul standard tehnic unic (în continuare – standard) stabilește structura, semnificația, formatul și regulile de validare automată a datelor care constituie istorie de credit, precum și modul de transmitere securizată a acestora, și se aplică:

1.1. prezentării informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit (în continuare – surse) birourilor istoriilor de credit (în continuare – birouri);

1.2. eliberării raportului de credit utilizatorilor și subiecților istoriilor de credit;

1.3. schimbului de informații între birouri.

2. Componentele standardului prevăzute la pct. 34 din Regulament se regăsesc după cum urmează:

2.1. dicționarul de date – capitolul III;

2.2. schemele de validare structurală – capitolul V secțiunea 1;

2.3. nomenclatoarele – capitolul IV;

2.4. registrul regulilor de validare logică – capitolul V secțiunea 2;

2.5. profilul de transmitere și de securitate – capitolul VI;

2.6. structura raportului de credit în formă electronică și a mesajelor de schimb între birouri – capitolul VII;

2.7. metodologia de calcul al indicatorilor de calitate și nivelurile minime de serviciu – capitolul VIII;

2.8. suita de teste de conformitate – capitolul IX.

3. În sensul prezentului standard, termenii de mai jos au următoarea semnificație:

3.1. *mesaj de raportare* – documentul electronic structurat prin care sursa transmite biroului informații care constituie istorie de credit, potrivit modelului de date prevăzut în capitolul III;

3.2. *eveniment* – faptul juridic sau economic care modifică situația obligației financiare ori a subiectului istoriei de credit și care generează obligația de raportare;

3.3. *recepție* – intrarea mesajului în sistemul informațional al biroului;

3.4. *acceptare* – trecerea cu succes a tuturor controalelor blocante;

3.5. *înregistrare* – consemnarea efectivă a informației în istoria de credit;

3.6. *eroare blocantă* – neconformitatea care împiedică înregistrarea mesajului sau a înregistrării afectate;

3.7. *eroare neblocantă* – neconformitatea care nu împiedică înregistrarea celorlalte informații din mesaj;

3.8. *entitate* – grupul de câmpuri care descrie un obiect al modelului de date (subiectul, obligația, soldurile și altele asemenea);

3.9. *câmp* – elementul unitar de informație, identificat în dicționarul de date prin cod și prin identificator tehnic;

3.10. *nomenclator* – lista închisă de coduri admise într-un câmp, fiecare cod având o descriere;

3.11. *profil de conformitate* – setul de câmpuri obligatorii aplicabil unei categorii de surse, derivat din dicționarul de date;

3.12. *versiune semantică* – versiunea standardului ale cărei definiții au fost aplicate la înregistrarea unei informații.

4. Termenii care desemnează sume au următoarea semnificație, obligatorie și exclusivă:

4.1. *soldul datoriei principale* – suma principalului rămas de rambursat la data de referință, ajuns sau neajuns la scadență, fără dobândă. Sumele trecute la pierderi sau scoase din bilanț rămân cuprinse în sold cât timp creanța nu s-a stins și se raportează, în plus, distinct (`BAL.13`);

4.2. *dobânda scadentă neachitată* – dobânda ajunsă la scadență potrivit contractului și neachitată la data de referință (`BAL.17`);

4.3. *dobânda acumulată* – dobânda calculată până la data de referință potrivit principiului contabilității de angajamente și neajunsă la scadență, independent de încasarea efectivă. Dobânda scadentă și neachitată se raportează ca dobândă scadentă neachitată, nu ca dobândă acumulată;

4.4. *comisioanele* – comisioanele și celelalte costuri datorate, cu excluderea penalităților;

4.5. *penalitățile* – soldul penalităților aplicate. În absența penalităților, se raportează valoarea zero, nu absența valorii;

4.6. *suma restantă* – suma agregată a principalului, a dobânzii și a comisioanelor devenite contractual exigibile și neachitate de mai mult de 30 de zile la data de referință, în condițiile art. 5 din Legea nr. 122/2008. Suma restantă nu include partea neexigibilă a obligației și nu se confundă cu suma totală datorată. Sumele exigibile de cel mult 30 de zile nu se raportează ca sumă restantă, întârzierea fiind reflectată în zilele de întârziere (`STA.07`) și în scadențele neachitate din graficul de rambursare (`SCH`);

4.7. *suma totală datorată* – suma soldului datoriei principale, a dobânzii scadente neachitate, a dobânzii acumulate, a comisioanelor și a penalităților.

5. Termenii care desemnează date calendaristice au următoarea semnificație, obligatorie și exclusivă:

5.1. *data de referință* – data la care soldurile și starea obligației, astfel cum sunt raportate, sunt adevărate;

5.2. *data survenirii evenimentului* – data faptului juridic sau economic raportat. Nu se confundă cu data de referință, cu data actualizării în sistemul sursei și nici cu data transmiterii;

5.3. *data scadenței finale* – data la care obligația devine exigibilă în întregime potrivit contractului;

5.4. *data închiderii* – data la care obligația a încetat efectiv. Nu se confundă cu data scadenței finale;

5.5. *data următoarei scadențe* – data următoarei plăți datorate potrivit graficului de rambursare;

5.6. *data intrării în restanță* – data celei mai vechi scadențe neachitate integral la data de referință, de la care se calculează zilele de întârziere (`STA.07`);

5.7. *data exigibilității anticipate* – data de la care obligația a devenit exigibilă integral înainte de data scadenței finale, prin rezilierea contractului sau prin declararea exigibilității anticipate (`STA.13`);

5.8. *data luării la cunoștință* – data la care sursa a aflat sau trebuia să afle despre eveniment, când este ulterioară datei survenirii lui (`EVT.06`).

6. Un câmp al mesajului de raportare poartă o singură semnificație. Sunt interzise:

6.1. utilizarea aceluiași câmp pentru fapte diferite, inclusiv în funcție de valoarea conținută, de starea obligației sau de categoria subiectului;

6.2. utilizarea aceluiași câmp pentru numele persoanei fizice și pentru denumirea persoanei juridice;

6.3. deducerea unei valori dintr-un alt câmp, fără stocarea ei distinctă, atunci când dicționarul de date prevede un câmp propriu;

6.4. exprimarea ștergerii, a închiderii sau a oricărei alte operațiuni asupra istoriei de credit printr-o valoare a unui câmp destinat altui scop.

7. Valorile se reprezintă după cum urmează:

7.1. datele calendaristice – în formatul `AAAA-LL-ZZ`, iar momentele – în formatul `AAAA-LL-ZZThh:mm:ss±hh:mm`, potrivit standardului ISO 8601;

7.2. sumele – ca numere zecimale nenegative cu exact două zecimale, cu punctul ca separator zecimal, fără separator al miilor și fără plafon de valoare;

7.3. cursurile valutare – ca numere zecimale cu cel mult zece zecimale, potrivit pct. 32;

7.4. în serializarea JSON, sumele și cursurile se transmit ca șiruri de caractere care conțin numărul zecimal în forma de mai sus (de exemplu, `"1250.00"`), astfel încât valoarea să rămână exactă în forma canonică prevăzută la pct. 85. În serializarea XML se utilizează tipul `xs:decimal`, cu același număr de zecimale. Numerele întregi se transmit ca numere;

7.5. în serializarea JSON, mesajul respectă profilul I-JSON (RFC 7493): numele proprietăților nu se repetă în același obiect, iar șirurile sunt secvențe Unicode valide. Mesajul care nu respectă profilul se respinge integral la stratul V1, ca un corp neinterpretabil: nu consumă numărul de ordine (`HDR.05`) și nu se înscrie în evidența de idempotență. Biroul nu normalizează șirurile recepționate, inclusiv forma lor Unicode, înaintea calculului reprezentării canonice prevăzute la pct. 85

7.6. rotunjirea, acolo unde standardul o prevede, se face la cea mai apropiată valoare cu numărul de zecimale cerut, jumătatea rotunjindu-se în sus;

7.7. codurile de țară – potrivit standardului ISO 3166-1 alpha-2, iar monedele – potrivit codului alfabetic din standardul ISO 4217;

7.8. textul – în codificarea UTF-8, cu diacriticele limbii române;

7.9. absența unei valori – prin lipsa valorii. Nu se admit valori-santinelă pentru exprimarea absenței, precum `0000-00-00`, `0001-01-01`, spațiile sau zero în locul unei valori necunoscute, iar zero se raportează numai ca valoare efectivă.

8. Standardul se aplică prin următoarele profiluri de conformitate, identificate potrivit nomenclatorului N23:

8.1. `CREDIT` – pentru contractele de credit și de împrumut raportate de bănci, de organizațiile de creditare nebancară, de asociațiile de economii și împrumut, de furnizorii de servicii de finanțare participativă, de societățile emitente de monedă electronică, de societățile de plată și de furnizorii de servicii poștale, pentru împrumuturile acordate potrivit legislației privind serviciile de plată, precum și de orice altă sursă care raportează asemenea contracte: setul integral de câmpuri obligatorii;

8.2. `LEASING` – pentru contractele de leasing financiar și operațional: setul integral, în care garanția se raportează obligatoriu cu bunul care face obiectul leasingului;

8.3. CESIUNE – pentru creanțele raportate de cesionari: setul integral, în care entitatea cesiunii (ASG) este obligatorie;

8.4. SERVICII – pentru obligațiile bănești scadente și neachitate, altele decât creditul, raportate de furnizorii de servicii de comunicații electronice și de servicii comunale, de societățile de asigurare și de celelalte surse care raportează asemenea obligații: setul integral, din care se exclud condițiile contractuale specifice creditului și graficul de rambursare, potrivit coloanei de obligativitate din dicționarul de date și matricei prevăzute la pct. 42 .

9. Portofoliile C, I, M, O și R din nomenclatorul N01 sunt portofolii de credit, iar portofoliile T, U, V, W, X, Y și Z – portofolii de servicii. Profilul SERVICII cuprinde numai portofolii de servicii, profilurile CREDIT și LEASING – numai portofolii de credit, iar profilul CESIUNE – oricare dintre ele (regula L46). Obligația dintr-un portofoliu de servicii se închide la achitarea integrală (CLOSED_PAID). O restanță ulterioară pe același cont constituie o obligație nouă, cu referință nouă în OBL.02, numărul contului rămânând în TRM.05. Obligațiile cu grafic sunt obligațiile din portofoliile de credit cu TRM.17 = false, cu excepția scrisorilor de garanție neexecutate, potrivit pct. 48 . Profilul determină exclusiv compoziția setului de câmpuri obligatorii. Biroul nu scutește un profil sau o categorie de surse de aplicarea unei reguli de validare, în condițiile de aplicare prevăzute în registrul regulilor. Un câmp neaplicabil profilului se omite, iar dacă este totuși transmis, se validează după aceleași reguli ca pentru celelalte profiluri. Profilurile admise pentru o sursă se stabilesc, potrivit categoriei sursei, în contractul de prestare a serviciilor informaționale și se verifică de birou la recepție (regula L29).

10. Versiunea standardului se exprimă în forma MAJOR.MINOR. Prima versiune este 1.0, iar versiunea standardului prevăzută în prezenta anexă este 1.0. Versiunea MINOR se incrementează la modificări compatibile cu versiunea anterioară (câmpuri facultative noi, coduri noi de nomenclator, reguli neblocante noi, corectări ale descrierilor). Versiunea MAJOR se incrementează la modificări incompatibile (câmpuri obligatorii noi, eliminarea sau schimbarea semnificației unui câmp ori a unui cod, reguli blocante noi), care se aplică în termenul prevăzut la pct. 36 din Regulament. Biroul acceptă simultan cel puțin două versiuni MINOR consecutive ale aceleiași versiuni MAJOR. Componentele standardului în format prelucrabil automat (schemele, nomenclatoarele, registrul regulilor și suita de teste) se publică simultan, fiecare cu versiunea, data aplicării și amprenta SHA-256 a fișierului. Eroarea de publicare se corectează printr-o versiune MINOR, care precizează efectul corecturii asupra raportărilor procesate între timp.

II. IDENTIFICAREA

11. Sursele și birourile se identifică în toate mesajele prin numărul de identificare de stat (IDNO). Biroul verifică la fiecare recepție corespondența dintre IDNO din mesaj (SRC.01), identitatea atestată de certificatul utilizat la autentificare și existența unui contract de prestare a serviciilor informaționale în vigoare, iar când SRC.02 este prezent – și existența contractului creditorului indicat în SRC.02, prin care acesta a împuternicit sursa să transmită în numele lui (regula L65), și respinge mesajul al cărui birou destinatar (HDR.03) nu este propriul IDNO.

12. Identificatorul unic al obligației este format, potrivit pct. 27 din Regulament, din numărul de identificare de stat al sursei de formare inițiale (OBL.01) și din referința obligației atribuită de aceasta (OBL.02). Referința obligației:

12.1. rămâne neschimbată pe toată durata raportărilor aferente aceleiași obligații, inclusiv după cesiune, după transferul către succesorul de drepturi, după restructurarea fără contract nou sau după închidere;

12.2. nu se reutilizează pentru o altă obligație;

12.3. nu se înlocuiește în scopul corectării unei raportări anterioare;

12.4. constituie, împreună cu OBL.01, unica cheie prin care biroul asociază o raportare cu o obligație existentă. Nicio altă combinație de câmpuri, inclusiv numărul contractului, identificatorul subiectului sau suma, nu produce actualizarea unei obligații, cu excepția asocierii informației înregistrate potrivit unui format anterior prin OBL.05, potrivit pct. 114 ;

12.5. nu se modifică la schimbarea numărului contractului în sistemul sursei, iar numărul nou se raportează în TRM.05.

13. În cazul cesiunii creanței, cesionarul raportează obligația sub propriul IDNO (SRC.01), păstrând neschimbate OBL.01 și OBL.02 și completând entitatea ASG, cu ASG.04 = ASSIGNMENT. Cedentul raportează închiderea obligației cu starea CLOSED_ASSIGNED, cu soldurile și cu starea de la data cesiunii, iar la această închidere entitatea ASG cuprinde și transferul către cesionar. Dobânditorul care a transmis obligația mai departe înainte de prima lui raportare către un birou raportează distinct, la acel birou, starea de la data dobândirii, cu transferul prin care a dobândit-o, și apoi închiderea. Cedentul transmite cesionarului, odată cu creanța, identificatorul unic al obligației. Creanța dobândită înainte de aplicarea standardului, al cărei identificator inițial nu poate fi stabilit, se raportează de dobânditor sub identificator propriu (OBL.01 = propriul IDNO), cu OBL.05 și cu ASG. Identitatea obligației nu se deduce din sumă, din nume sau din alte date, iar numărul acestor obligații, cât timp nu sunt reidentificate, se raportează în indicatorul 30.2. Dacă identificatorul inițial devine cunoscut ulterior, dobânditorul raportează obligația sub identificatorul inițial, cu transferul prin care a dobândit-o și cu OBL.03 care indică identificatorul propriu, și închide, în același mesaj, raportarea sub identificatorul propriu cu starea CLOSED_REIDENTIFIED. Cele două raportări se validează și se înregistrează împreună, iar dacă una dintre ele este respinsă, se respinge și cealaltă, fiecare primind, pe lângă erorile proprii, regula L78 (închiderea), respectiv L79 (raportarea sub identificatorul inițial). Raportarea sub identificatorul inițial continuă istoria raportării sub identificatorul propriu, potrivit pct. 17, iar transferul ei preia starea confirmării transferului din raportarea sub identificatorul propriu, care se modifică, potrivit pct. 16 , la faptele înregistrate sub identificatorul inițial. Raportările ulterioare ale obligației sub identificatorul inițial păstrează în OBL.03 identificatorul propriu, iar raportul de credit prezintă obligația închisă astfel numai ca obligație anterioară a celei care o indică în OBL.03, fără dublă numărare. Biroul tratează cele două raportări ca etape ale aceleiași obligații, potrivit pct. 16 , iar cesionarul continuă istoria obligației potrivit pct. 17.

14. Cesiunea unei părți a creanței pecuniare, potrivit art. 825 din Codul civil, împarte obligația în două obligații distincte:

14.1. cedentul continuă raportarea obligației inițiale, fără închidere, cu soldurile rămase, și cuprinde în ASG transferul parțial, cu ASG.06 = PARTIAL și cu suma cesionată în ASG.07;

14.2. cesionarul raportează partea dobândită ca obligație nouă, sub identificator propriu (OBL.01 = propriul IDNO și referința proprie în OBL.02), cu obligația inițială în OBL.03, cu transferul în ASG, cu ASG.06 = PARTIAL. Suma cesionată se raportează numai în ASG.07, iar suma acordată (BAL.07) rămâne cea a contractului inițial;

14.3. partea cesionată se confirmă la înregistrarea transferului parțial în raportarea cedentului, cu același dobânditor, cu aceeași sumă și cu același act al transferului (ASG.05), la același birou sau, la consolidare, la oricare birou interogat, ori potrivit procedurii documentare prevăzute la pct. 16. Dacă raportarea cedentului cuprinde un singur transfer parțial cu același dobânditor și cu aceeași sumă care nu confirmă o altă parte cesionată, dar cu alt act, partea cesionată este în neconcordanță, iar biroul notifică ambii creditori, cu identificatorul părții cesionate. Până la confirmare, ea se prezintă ca neconfirmată, respectiv în neconcordanță, și nu se însumează în sinteza prevăzută la RPT.12;

14.4. istoria de întârziere a părții cesionate continuă istoria obligației inițiale, potrivit pct. 17.

15. În cazul reorganizării sursei prin fuziune, absorbție sau dezmembrare, precum și al transferului de active și obligații în cadrul unei măsuri de rezoluție, succesorul de drepturi continuă raportarea obligațiilor preluate, potrivit art. 6 alin. (2^1) din Legea nr. 122/2008, sub propriul IDNO (SRC.01), păstrând neschimbate OBL.01 și OBL.02 și completând entitatea ASG cu predecesorul (ASG.03), cu data transferului (ASG.02) și cu temeiul transferului (ASG.04 = SUCCESSION sau RESOLUTION). Predecesorul care continuă să existe raportează închiderea obligației cu starea CLOSED_ASSIGNED, iar înregistrarea predecesorului radiat se păstrează nemodificată. Biroul tratează raportările predecesorului și ale succesorului ca etape ale aceleiași obligații, potrivit pct. 16 .

16. Etapa obligației cuprinde raportările aceluiași creditor raportor pentru aceeași obligație, de la dobândirea până la transmiterea ei integrală. Creditorul raportor este creditorul indicat în SRC.02 sau, în lipsa acestuia, sursa indicată în SRC.01, iar schimbarea intermediarului tehnic nu deschide o etapă nouă. Prima etapă este a creditorului inițial (OBL.01), iar fiecare transfer integral al obligației deschide etapa dobânditorului (ASG.01), inclusiv când acesta a mai fost creditor al obligației. Transferul parțial se raportează potrivit pct. 14. Se aplică următoarele reguli:

16.1. biroul ține starea obligației și graficul de rambursare distinct pentru fiecare etapă. Regulile care se raportează la ultima raportare acceptată (L23, L62 și L66) se aplică etapei căreia îi aparține raportarea, iar etapa închisă cu CLOSED_ASSIGNED se modifică numai prin rectificare;

16.2. entitatea ASG cuprinde transferul prin care creditorul raportor a dobândit obligația (ASG.01 = creditorul raportor) și transferurile efectuate de acesta (ASG.03 = creditorul raportor): parțiale, în etapa care continuă, ori integral, la închiderea cu CLOSED_ASSIGNED;

16.3. o obligație înregistrată la birou se actualizează numai de creditorul inițial sau de creditorul unei etape existente, pentru etapa lui, ori de dobânditorul unui transfer, care îl descrie în ASG, cu propriul identificator în ASG.01, cu cedentul în ASG.03 și cu actul transferului în ASG.05 (regula L64). Intermediarul care transmite în numele creditorului, inclusiv administratorul creanței, este împuternicit de acesta în contractul de prestare a serviciilor informaționale încheiat de creditor cu biroul (regula L65). Revocarea împuternicirii se comunică biroului de creditor și produce efecte de la înregistrarea ei, răspunderea pentru informație și pentru rectificarea ei rămâne a creditorului, iar biroul consemnează în jurnal ambele identități (SRC.01 și SRC.02);

16.4. transferul se confirmă la înregistrarea închiderii etapei cedentului anterioare transferului, cu starea CLOSED_ASSIGNED, cu același dobânditor în ASG.01 și cu același act al

transferului (ASG.05). Transferul se confirmă și când cedentul nu are etapă la birou, este creditorul inițial ori dobânditorul unui transfer confirmat, iar obligația era înregistrată la birou înaintea etapei dobânditorului. Pentru succesorul predecesorului radiat, transferul se confirmă pe baza actelor reorganizării, prezentate biroului de succesor o singură dată pentru toate obligațiile preluate. Transferul se confirmă și pe baza documentelor verificate de birou, potrivit procedurii documentare de mai jos. Când obligația nu era înregistrată la birou înaintea etapei dobânditorului, transferul se confirmă provizoriu, iar lanțul transferurilor se verifică la consolidare, potrivit pct. 101. Dacă cedentul își deschide ulterior etapa la birou, transferul confirmat provizoriu devine neconfirmat, până la confirmarea lui potrivit prezentului punct;

16.5. până la confirmare, etapa dobânditorului se înregistrează și se prezintă ca neconfirmată, cu declarațiile ambilor creditori. Biroul notifică cedentul care are etapă la birou, iar cedentul care își deschide etapa la birou ulterior – la acel moment, prin interfața de programare a aplicațiilor, printr-un mesaj semnat care cuprinde datele transferului, inclusiv actul acestuia (ASG.05). Cedentul răspunde în termenul prevăzut la pct. 77, prin raportarea închiderii cu CLOSED_ASSIGNED sau a obligației ca activă. Lipsa răspunsului nu confirmă transferul: biroul îi reamintește cedentului o singură dată, la expirarea termenului, iar nerespectarea termenului se consemnează în indicatorul 30.7 al acestuia;

16.6. procedura documentară: la neconcordanță, precum și când cedentul nu mai există, nu a răspuns notificării în termen sau nu raportează la acel birou, biroul examinează, la cererea dobânditorului, actul transferului și extrasul din anexa lui privind creanța (ASG.05). Biroul verifică existența actului și cuprinderea creanței în acesta, nu valabilitatea transferului. Decizia se ia de persoana responsabilă de calitatea datelor, în baza unui act intern de evaluare a dovezilor, se jurnalizează, se notifică dobânditorului și cedentului care are etapă la birou și se consemnează exclusiv în MET.10, fără modificarea informației raportate de surse. Respingerea cererii lasă neschimbată starea confirmării, iar litigiul dintre creditori se prezintă ca neconcordanță până la soluționarea lui;

16.7. etapa dobânditorului trece în starea de neconcordanță dacă, oricare ar fi temeiul confirmării, cedentul raportează, în etapa lui anterioară transferului, obligația ca activă, cu o dată de referință ulterioară datei transferului (ASG.02), ori închide această etapă cu CLOSED_ASSIGNED către alt dobânditor sau către același dobânditor cu alt act al transferului (ASG.05). Biroul notifică ambii creditori, iar creditorul curent este cedentul, când acesta raportează obligația ca activă, respectiv dobânditorul indicat de cedent la închidere, până la înregistrarea închiderii cedentului către același dobânditor, cu același act, a rectificării sau a deciziei luate potrivit procedurii documentare;

16.8. creditorul curent al obligației este creditorul inițial sau dobânditorul ultimului transfer confirmat dintr-un lanț neîntrerupt care pornește de la creditorul inițial (OBL.01) sau, la birou, de la cedentul unui transfer confirmat provizoriu, potrivit pct. 101, inclusiv când acesta nu are etapă la birou. Dacă lanțul care pornește de la creditorul inițial cuprinde cel puțin un transfer la birou și nu se unește cu cel care pornește de la cedentul unui transfer provizoriu, prevalează primul, iar transferul provizoriu se prezintă ca neconfirmat. Starea curentă a obligației este starea curentă a etapei creditorului curent, iar neconcordanța cu etapele înregistrate la alte birouri se stabilește la consolidare, potrivit pct. 101 ;

16.9. biroul consemnează în atributul MET.10, pentru fiecare etapă deschisă printr-un transfer, datele transferului din prima raportare a etapei, starea și temeiul confirmării, iar transferul care a deschis etapa se determină din acest atribut. Un transfer se identifică prin cedent

(ASG.03), dobânditor (ASG.01), întindere (ASG.06 și, pentru transferul parțial, ASG.07) și etapa cedentului din care provine, care este etapa cedentului deschisă cel mai recent înaintea datei transferului (ASG.02). Actul transferului (ASG.05: numărul, data și, dacă este cazul, poziția creanței în anexa actului) deosebește transferurile care coincid în aceste elemente. Transferul integral este în neconcordanță potrivit punctului privind neconcordanța ori de câte ori cedentul închide etapa către același dobânditor cu alt act, oricâte transferuri ar cuprinde raportarea lui, iar partea cesionată este în neconcordanță, potrivit pct. 14, când transferului parțial declarat de dobânditor îi corespunde în raportarea cedentului un singur transfer, cu alt act. Dacă data declarată de dobânditor diferă de cea din raportarea cedentului, prevalează data declarată de cedent, care se consemnează în MET.10 și se prezintă în raportul de credit.

17. Transferul obligației, schimbarea intermediarului tehnic, trecerea sursei la alt birou și trecerea la raportarea potrivit standardului nu întrerup istoria obligației. Dobânditorul raportează obligația în continuarea etapei anterioare:

17.1. data intrării în restanță (STA.09), zilele de întârziere (STA.07), categoriile de întârziere și de plată (STA.08, STA.11), starea și data nerambursării (STA.03, STA.04) și data exigibilității anticipate (STA.13) se determină de la faptele obligației, inclusiv de la cele survenite înainte de transfer, iar data transferului (ASG.02) nu constituie dată a intrării în restanță;

17.2. profilul de plată (PHP.01, PHP.02) cuprinde și lunile anterioare transferului, iar condițiile contractuale (TRM) și suma acordată (BAL.07) se preiau din contractul inițial, potrivit datelor transmise de cedent sau de predecesor odată cu creanța, cu modificările ulterioare raportate potrivit standardului;

17.3. prima raportare a etapei noi cuprinde graficul de rambursare integral (regula L47);

17.4. la prima raportare a etapei noi, data intrării în restanță este cea din ultima stare a etapei anterioare înregistrate la birou, cât timp între timp nu s-a efectuat nicio plată, iar data nerambursării – cea din aceeași stare, cât timp obligația rămâne în stare de nerambursare. Abaterea, în afara restructurării la preluare, se înregistrează astfel cum a fost raportată, cu marcajul MET.05, iar biroul notifică ambii creditori, care o lămuresc, după caz, prin rectificare (regula L71);

17.5. plățile primite de cedent după data transferului se raportează de dobânditor la data efectuării lor, potrivit datelor transmise de cedent;

17.6. este interzisă modificarea datei intrării în restanță sau a datei nerambursării cu efectul prelungirii istoricului negativ.

18. Refinanțarea și restructurarea prin contract nou nu întrerup istoria obligației. La același creditor, obligația anterioară se închide cu starea CLOSED_RESTRUCTURED, cu soldurile și cu întârzierea de la data închiderii, iar obligația nouă indică obligația anterioară în OBL.03 și starea de restructurare în STA.05. Zilele de întârziere ale obligației noi se calculează numai pentru scadențele contractului nou. Starea de nerambursare continuă potrivit reglementărilor aplicabile sursei, iar data nerambursării (STA.04) nu se modifică cât timp obligația rămâne în stare de nerambursare, inclusiv la restructurarea fără contract nou și la trecerea în obligația nouă a aceluiași creditor (regula L72). La refinanțarea de către alt creditor, obligația anterioară se închide la creditorul ei potrivit modului stingerii, iar noul creditor indică obligația anterioară în OBL.03, dacă o cunoaște, și stabilește starea de nerambursare potrivit reglementărilor aplicabile

lui. Raportul de credit prezintă obligația nouă împreună cu obligația anterioară, cu starea și cu întârzierea acesteia de la data închiderii.

19. Trecerea creditorului raportor la alt birou nu întrerupe istoria obligației, potrivit pct. 17. La încetarea contractului de prestare a serviciilor informaționale dintre creditorul raportor și birou, inclusiv prin radierea creditorului raportor, informația raportată se păstrează la birou și nu se modifică, iar pentru fiecare obligație a cărei etapă a creditorului raportor este activă la data încetării, biroul consemnează această dată în atributul `MET.11`. Se aplică următoarele reguli:

19.1. obligația cu atributul `MET.11` nu se consideră neactualizată în sensul indicatorului 30.4 și al regulii L33, iar indicatorii creditorului raportor la birou nu o cuprind;

19.2. biroul nu transmite creditorului raportor notificări privind această obligație, iar transferul declarat de un dobânditor se confirmă potrivit procedurii documentare prevăzute la pct. 16 sau la consolidare, potrivit pct. 101 ;

19.3. raportul de credit prezintă obligația cu mențiunea că informația nu mai este actualizată la birou de la data încetării, iar starea curentă a etapei se stabilește la consolidare, potrivit pct. 101 , inclusiv din raportările ulterioare ale creditorului raportor la alte birouri;

19.4. consemnarea nu constituie modificare a informației în sensul art. 8 din Legea nr. 122/2008 și nu modifică data-limită de păstrare (`MET.07`);

19.5. la reluarea raportării la birou, atributul `MET.11` se înlătură la prima raportare acceptată a obligației, care cuprinde graficul de rambursare integral (regula L47).

20. Subiectul istoriei de credit se identifică prin numărul de identificare de stat (IDNP sau IDNO) înscris în `SBJ.03`, pe care biroul îl verifică prin cifra de control, prin existența în registrele de stat și prin corespondența datelor de identificare raportate cu cele din registru, în condițiile pct. 27 din Regulament: pentru persoana fizică – numele (`SBJ.06`), actual ori anterior înscris în registru, și data nașterii (`SBJ.13`), iar pentru celelalte forme de organizare – denumirea (`SBJ.09`), actuală ori anterioară înscrisă în registru. La comparare nu se iau în considerare diacriticele, majusculele, spațiile, cratimele și semnele de punctuație, iar din denumire se elimină forma juridică de organizare, exprimată prin denumirea completă, articulată sau nearticulată, ori prin abrevierea prevăzută în nomenclatorul N25. Forma juridică din denumirea raportată, diferită de cea din registru ori lipsă, nu constituie necorespondență, dar se semnalează sursei (regula L84). Sursa indică în `SBJ.04` tipul identificatorului: `NATIONAL` – IDNP sau IDNO, iar `FOREIGN` – subiect nerezident, fără IDNP sau IDNO, identificat prin `SBJ.05`. Identificatorul subiectului este `SBJ.03` pentru `NATIONAL` și combinația componentelor `country`, `id_type` și `id_value` din `SBJ.05` pentru `FOREIGN`. Pentru subiectul nerezident persoană fizică, `id_type` este `PERSONAL_NUMBER` – numărul personal de identificare atribuit de autoritatea competentă a statului de reședință, potrivit art. 5 alin. (3^1) lit. a) din Legea nr. 122/2008 –, dacă acest stat atribuie un asemenea număr, iar actul de identitate se utilizează ca identificator numai în lipsa lui. Verificarea se efectuează la prima raportare a subiectului și se reia la raportarea în care datele comparate (`SBJ.06`, `SBJ.13`, respectiv `SBJ.09`, inclusiv forma juridică din denumire) diferă de cele verificate anterior, precum și la prima raportare după 12 luni de la ultima verificare reușită. La reluarea după 12 luni, cu date neschimbate, starea `VERIFIED` se păstrează până la răspunsul registrului, fără semnalarea în indicatorii de calitate și fără informarea Băncii Naționale a Moldovei prevăzute pentru starea `PENDING`, iar verificarea se reia potrivit regimului acelei stări. Răspunsul negativ, inclusiv cel obținut la recepție, când raportarea se respinge (regula L43), produce asupra informației existente efectele stării

NOT_FOUND constatate la reluarea verificării unei înregistrări PENDING, iar informarea destinatarilor privește rapoartele eliberate de la data reluării. Datele modificate care nu pot fi verificate trec în starea PENDING. Rezultatul verificării se consemnează de birou în atributul MET.09:

20.1. VERIFIED – identificatorul a fost confirmat în registrul de stat, iar datele de identificare corespund celor din registru;

20.2. PENDING – verificarea în registru nu a putut fi efectuată, din cauze tehnice sau din indisponibilitatea accesului la registru. Înregistrarea se efectuează, iar biroul reia verificarea automat, cel puțin zilnic, până la rezolvare, și o rezolvă fără întârziere după restabilirea accesului. Dacă starea durează mai mult de 30 de zile, subiectul se semnalează în indicatorii de calitate prevăzuți în capitolul VIII, iar biroul informează Banca Națională a Moldovei, prin canalul electronic de comunicare stabilit de aceasta pentru birouri, o dată pentru fiecare episod de indisponibilitate a registrului – de la primul răspuns de indisponibilitate al registrului interogat pentru tipul subiectului până la restabilirea accesului la acesta –, în ziua lucrătoare următoare depășirii termenului, indicând registrul vizat, data de început a indisponibilității, numărul subiecților vizați și măsurile luate. Starea PENDING nu se confundă cu NOT_FOUND. Până la rezolvare, informația se include în rapoartele de credit, inclusiv în sinteza prevăzută la RPT.12, cu mențiunea expresă că identitatea nu a fost încă verificată în registrul de stat;

20.3. NOT_FOUND – registrul a răspuns că identificatorul nu există ori datele de identificare raportate nu corespund celor din registru. La recepție, înregistrarea se respinge (regula L43). Dacă starea survine la reluarea verificării unei înregistrări PENDING, biroul notifică sursa, care rectifică în termenul prevăzut la pct. 77 . Până la rectificare, informația nu se include în rapoartele de credit, nici ca mențiune. Potrivit Legii nr. 195/2024, biroul informează, în condițiile prevăzute la pct. 92 , destinatarii rapoartelor de credit eliberate de la înregistrarea informației în starea PENDING până la constatarea stării NOT_FOUND: utilizatorul – prin canalul de comunicare stabilit în contractul de prestare a serviciilor informaționale, iar biroul căruia i-a prezentat raportul – prin canalul de comunicare dintre birouri, cu indicarea subiectului, a identificatorului unic al obligației și a intervalului în care informația a fost inclusă, acesta informându-și la rândul lui utilizatorii cărora le-a eliberat în acel interval rapoarte care au cuprins informația, pe baza evidenței pe care o păstrează pentru fiecare raport consolidat – birourile care au răspuns cu informație și solicitările adresate lor, fără informația primită;

20.4. NOT_APPLICABLE – subiect nerezident (SBJ.04 = FOREIGN), al cărui identificator nu se verifică în registrele de stat ale Republicii Moldova, iar raportul de credit prezintă mențiunea că identitatea nu a fost verificată în aceste registre.

21. Sistemul informațional al biroului nu conține niciun mecanism prin care sursa poate dezactiva, suspenda sau eluda verificarea identificatorului subiectului.

III. MODELUL DE DATE ȘI DICȚIONARUL DE DATE

22. Mesajul de raportare este format din entitățile prevăzute în tabelul de mai jos. Cardinalitatea indică numărul de apariții ale entității în raport cu entitatea-părinte. În serializare, mesajul este un obiect, iar fiecare entitate se reprezintă în entitatea-părinte prin identificatorul ei tehnic: ca obiect, pentru cardinalitatea 1 sau 0..1, și ca masiv de obiecte, pentru cardinalitatea 0..n sau 1..n. În serializarea XML, entitatea cu mai multe apariții se reprezintă prin elemente repetate cu același nume. Câmpurile se reprezintă în entitatea căreia îi aparțin, prin identificatorii tehnici din dicționarul de date. Mesajele nu cuprind alte date decât cele prevăzute în dicționarul de date. În niciun câmp, inclusiv în câmpurile de text liber, nu se includ categoriile speciale de date cu caracter personal prevăzute la art. 9 din Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal și nici date preluate din rețelele sociale.

Cod	Entitatea	Identificator tehnic	Părinte	Cardinalitate	Conținut
HDR	Antetul mesajului	header	mesaj	1	versiunea, identificatorul mesajului, destinatarul, momentul transmiterii, regimul de procesare, semnătura
SRC	Sursa	source	mesaj	1	identificarea sursei raportoare
APP	Solicitarea de credit	applications	mesaj	0..n	cererile de credit examinate, cu rezultatul lor
OBL	Obligația financiară	obligations	mesaj	0..n	identificarea obligației, cu entitățile de mai jos
SBJ	Subiectul	subjects	OBL	1..n	subiectul istoriei de credit și rolul lui în obligație
ADR	Adresa	addresses	SBJ	1..n	adresele subiectului
CTC	Contactul	contacts	SBJ	0..n	datele de contact ale subiectului
CNS	Temeiul prelucrării	processing_basis	SBJ, APP	0..1	temeiul legal al prelucrării datelor subiectului, respectiv ale solicitantului. Obligatoriu dacă SBJ.02 este diferit de LE
FRD	Mențiunea de protecție a identității	identity_alerts	SBJ	0..n	mențiunile privind folosirea fără drept a identității sau a actului de identitate al subiectului sub care sunt raportate
TRM	Condițiile contractuale	terms	OBL	1	moneda, produsul, termenele
BAL	Soldurile	balances	OBL	1	soldurile și sumele obligației la data de referință
STA	Starea	status	OBL	1	starea obligației, pe dimensiuni distincte
SCH	Graficul de rambursare	schedule	OBL	0..n	scadențele și achitările efective
PHP	Profilul de plată	payment_profile	OBL	0..1	istoricul lunar al categoriilor de plată și al stărilor
COL	Garanția	collaterals	OBL	0..n	garanțiile constituite
LEG	Procedura juridică	legal_proceedings	OBL	0..n	litigiile, procedurile de insolvabilitate și de executare
ASG	Cesiunea	transfers	OBL	0..n	transferul prin care creditorul raportor a dobândit obligația și transferurile, integrale sau parțiale, efectuate de acesta, potrivit pct. 16

Cod	Entitatea	Identificator tehnic	Părinte	Cardinalitate	Conținut
EVT	Evenimentul	event	OBL	1	evenimentul raportat, evenimentele concurente, data de referință și numărul reviziei

23. Entitățile acoperă integral elementele istoriei de credit prevăzute la art. 5 din Legea nr. 122/2008, după cum urmează:

Partea istoriei de credit	Entitățile și informația corespunzătoare
partea introductivă	SBJ, ADR, CTC
partea de bază	OBL, TRM, BAL, STA, SCH, PHP, COL, LEG, ASG, APP
mențiunea de protecție a identității (art. 10 alin. (7) din lege)	FRD, raportată de sursă în subiectul pe care îl privește, alături de mențiunea inserată de birou la cererea subiectului. Se prezintă în partea introductivă
partea suplimentară	se formează de birou din SRC, din numărul de identificare de stat al sursei și numărul contractului cuprinse în OBL.01, OBL.02 și TRM.05, care țin de această parte potrivit art. 5 alin. (5) din lege, din jurnalul de audit și din evidența rapoartelor eliberate

24. Dicționarul de date stabilește, pentru fiecare câmp: codul, denumirea, identificatorul tehnic utilizat în scheme și în mesaje, tipul și formatul, obligativitatea și definiția normativă. Tipurile de date sunt cele din tabelul de mai jos, iar obligativitatea se exprimă astfel:

24.1. **O** – obligatoriu în toate profilurile;

24.2. **C** – condiționat, condiția fiind indicată în definiție;

24.3. **F** – facultativ.

Tipul	Semnificația
text(n)	șir de cel mult n caractere
int	număr întreg nenegativ. Valoarea minimă mai mare, când există, se indică în definiția câmpului și face parte din schemă
zecimal	număr zecimal, potrivit pct. 7
dată, moment	data calendaristică, respectiv momentul, potrivit pct. 7
logic	valoarea true sau false
UUID	identificator universal unic, versiunea 4
entitate	IDNO al persoanei juridice sau, pentru entitatea fără IDNO, obiect cu componentele: country – țara înregistrării (N22); registration_number – numărul de înregistrare din acea țară, cu majuscule, fără spații și fără separatori. Două entități sunt egale dacă au același IDNO, respectiv aceleași componente
Money	tipul compus prevăzut la pct. 32

Tipul	Semnificația
enum	valoare dintr-o listă închisă, indicată în definiție sau prin codul nomenclatorului
obiect	grup de câmpuri, cu componentele indicate în definiție
masiv	listă de valori sau de obiecte

25. Antetul mesajului (HDR):

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
HDR.01	Versiunea standardului	schema_version	text(8)	O	Versiunea standardului aplicată mesajului, în forma MAJOR.MINOR. Biroul acceptă versiunile aflate în aplicare potrivit publicării prevăzute la pct. 10, iar mesajul cu altă versiune se respinge integral (V1-VERSION).
HDR.02	Identificatorul mesajului	message_id	UUID	O	Identificatorul unic al mesajului, generat de sursă. Constituie, împreună cu SRC.01, cheia de idempotență prevăzută la pct. 88: retransmiterea aceluiași mesaj nu creează înregistrări noi și nu modifică starea existentă, iar utilizarea identificatorului pentru un conținut diferit se respinge (regula L69). Identificatorul unui mesaj transmis în regim VALIDATE nu se reutilizează pentru mesajul transmis în regim COMMIT.
HDR.03	Biroul destinatar	bureau_idno	text(13)	O	IDNO al biroului căruia îi este adresat mesajul.
HDR.04	Momentul transmiterii	reported_at	moment	O	Momentul la care sursa a transmis mesajul. Este distinct de data survenirii evenimentului (EVT.02) și de momentul procesării la birou.
HDR.05	Numărul de ordine	batch_seq	int	C	Numărul de ordine al mesajului transmis în regim COMMIT, atribuit de sursă consecutiv, fără goluri, începând cu 1, distinct pentru fiecare birou destinatar. Valoarea minimă este 1, iar valoarea mai mică nu respectă schema (stratul V1). Obligatoriu dacă HDR.06 = COMMIT. În regim VALIDATE nu se consideră număr de ordine, dar, dacă este prezent, se validează potrivit schemei. Numărul servește detectării mesajelor pierdute și nu condiționează înregistrarea: un număr nu se atribuie altui mesaj, iar atribuirea repetată se semnalează sursei (regula L38) și se reflectă în indicatorii de calitate. Numerele lipsă se semnalează sursei prin controlul periodic al biroului (regula L70), prin notificare (SEQUENCE_GAP). Mesajul respins integral la straturile V1–V4 consumă numărul, cu excepția mesajului care nu respectă profilul I-JSON (pct. 7), iar numărul mesajului respins la nivel de protocol (V0) și al celui neinterpretabil se reutilizează pentru mesajul următor. Mesajele transmise în paralel pot fi recepționate în altă ordine decât cea a numerotării.
HDR.06	Regimul de procesare	mode	enum	O	VALIDATE – mesajul se validează fără a fi înregistrat; COMMIT – mesajul se validează și se înregistrează. Procesarea în regim VALIDATE nu constituie îndeplinirea obligației de raportare.

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
HDR.07	Profilul de conformitate	`profile`	`enum N23`	O	Profilul de conformitate potrivit căruia se determină setul de câmpuri obligatorii.
HDR.08	Semnătura	`signature`	`obiect`	O	Semnătura sau sigiliul electronic aplicat întregului mesaj, în formatul prevăzut în capitolul VI. Se verifică înaintea oricărei alte prelucrări.

26. Sursa (`SRC`):

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
SRC.01	IDNO al sursei	`source_idno`	`text(13)`	O	Numărul de identificare de stat al sursei care transmite mesajul. Trebuie să corespundă identității atestate de certificatul de autentificare.
SRC.02	Creditorul reprezentat	`reporting_on_behalf_of`	`entitate`	C	Identificatorul creditorului în numele căruia se raportează, obligatoriu când transmiterea se face printr-un intermediar tehnic, inclusiv prin administratorul creanței (servicer) sau, pentru creditorul fără IDNO, printr-un administrator cu IDNO. Obligația de raportare rămâne a creditorului. Furnizorul de servicii de finanțare participativă raportează împrumuturile intermediate ca sursă și creditor raportor, sub propriul IDNO (`SRC.01` și `OBL.01`), fără `SRC.02`, potrivit art. 6 alin. (2) din Legea nr. 122/2008.

27. Subiectul (`SBJ`):

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
SBJ.01	Rolul în obligație	`role`	`enum N12`	O	Calitatea subiectului în raport cu obligația. Fiecare obligație are cel puțin un subiect cu rolul `BORROWER`. Același subiect figurează de două ori în aceeași obligație numai când are atât rolul `GUARANTOR`, cât și rolul `PLEDGOR` (regula L26).
SBJ.02	Forma de organizare	`legal_form`	`enum N15`	O	`NP` – persoană fizică; `IE` – întreprinzător individual; `PH` – gospodărie țărănească (de fermier); `PR` – persoană fizică ce practică activitate profesională; `LE` – persoană juridică. Subiecților `IE`, `PH` și `PR` li se aplică cerințele prevăzute pentru persoana juridică, potrivit art. 5 alin. (7) din Legea nr. 122/2008.
SBJ.03	Numărul de identificare de stat	`national_id`	`text(13)`	C	IDNP al persoanei fizice sau IDNO al persoanei juridice ori al persoanei fizice care practică activitate de întreprinzător sau profesională, validat de birou prin cifra de control și prin existența în registrul de stat. Obligatoriu dacă `SBJ.04` = `NATIONAL`.

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
SBJ.04	Tipul identificatorului	id_type	enum	O	NATIONAL – IDNP sau IDNO înscris în SBJ.03; FOREIGN – subiect nerezident fără IDNP sau IDNO, identificat prin SBJ.05, potrivit pct. 20.
SBJ.05	Identificatorul străin	foreign_id	obiect	C	Obiect cu componentele: country – țara emitentă (N22); id_type – tipul identificatorului (N24); id_value – valoarea identificatorului, cu majuscule, fără spații și fără separatori. Obligatoriu dacă SBJ.04 = FOREIGN.
SBJ.06	Numele	last_name	text(60)	C	Numele de familie al persoanei fizice. Obligatoriu dacă SBJ.02 = NP. Nu poartă denumirea persoanei juridice.
SBJ.07	Prenumele	first_name	text(60)	C	Prenumele persoanei fizice. Obligatoriu dacă SBJ.02 = NP.
SBJ.09	Denumirea	legal_name	text(250)	C	Denumirea deplină a persoanei juridice, a întreprinzătorului individual, a gospodăriei țărănești sau a persoanei care practică activitate profesională. Obligatoriu dacă SBJ.02 este diferit de NP.
SBJ.10	Denumirea abreviată	legal_name_short	text(60)	F	Denumirea abreviată, dacă există.
SBJ.11	Numele sau denumirile anterioare	previous_names	masiv	F	Lista numelor sau a denumirilor anterioare. Fiecare element are componentele: name – numele sau denumirea; valid_from – data de început a perioadei de valabilitate; valid_to – data de sfârșit a perioadei de valabilitate.
SBJ.12	Sexul	sex	enum	C	M sau F. Obligatoriu dacă SBJ.02 = NP.
SBJ.13	Data nașterii sau a înregistrării	birth_or_reg_date	dată	O	Data nașterii persoanei fizice sau data înregistrării de stat a persoanei juridice ori a persoanei fizice care practică activitate de întreprinzător sau profesională.
SBJ.14	Actul de identitate	identity_document	obiect	C	Obiect cu componentele: type – tipul actului (N13); series_number – seria și numărul; issuer – emitentul; issue_date – data eliberării; valid_until – data expirării, care poate lipsi pentru actele fără termen. Obligatoriu dacă SBJ.02 = NP și SBJ.04 = NATIONAL.

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
SBJ.15	Decesul sau radierea	deceased_or_dissolved	obiect	C	Obiect cu componentele: flag – indicatorul decesului persoanei fizice sau al radierii persoanei juridice; date – data decesului sau a radierii. Obligatoriu pentru subiectul decedat sau radiat, când EVT.01 sau un element din EVT.08 este DEATH_DISSOLUTION (regula L48).
SBJ.16	Activitatea economică	economic_activity	text(6)	C	Codul activității principale potrivit Clasificatorului activităților din economia Moldovei (CAEM rev. 2). Obligatoriu dacă SBJ.02 este diferit de NP și SBJ.01 este BORROWER sau CO_BORROWER.
SBJ.17	Sectorul instituțional	institutional_sector	enum N16	C	Sectorul instituțional al subiectului. Obligatoriu dacă SBJ.02 este diferit de NP și SBJ.01 este BORROWER sau CO_BORROWER.
SBJ.18	Mărimea întreprinderii	enterprise_size	enum	F	MICRO, SMALL, MEDIUM sau LARGE, potrivit legislației privind întreprinderile mici și mijlocii.

28. Adresa (ADR), contactul (CTC) și temeiul prelucrării (CNS):

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
ADR.01	Tipul adresei	address_type	enum N10	O	Subiectul cu SBJ.02 = NP are cel puțin o adresă de tip DOMICILE sau RESIDENCE, iar ceilalți subiecți – cel puțin o adresă de tip BUSINESS (regula L63).
ADR.02	Starea verificării adresei	verification_status	enum	F	CONFIRMED – confirmată; UNCONFIRMED – neconfirmată; UNDELIVERABLE – corespondența nu a putut fi livrată.
ADR.03	Țara	country	enum N22	O	Codul țării.
ADR.04	Unitatea administrativ-teritorială	county	enum N06	C	Codul raionului, al municipiului sau al unității teritoriale autonome. Obligatoriu dacă ADR.03 = MD.
ADR.05	Localitatea	locality	enum N17	C	Codul localității. Obligatoriu dacă ADR.03 = MD.
ADR.06	Strada	street	text(100)	C	Denumirea străzii, bulevardului sau a altei artere. Obligatoriu dacă ADR.03 = MD și localitatea are nomenclator stradal.
ADR.07	Numărul	house	text(10)	C	Numărul imobilului. Obligatoriu în aceleași condiții ca ADR.06.
ADR.08	Blocul	block	text(10)	F	Blocul sau corpul, dacă există.
ADR.09	Apartamentul	apartment	text(10)	F	Apartamentul sau oficiul, dacă există.
ADR.10	Codul poștal	postal_code	text(9)	F	Codul poștal, pentru adresele din Republica Moldova în forma MD- urmată de patru cifre, iar pentru celelalte țări – fără verificarea formatului.

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
ADR.11	Adresa în formă liberă	address_line	text(250)	C	Adresa completă într-un singur rând. Obligatoriu numai dacă ADR.03 este diferit de MD.
CTC.01	Tipul contactului	contact_type	enum	O	MOBILE – telefon mobil; PHONE_FIXED – telefon fix; EMAIL – poștă electronică.
CTC.02	Valoarea	value	text(100)	O	Valoarea contactului. Telefonul se raportează în format internațional (E.164), iar adresa de poștă electronică se validează sintactic.
CNS.01	Temeiul prelucrării	legal_basis	enum	C	CONTRACT – raportul contractual sau măsurile precontractuale luate la cererea subiectului, potrivit art. 6 alin. (4) din Legea nr. 122/2008; LEGITIMATE_INTEREST – interesul legitim al sursei sau al creditorilor, potrivit aceluiași alineat; LEGAL_OBLIGATION – obligația legală de raportare a surselor prevăzute la art. 6 alin. (2) din aceeași lege; CONSENT – consimțământul subiectului, potrivit Legii nr. 195/2024. Se raportează pentru fiecare subiect și pentru solicitant. Obligatoriu dacă SBJ.02 este diferit de LE.
CNS.02	Numărul acordului	consent_number	text(50)	C	Numărul acordului subiectului. Obligatoriu dacă CNS.01 = CONSENT.
CNS.03	Data acordului	consent_date	dată	C	Data acordului. Obligatoriu dacă CNS.01 = CONSENT.
CNS.04	Întinderea acordului	consent_scope	text(250)	C	Scopurile pentru care a fost exprimat acordul. Obligatoriu dacă CNS.01 = CONSENT.

29. Identificarea obligației (OBL) și cesiunea (ASG):

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
OBL.01	IDNO al sursei inițiale	originator_idno	text(13)	O	Numărul de identificare de stat al sursei de formare inițiale (creditorul inițial). Prima componentă a identificatorului unic al obligației.
OBL.02	Referința obligației	obligation_ref	text(50)	O	Referința atribuită obligației de sursa inițială la prima raportare, pe baza numărului contractului de credit. A doua componentă a identificatorului unic al obligației, stabilă potrivit pct. 12.

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
OBL.03	Obligația anterioară	previous_obligation	obiect	C	Identificatorul unic al obligației din care provine obligația raportată prin refinanțare, prin restructurare cu contract nou sau prin cesiunea unei părți a creanței, cu componentele: originator_idno – IDNO al sursei inițiale a acelei obligații; obligation_ref – referința acelei obligații. Obligatoriu dacă STA.05 = RESTRUCTURED_FINANCIAL_DIFFICULTY, precum și la refinanțarea unei obligații a aceluiași creditor raportor și pentru partea dobândită printr-o cesiune parțială (transferul de dobândire cu ASG.06 = PARTIAL). La refinanțarea obligației altui creditor, se completează dacă este cunoscut. Obligatoriu și în raportările obligației reidentificate potrivit pct. 13, ulterioare mesajului reidentificării, cu identificatorul propriu închis cu CLOSED_REIDENTIFIED.
OBL.04	Solicitarea de credit	application_ref	text(50)	F	Referința solicitării de credit (APP.01) în urma căreia a fost încheiat contractul, dacă solicitarea a fost raportată.
OBL.05	Identificatorul din formatul anterior	legacy_key	text(100)	C	Identificatorul sub care obligația a fost raportată biroului în formatul utilizat anterior standardului (numărul contului, cheia de asociere sau referința din acel format). Obligatoriu la prima raportare potrivit standardului a unei obligații înregistrate anterior, potrivit pct. 114.
OBL.06	Graficul integral	schedule_complete	logic	C	true – entitatea SCH cuprinde graficul de rambursare integral, care înlocuiește graficul înregistrat la birou; false – SCH cuprinde numai scadențele achitate sau devenite restante de la ultima raportare acceptată, potrivit pct. 34. Obligatoriu dacă SCH este prezent.
ASG.01	Dobânditorul	assignee	entitate	C	Identificatorul cesionarului sau al succesorului de drepturi. Obligatoriu pentru fiecare transfer cuprins în ASG.
ASG.02	Data transferului	assignment_date	dată	C	Data la care creanța a fost cesionată sau obligația a fost transferată succesorului. Obligatoriu împreună cu ASG.01.
ASG.03	Cedentul sau predecesorul	assignor	entitate	C	Identificatorul cedentului sau al predecesorului. Obligatoriu împreună cu ASG.01.
ASG.04	Temeiul transferului	transfer_basis	enum	C	ASSIGNMENT – cesiunea creanței; SUCCESSION – succesiunea de drepturi prin reorganizarea sursei; RESOLUTION – transferul în cadrul unei măsuri de rezoluție, potrivit pct. 15. Obligatoriu împreună cu ASG.01.

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
ASG.05	Actul transferului	transfer_act	obiect	C	Obiect cu componentele: number – numărul contractului de cesiune, al actului de reorganizare sau al deciziei de rezoluție; date – data acestuia; item_ref – poziția sau referința creanței în anexa actului, când actul privește mai multe creanțe. Obligatoriu pentru fiecare transfer cuprins în ASG, atât în raportarea dobânditorului, cât și în cea a cedentului. Se comunică cedentului în notificarea prevăzută la pct. 16.
ASG.06	Întinderea transferului	transfer_scope	enum	C	FULL – transferul integral al obligației; PARTIAL – transferul unei părți a creanței, potrivit pct. 14. Obligatoriu împreună cu ASG.01.
ASG.07	Suma transferată	transferred_amount	Money	C	Suma creanței cesionate. Obligatoriu dacă ASG.06 = PARTIAL.

30. Condițiile contractuale (TRM):

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
TRM.01	Moneda	currency	enum N21	O	Moneda contractului. Sumele obligației se raportează în această monedă.
TRM.02	Tipul portofoliului	portfolio_type	enum N01	O	Categoria generală a obligației.
TRM.03	Tipul produsului	product_type	enum N02	O	Produsul de credit sau natura obligației. Combinația dintre TRM.02 și TRM.03 trebuie să fie admisă potrivit nomenclatorului N02.
TRM.04	Destinația	purpose	enum N18	C	Destinația creditului. Obligatoriu pentru profilurile CREDIT și LEASING.
TRM.05	Numărul contractului	contract_number	text(50)	O	Numărul contractului, așa cum figurează în contract, iar pentru portofoliile de servicii – numărul contractului de prestare a serviciului, al poliței sau al contului de abonat. Câmp informativ, care nu constituie cheie de asociere.
TRM.06	Data contractului	contract_date	dată	O	Data încheierii contractului.
TRM.07	Data punerii la dispoziție	disbursement_date	dată	C	Data primei trageri sau a punerii la dispoziție a sumei. Obligatoriu pentru profilurile CREDIT și LEASING, după punerea la dispoziție.
TRM.08	Data scadenței finale	maturity_date	dată	C	Data scadenței finale potrivit contractului. Obligatoriu dacă TRM.17 = false, pentru portofoliile de credit. Este distinctă de data închiderii (STA.10).
TRM.09	Durata	duration_months	int	C	Durata contractuală, în luni, verificată față de intervalul dintre TRM.06 sau TRM.07 și TRM.08 (regula L03). Obligatoriu împreună cu TRM.08.
TRM.10	Frecvența plăților	payment_frequency	enum N03	O	Periodicitatea plăților potrivit contractului.

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
TRM.11	Tipul de amortizare	`amortisation_type`	`enum N19`	C	Modul de rambursare. Obligatoriu pentru obligațiile cu grafic din profilurile `CREDIT` și `LEASING`.
TRM.16	Rata de plată	`instalment_amount`	`Money`	C	Suma periodică de achitat potrivit contractului. Obligatoriu pentru obligațiile cu grafic, cu excepția factoringului și a forfetării, dacă `STA.01` = `ACTIVE`, `STA.13` lipsește și data de referință este anterioară scadenței finale (`TRM.08`).
TRM.17	Produs reînnoibil	`revolving`	`logic`	O	`true` – linie de credit, card de credit, overdraft sau alt produs cu limită reutilizabilă; `false` – în celelalte cazuri.

31. Soldurile (`BAL`). Toate sumele sunt de tip `Money` și se raportează la data de referință (`EVT.03`):

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
BAL.01	Soldul datoriei principale	`outstanding_principal`	`Money`	O	Potrivit pct. 4.
BAL.02	Dobânda acumulată	`accrued_interest`	`Money`	O	Potrivit pct. 4.
BAL.03	Comisioanele	`fees`	`Money`	O	Potrivit pct. 4.
BAL.04	Penalitățile	`penalties`	`Money`	O	Potrivit pct. 4. În absența penalităților se raportează zero.
BAL.05	Suma totală datorată	`total_due`	`Money`	O	Suma câmpurilor `BAL.01`–`BAL.04` și `BAL.17`, cu o toleranță de 0,01 unități monetare.
BAL.06	Suma restantă	`arrears`	`Money`	C	Potrivit pct. 4. Obligatoriu dacă `STA.07` este mai mare de 30, iar în caz contrar lipsește sau este zero.
BAL.07	Suma acordată	`initial_amount`	`Money`	O	Suma acordată la încheierea contractului, pentru produsele reînnoibile – limita stabilită la data încheierii contractului, iar pentru profilul `SERVICII` – suma inițială a obligației scadente.
BAL.08	Limita de credit	`credit_limit`	`Money`	C	Limita contractată curentă a produsului reînnoibil. Obligatoriu dacă `TRM.17` = `true`. Se stochează distinct de `BAL.07`.
BAL.09	Limita disponibilă	`available_limit`	`Money`	C	Partea neutilizată a limitei. Obligatoriu dacă `TRM.17` = `true`.
BAL.10	Total achitat	`total_paid_to_date`	`Money`	O	Totalul sumelor achitate creditorului de la acordare până la data de referință, iar pentru cesionar și pentru succesorul de drepturi, inclusiv sumele achitate cedentului sau predecesorului, potrivit datelor transmise de acesta odată cu creanța.
BAL.11	Ultima plată	`last_payment_amount`	`Money`	O	Suma ultimei plăți neanulate. Plățile din aceeași zi se însumează. Zero dacă nu au existat plăți.
BAL.12	Data ultimei plăți	`last_payment_date`	`dată`	C	Data ultimei plăți neanulate. Obligatoriu dacă `BAL.11` este mai mare decât zero.
BAL.13	Suma trecută la pierderi	`written_off_amount`	`Money`	C	Suma trecută la pierderi sau scoasă din bilanț, care rămâne cuprinsă în `BAL.01`–`BAL.05` și `BAL.17` cât timp creanța nu s-a stins, potrivit pct. 4. Obligatoriu dacă `STA.06` este `OFF_BALANCE` sau `LOSS_RECOGNIZED`.

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
BAL.14	Serviciul lunar al datoriei	`monthly_debt_service`	`Money`	C	Suma lunară a plăților aferente obligației, luată în calcul la determinarea gradului de îndatorare potrivit reglementărilor privind creditarea responsabilă, iar pentru produsele reînnoibile – plata lunară determinată potrivit aceloraşi reglementări. Nu cuprinde venitul subiectului și nici raportul dintre plăți și venit. Obligatoriu pentru profilul `CREDIT`, când debitorul are `SBJ.02` = `NP`, cu excepția scrisorilor de garanție neexecutate.
BAL.15	Data următoarei scadențe	`next_due_date`	`dată`	C	Potrivit pct. 5. Obligatoriu pentru obligațiile cu grafic, dacă `STA.01` = `ACTIVE`, `STA.13` lipsește și data de referință este anterioară scadenței finale (`TRM.08`). De la scadența finală sau de la data exigibilității anticipate, obligația activă nu mai are scadențe viitoare: întreaga sumă datorată (`BAL.05`) este exigibilă, dobânda calculată până la data de referință se raportează în `BAL.17`, iar `BAL.02` = 0. Partea neachitată de mai mult de 30 de zile se raportează ca sumă restantă (`BAL.06`), potrivit pct. 4.
BAL.16	Suma următoarei scadențe	`next_due_amount`	`Money`	C	Suma datorată la următoarea scadență, potrivit graficului (regula L83). Obligatoriu împreună cu `BAL.15`.
BAL.17	Dobânda scadentă neachitată	`past_due_interest`	`Money`	O	Potrivit pct. 4. În absența dobânzii scadente neachitate se raportează zero.

32. Tipul `Money` este un obiect cu componentele din tabelul de mai jos, care se completează după regulile prevăzute după tabel:

Componenta	Tipul	Semnificația
`amount`	`zecimal`	suma în moneda contractului
`currency`	`enum N21`	moneda
`mdl_equivalent`	`zecimal`	echivalentul în lei moldovenești
`fx_rate`	`zecimal`	cursul oficial al leului moldovenesc față de moneda contractului
`fx_date`	`dată`	data cursului

32.1. `amount` se raportează în moneda contractului, cu două zecimale;

32.2. `mdl_equivalent`, `fx_rate` și `fx_date` sunt obligatorii dacă `currency` este diferit de `MDL`, iar pentru `MDL` se omit;

32.3. `fx_rate` este cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei, valabil la data `fx_date` – în ziua nelucrătoare, cel valabil în ultima zi lucrătoare precedentă –, exprimat pentru o unitate a monedei contractului: cursul oficial împărțit la cantitatea de monedă pentru care este stabilit, fără rotunjire, cu cel mult zece zecimale. Pentru moneda pentru care Banca Națională a Moldovei nu stabilește curs oficial, `fx_rate` este cursul aplicat de sursă în evidența contabilă, iar `fx_date` este data de referință (`EVT.03`) pentru sumele din entitățile `BAL`, `TRM` și `SCH`, data evaluării (`COL.04`) pentru sumele din entitatea `COL`, data solicitării (`APP.02`) pentru `APP.03`, data transferului (`ASG.02`) pentru `ASG.07` și data

contractului (TRM.06) pentru BAL.07. Biroul verifică valoarea față de seria oficială a cursurilor, pe care o deține pentru toate datele. Dacă, după validarea mesajului la straturile V0 și V1, seria nu poate fi consultată, biroul nu procesează mesajul și răspunde cu codul 503, fără a-l înscrie în registrul de idempotență și fără a consuma numărul de ordine (HDR.05), iar sursa retransmite mesajul cu aceeași cheie de idempotență, potrivit pct. 88 ;

32.4. mdl_equivalent este produsul dintre amount și fx_rate, rotunjit la două zecimale potrivit pct. 7 ;

32.5. sumele se reprezintă zecimal, potrivit pct. 7 , fără plafon de valoare și fără conversie în unități întregi.

33. Starea obligației (STA). Fiecare dimensiune a stării este un câmp distinct și se raportează independent de celelalte. Este interzisă orice regulă potrivit căreia se raportează numai una dintre stările concurente ale obligației:

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
STA.01	Starea contractuală	contract_status	enum N04	O	Situația juridică a contractului: activ sau închis, cu modul închiderii.
STA.02	Starea de performanță	performing_status	enum	C	PERFORMING – performantă; NON_PERFORMING – neperformantă, potrivit reglementărilor aplicabile sursei. Obligatoriu pentru profilurile CREDIT și LEASING și pentru profilul CESIUNE la portofoliile de credit. Pentru profilul SERVICII și pentru profilul CESIUNE la portofoliile de servicii, se raportează numai valoarea NON_PERFORMING, când STA.07 depășește 90 de zile, iar în celelalte cazuri câmpul lipsește.
STA.03	Starea de nerambursare	default_status	enum	C	NOT_IN_DEFAULT sau DEFAULT, potrivit reglementărilor aplicabile sursei. Obligatoriu pentru profilurile CREDIT și LEASING și pentru profilul CESIUNE la portofoliile de credit.
STA.04	Data nerambursării	default_date	dată	C	Data de la care obligația se află în stare de nerambursare. Obligatoriu dacă STA.03 = DEFAULT. Nu se modifică cât timp obligația rămâne în stare de nerambursare, inclusiv la transfer, la restructurare și la trecerea în obligația nouă din refinanțare sau din restructurare prin contract nou a aceluiași creditor, potrivit pct. 17 și 18(regula L72 și, la transfer, regula L71).
STA.05	Starea de restructurare	forbearance_status	enum	O	NONE – fără restructurare; FORBORNE – cu măsuri de restructurare acordate din cauza dificultăților financiare ale debitorului; RENEGOTIATED – renegociată din alte motive; RESTRUCTURED_FINANCIAL_DIFFICULTY – restructurată prin contract nou din cauza dificultăților financiare.
STA.06	Evidența contabilă	accounting_treatment	enum N05	O	Evidența bilanțieră sau extrabilanțieră ori recunoașterea pierderii, potrivit nomenclatorului N05.

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
STA.07	Zilele de întârziere	days_past_due	int	O	Numărul efectiv de zile calendaristice de întârziere la data de referință, calculat de la cea mai veche scadență neachitată. Zero dacă nu există întârziere. Pentru obligațiile închise, STA.07–STA.09 și soldurile se determină potrivit coloanei „Soldurile la închidere” din nomenclatorul N04: zero sau lipsă la închiderea prin stingerea datoriei, valorile de la data închiderii (STA.10) când datoria a rămas neachitată sau a trecut la alt creditor ori în alt contract.
STA.08	Categoria de întârziere	delinquency_bucket	enum N07	O	Categoria corespunzătoare valorii STA.07. Se validează față de aceasta.
STA.09	Data intrării în restanță	first_delinquency_date	dată	C	Potrivit pct. 5. Obligatoriu dacă STA.07 este mai mare de 30 și lipsește dacă STA.07 este cel mult 30.
STA.10	Data închiderii	closure_date	dată	C	Potrivit pct. 5. Obligatoriu dacă STA.01 este diferit de ACTIVE.
STA.11	Categoria de plată	payment_rating	enum N08	C	Categoria de plată curentă, determinată potrivit nomenclatorului N08. Obligatoriu pentru profilurile CREDIT și LEASING și pentru profilul CESIUNE la portofoliile de credit.
STA.12	Stadiul colectării	collection_stage	enum	O	NONE – fără măsuri de colectare; INTERNAL – dat la colectare internă, prin transmiterea obligației unei subdiviziuni specializate de recuperare a sursei; EXTERNAL – dat la colectare externă, inclusiv prin societăți specializate. Notificările și apelurile curente privind plata nu constituie colectare. Procedurile judiciare, arbitrale, de insolvabilitate și de executare silită se raportează exclusiv în entitatea LEG.
STA.13	Data exigibilității anticipate	acceleration_date	dată	C	Potrivit pct. 5. Obligatoriu de la evenimentul ACCELERATION, cât timp obligația este activă. Nu modifică data scadenței finale (TRM.08).

34. Graficul de rambursare (SCH), câte o înregistrare pentru fiecare scadență, și profilul de plată (PHP). Graficul se transmite integral (OBL.06 = true) la evenimentele ORIGINATION, RESTRUCTURING, ACCELERATION și PREPAYMENT, la orice altă modificare care adaugă, anulează sau mută scadențe ori le modifică sumele, inclusiv la schimbarea condițiilor contractuale, precum și la prima raportare a obligației către biroul respectiv potrivit standardului, inclusiv a obligației înregistrate anterior în formatul utilizat înainte de standard, la prima raportare a fiecărei etape potrivit pct. 16 , la executarea scrisorii de garanție potrivit pct. 48 și la raportarea, alta decât rectificarea, a etapei a cărei stare curentă este în curs de reconfirmare potrivit pct. 93 . Transmiterea integrală este obligatorie și când evenimentul care a modificat graficul este acoperit, potrivit pct. 36 , de un eveniment cu rang mai mic, caz în care el se indică în EVT.08. Graficul integral cuprinde toate scadențele valabile ale obligației, inclusiv cele achitate. Principalul rambursat anticipat se înscrie în SCH.10, la data plății, separat de sumele datorate potrivit graficului (SCH.02–SCH.05) și de achitările acestora (SCH.07): în scadența de la acea dată, dacă există, altfel într-un rând propriu, cu SCH.02 zero. Rambursările anticipate din aceeași zi se însumează în

același SCH.10, astfel încât SCH.01 rămâne unic (regula L59). Raportarea care declară PREPAYMENT fără SCH.10 pozitiv la data evenimentului se respinge (regula L86). Transmiterea integrală înlocuiește graficul înregistrat la birou pentru etapa respectivă, care se păstrează ca istoric. Modificarea TRM.08, TRM.10 sau TRM.11, modificarea ratei de plată (TRM.16) care nu corespunde niciunei scadențe viitoare din graficul înregistrat și închiderea prin achitare integrală anticipată (CLOSED_PREPAID) se raportează întotdeauna cu graficul integral (regula L47), iar raportarea a cărei următoare scadență (BAL.15, BAL.16) nu corespunde graficului înregistrat după aplicarea mesajului se respinge (regula L83). La celelalte raportări se transmit numai scadențele ale căror achitări s-au modificat, prin achitări noi sau prin anularea unei achitări, și cele devenite restante de la ultima raportare acceptată, cu sumele scadente și cu principalul rambursat anticipat (SCH.10) neschimbate (OBL.06 = false, regula L62):

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
SCH.01	Data scadenței	due_date	dată	O	Data scadenței potrivit graficului ori, la rândul propriu al unei rambursări anticipate, data plății, potrivit pct. 34.
SCH.02	Principal scadent	principal_due	Money	O	Partea de principal datorată la scadență.
SCH.03	Dobândă scadentă	interest_due	Money	O	Dobânda datorată la scadență.
SCH.04	Comisioane scadente	fees_due	Money	O	Comisioanele datorate la scadență.
SCH.05	Total scadent	total_due	Money	O	Suma câmpurilor SCH.02–SCH.04.
SCH.06	Data achitării	paid_date	dată	C	Data ultimei achitări imputate scadenței, iar la achitarea integrală – data la care scadența a fost achitată integral. Obligatoriu dacă scadența a fost achitată integral sau parțial și lipsește dacă toate achitările scadenței au fost anulate.
SCH.07	Suma achitată	paid_amount	Money	C	Suma cumulată achitată efectiv pentru sumele datorate la scadența respectivă (SCH.05) până la data de referință, fără penalități și fără principalul rambursat anticipat (SCH.10). Anularea unei achitări diminuează suma. Obligatoriu împreună cu SCH.06.
SCH.08	Principal rămas	remaining_principal	Money	O	Soldul principalului după scadența respectivă, potrivit graficului, după deducerea principalului scadent (SCH.02) și a celui rambursat anticipat (SCH.10).
SCH.09	Total rămas	remaining_total	Money	O	Totalul rămas de achitat după scadența respectivă, potrivit graficului, după deducerea și a principalului rambursat anticipat (SCH.10).
SCH.10	Principal rambursat anticipat	principal_prepaid	Money	C	Principalul rambursat anticipat la data indicată în SCH.01, în afara sumelor datorate potrivit graficului (SCH.02–SCH.05) și a achitărilor acestora (SCH.07), potrivit pct. 34. Obligatoriu la rândul care înscrie o rambursare anticipată, iar la rambursarea declarată ca PREPAYMENT, potrivit regulii L86.
PHP.01	Luna de început	start_month	text(7)	C	Prima lună a seriei, în forma AAAA-LL. Obligatoriu împreună cu PHP.02.

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
PHP.02	Profilul de plată	payment_history_profile	text(24)	C	Seria categoriilor de plată (N08) pentru ultimele 24 de luni, câte un caracter pe lună, începând cu PHP.01. Obligatoriu pentru profilurile CREDIT și LEASING și pentru profilul CESIUNE la portofoliile de credit, după prima scadență.
PHP.03	Istoricul stărilor	status_history	masiv	F	Lista stărilor contractuale anterioare. Fiecare element are componentele: status – starea (N04); from_date – data de la care starea a fost aplicabilă.

35. Evenimentul (EVT):

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
EVT.01	Tipul evenimentului	event_type	enum N09	O	Evenimentul care a generat raportarea, iar când au survenit mai multe evenimente – cel cu rangul cel mai mic potrivit N09, celelalte indicându-se în EVT.08.
EVT.02	Data evenimentului	event_date	dată	O	Data survenirii evenimentului indicat în EVT.01, potrivit pct. 5. Constituie baza de calcul al termenului legal de raportare pentru acest eveniment, cu excepția cazului prevăzut la EVT.06.
EVT.03	Data de referință	reference_date	dată	O	Data la care soldurile și starea raportate sunt adevărate.
EVT.04	Mesajul rectificat	correction_of	UUID	C	Identificatorul mesajului (HDR.02) a cărui informație se rectifică. Obligatoriu dacă EVT.01 = CORRECTION, cu excepția rectificării informației înregistrate potrivit unui format anterior, care se identifică prin OBL.05, potrivit pct. 114.
EVT.05	Motivul rectificării	correction_reason	text(500)	C	Temeiul și descrierea rectificării. Obligatoriu dacă EVT.01 = CORRECTION.
EVT.06	Data luării la cunoștință	awareness_date	dată	C	Potrivit pct. 5, pentru evenimentul indicat în EVT.01. Obligatoriu când sursa a aflat despre eveniment ulterior datei survenirii lui, caz în care constituie baza de calcul al termenului legal de raportare, potrivit art. 6 alin. (7) din Legea nr. 122/2008. Lipsește în mesajul de rectificare.
EVT.07	Numărul reviziei	revision	int	O	Numărul de ordine al situației raportate a obligației, atribuit de creditorul raportor, strict crescător pentru aceeași etapă a obligației, fără a lua în considerare stările eliminate potrivit pct. 93(regula L66) și identic în mesajele transmise tuturor birourilor pentru aceeași situație. Ordonează raportările aceleiași etape care au aceeași dată de referință, inclusiv rectificările, potrivit pct. 101.

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
EVT.08	Evenimentele concurente	`concurrent_events`	`masiv`	C	Lista celorlalte evenimente survenite până la aceeași dată de referință, potrivit pct. 36. Fiecare element are componentele: `event_type` – tipul evenimentului (N09); `event_date` – data survenirii; `awareness_date` – data luării la cunoștință, când este ulterioară survenirii. Obligatoriu când au survenit mai multe evenimente (regula L67). Lipsește în mesajul de rectificare.
EVT.09	Informarea destinatarilor	`notify_recipients`	`boolean`	C	`true` – sursa cere biroului să informeze destinatarii rapoartelor de credit potrivit pct. 102: obligatoriu la rectificarea efectuată la cererea subiectului, potrivit art. 16 din Legea nr. 195/2024, și facultativ la rectificarea din inițiativa sursei, când aceasta apreciază că informația inexactă a putut afecta subiectul, potrivit art. 5 alin. (1) lit. d) din aceeași lege. `false` are același efect ca lipsa câmpului. Se completează numai în mesajul de rectificare (regula L85).

36. Fiecare obligație cuprinsă în mesaj poartă starea ei completă la data de referință: entitățile `TRM`, `BAL`, `STA`, `PHP` și `EVT` se transmit integral la fiecare raportare, iar `SBJ`, împreună cu `ADR`, `CTC`, `CNS` și `FRD`, precum și `COL`, `LEG` și `ASG` – cu toate înregistrările valabile la data de referință. Graficul de rambursare (`SCH`) este singura entitate care se poate transmite incremental, potrivit pct. 34 . Se aplică următoarele reguli:

36.1. prima raportare a unei obligații către un birou creează înregistrarea ei, indiferent de tipul evenimentului. Pentru obligațiile încheiate anterior primei raportări, `EVT.01` indică evenimentul care a generat raportarea, nu `ORIGINATION`;

36.2. biroul înlocuiește, pentru etapa obligației căreia îi aparține raportarea, potrivit pct. 16 , starea înregistrată anterior cu cea raportată și păstrează stările anterioare ca istoric, pe durata prevăzută la `MET.07`. Lipsa unui câmp facultativ înseamnă absența valorii, nu păstrarea valorii anterioare;

36.3. subiectul care nu mai figurează în raportarea curentă a încetat să fie parte a obligației de la data de referință a acelei raportări. El rămâne în istoricul obligației pentru perioada în care a avut calitatea respectivă, iar raportul său de credit prezintă obligația cu rolul și cu perioada, fără solduri curente;

36.4. pentru fiecare obligație activă, sursa transmite cel puțin o raportare pentru fiecare lună calendaristică: în luna în care nu a survenit niciun eveniment, actualizarea periodică (`PERIODIC_UPDATE`), cu data de referință ultima zi a lunii, în termenul prevăzut la art. 6 alin. (7) din Legea nr. 122/2008. Raportarea unui eveniment în cursul lunii satisface această cerință, iar situația de la ultima zi a lunii nu se raportează separat;

36.5. dacă până la aceeași dată de referință au survenit mai multe evenimente, sursa transmite un singur mesaj, în care `EVT.01` indică evenimentul cu rangul cel mai mic potrivit nomenclatorului N09, `EVT.02` și, după caz, `EVT.06` – datele acestui eveniment, iar `EVT.08` – celelalte

evenimente, fiecare cu datele lui (regula L67). Prin excepție, dobânditorul care a transmis obligația mai departe înainte de prima lui raportare procedează potrivit pct. 13 ;

36.6. mesajul de rectificare (EVT.01 = CORRECTION) înlocuiește, pentru obligația pe care o cuprinde, informația înregistrată din mesajul indicat în EVT.04, care aparține etapei creditorului raportor sau, la succesiune și la rezoluție, etapei predecesorului (regula L28), iar în mesajul de rectificare EVT.01 indică numai operațiunea de rectificare, EVT.02 – data rectificării, EVT.09 – informarea destinatarilor, potrivit pct. 102 , iar EVT.06 și EVT.08 lipsesc. Înregistrarea rectificată păstrează data de referință și tipurile și datele evenimentelor (EVT.01, EVT.02, EVT.06 și EVT.08) ale mesajului rectificat. Regulile care se raportează la graficul înregistrat la birou (L31 și L62) se aplică față de graficul valabil la acea dată de referință, reconstituit din ultimul grafic integral și din actualizările incrementale anterioare mesajului rectificat – cu data de referință anterioară sau, la aceeași dată, cu numărul reviziei mai mic. Rectificarea care adaugă, anulează sau mută scadențe ori le modifică sumele se transmite cu graficul integral. Dacă eroarea afectează și raportările ulterioare, sursa le rectifică potrivit pct. 84din Regulament, inclusiv ultima raportare. Informația înlocuită rămâne în jurnal, împreună cu MET.04 al mesajului de rectificare. Înregistrarea rectificată primește numărul reviziei din mesajul de rectificare, iar o rectificare ulterioară poate indica în EVT.04 mesajul inițial sau oricare mesaj de rectificare a aceleiași înregistrări. Starea curentă a etapei rămâne cea cu data de referință și cu numărul reviziei (EVT.07) cele mai recente. Rectificarea raportării din care un subiect a fost omis din eroare reface perioada în care acesta a avut calitatea respectivă;

36.7. după închiderea etapei cu altă stare decât CLOSED_ASSIGNED, aceeași etapă revine la starea ACTIVE numai prin rectificarea raportării închiderii (regula L74), cum este cazul anulării plății care a stins obligația sau al desființării actului care a stins-o. Rectificarea cuprinde starea și soldurile fără plata ori actul anulat și graficul de rambursare integral (regula L47). La rectificarea cu starea ACTIVE a oricărei raportări de închidere, inclusiv cu CLOSED_ASSIGNED, evenimentul CLOSURE nu se mai păstrează printre evenimentele raportării rectificate, iar dacă acesta era singurul eveniment, raportarea rectificată poartă evenimentul PERIODIC_UPDATE.

37. Pentru subiectul cu rolul GUARANTOR sau PLEDGOR se aplică art. 5 alin. (6) și alin. (3) pct. 2) lit. a) din Legea nr. 122/2008, după cum urmează:

37.1. sursa transmite numai informațiile părții introductive a istoriei de credit: câmpurile SBJ.01–SBJ.07, SBJ.09, SBJ.10 și SBJ.12–SBJ.15 și entitățile ADR, CTC și, după caz, FRD, împreună cu temeiul prelucrării (CNS);

37.2. nu se transmit SBJ.11 și SBJ.16–SBJ.18 (regula L61);

37.3. în istoria de credit și în raportul de credit ale acestui subiect, obligația garantată se prezintă numai cu informațiile despre creditul acordat prevăzute la art. 5 alin. (3) pct. 1) lit. b) din lege – TRM.01–TRM.03, TRM.06, TRM.08, TRM.10, BAL.07, BAL.08 și COL –, cu rolul și cu perioada în care subiectul a avut această calitate;

37.4. nu se prezintă soldurile curente, starea, graficul de rambursare, profilul de plată, procedurile juridice și mențiunile de protecție a identității ale celorlalți subiecți.

38. Solicitarea de credit (`APP`):

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
APP.01	Referința solicitării	`application_ref`	`text(50)`	O	Identificatorul solicitării, atribuit de creditorul indicat în `APP.06`, unic pentru acesta și nereutilizabil. Perechea (`APP.06`, `APP.01`) este unica cheie prin care biroul asociază raportările aceleiași solicitări. Dacă solicitarea se materializează într-un contract, obligația raportată ulterior o indică în `OBL.04`.
APP.02	Data solicitării	`application_date`	`dată`	O	Data depunerii solicitării. Raportarea solicitării neînregistrate la birou, recepționată la mai mult de 15 zile de la această dată, se respinge (regula L80): ea depășește termenul de raportare de cel mult 1 zi lucrătoare, prevăzut la art. 6 alin. (7) din Legea nr. 122/2008, și nu se poate deosebi de recrearea unei solicitări șterse la expirarea termenului de păstrare, după ce amprenta ei a ieșit din evidența prevăzută la `MET.07`. Termenul de păstrare curge de la prima înregistrare a solicitării, potrivit `MET.07`.
APP.03	Suma solicitată	`requested_amount`	`Money`	O	Suma și moneda solicitate.
APP.04	Tipul produsului	`product_type`	`enum N02`	O	Produsul solicitat.
APP.05	Solicitantul	`applicant`	`obiect`	O	Identificarea solicitantului, cu câmpurile `SBJ.02`–`SBJ.07`, `SBJ.09`, `SBJ.12` și `SBJ.13`, după caz.
APP.06	Creditorul	`creditor_idno`	`text(13)`	O	IDNO al creditorului căruia i-a fost adresată solicitarea, care este creditorul raportor al solicitării (regula L73). Denumirea creditorului se completează de birou din evidența surselor.
APP.07	Rezultatul	`outcome`	`enum`	O	`APPROVED` – aprobată; `REJECTED` – respinsă; `WITHDRAWN` – retrasă de solicitant; `PENDING` – în examinare. Raportarea cu același rezultat actualizează celelalte câmpuri ale solicitării. Tranzițiile admise sunt din `PENDING` în `APPROVED`, `REJECTED` sau `WITHDRAWN` și din `APPROVED` în `WITHDRAWN`. Orice altă schimbare a rezultatului înregistrat se raportează cu motivul ei în `APP.10` (regula L68).
APP.08	Modul deciziei	`decision_basis`	`enum`	C	`MANUAL`, `AUTOMATED` sau `HYBRID`. Obligatoriu dacă `APP.07` este `APPROVED` sau `REJECTED`.

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
APP.09	Data deciziei	`decision_date`	`dată`	C	Data aprobării, a respingerii sau a retragerii. Obligatoriu dacă `APP.07` este diferit de `PENDING`.
APP.10	Motivul schimbării rezultatului	`outcome_change_reason`	`text(500)`	C	Temeiul și descrierea schimbării rezultatului înregistrat, alta decât tranzițiile admise potrivit `APP.07`, inclusiv rectificarea unei erori și reexaminarea. Obligatoriu în acest caz.

39. Garanția (`COL`):

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
COL.01	Tipul garanției	`protection_type`	`enum N11`	O	Natura garanției.
COL.02	Valoarea garanției	`protection_value`	`Money`	O	Valoarea garanției la data evaluării.
COL.03	Metoda de evaluare	`valuation_approach`	`enum`	O	`MARKET` – valoare de piață; `APPRAISAL` – evaluare de expert; `NOTIONAL` – valoare nominală sau contractuală; `OTHER` – altă metodă.
COL.04	Data evaluării	`valuation_date`	`dată`	O	Data la care a fost stabilită valoarea.
COL.05	Suma stinsă din garanție	`settled_amount`	`Money`	C	Suma obligațiilor stinse din contul garanției. Obligatoriu dacă garanția a fost valorificată.

40. Procedura juridică (`LEG`). Entitatea cuprinde numai procedurile care privesc obligația raportată: litigiul sau procedura arbitrală privind contractul, procedura de insolvabilitate în care este înscrisă creanța și executarea silită a acesteia. Informația despre procedurile de insolvabilitate și de executare pe care biroul o obține din registrele de stat, potrivit art. 11 alin. (1¹) lit. b) din Legea nr. 122/2008, nu se păstrează mai mult decât în registrul din care provine:

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
LEG.01	Tipul procedurii	`proceeding_type`	`enum`	O	`LITIGATION` – litigiu în instanța de judecată; `ARBITRATION` – procedură arbitrală; `INSOLVENCY` – procedură de insolvabilitate; `ENFORCEMENT` – executare silită.
LEG.02	Numărul cauzei	`case_number`	`text(50)`	O	Numărul dosarului, al cauzei sau al procedurii de executare.
LEG.03	Instanța sau organul	`authority_name`	`text(250)`	O	Denumirea instanței, a instituției arbitrale sau a executorului judecătoresc.
LEG.04	Data inițierii	`start_date`	`dată`	O	Data inițierii procedurii.
LEG.05	Data hotărârii	`decision_date`	`dată`	C	Data emiterii hotărârii sau a încheierii. Obligatoriu dacă a fost emisă o hotărâre.

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
LEG.06	Dispozitivul	operative_part	text(2000)	C	Conținutul dispozitivului hotărârii. Obligatoriu împreună cu LEG.05, pentru litigii și proceduri arbitrale.
LEG.07	Procedura aplicată	procedure_applied	text(100)	C	Procedura de insolvabilitate aplicată. Obligatoriu dacă LEG.01 = INSOLVENCY.
LEG.08	Starea procedurii	proceeding_status	enum	O	INITIATED – inițiată; ONGOING – în curs; SUSPENDED – suspendată; CLOSED – încheiată.

41. Mențiunea de protecție a identității (FRD). Mențiunea se raportează în subiectul (SBJ) pe care îl privește, numai pentru protecția subiectului a cărui identitate sau al cărui act de identitate a fost folosit ori poate fi folosit fără drept, la cererea subiectului sau în baza documentului prevăzut la FRD.03. Nu se raportează suspiciuni sau constatări privind săvârșirea unei fapte de către subiect. Mențiunea se prezintă în partea introductivă a istoriei de credit și a raportului de credit ale subiectului, alături de mențiunea prevăzută la pct. 93din Regulament, fiecare cu proveniența ei, iar mențiunea MFI se prezintă și la obligația pe care o privește:

Cod	Câmp	Identificator tehnic	Tip	Obl.	Definiție
FRD.01	Tipul mențiunii	alert_type	enum N14	O	Codul mențiunii, potrivit nomenclatorului N14.
FRD.03	Numărul documentului	document_number	text(50)	O	Numărul documentului care atestă furtul, pierderea sau folosirea fără drept: declarația subiectului, actul organului de urmărire penală sau hotărârea instanței.
FRD.04	Data documentului	document_date	dată	O	Data documentului.
FRD.05	Mențiuni	comments	text(1000)	F	Precizări privind mențiunea.

42. Câmpurile și entitățile a căror obligativitate diferă între profilurile de conformitate sunt sintetizate în tabelul de mai jos, cu notațiile:

O – obligatoriu;

C – condiționat, cu condiția din dicționar sau din registrul regulilor;

F – facultativ;

P – în profilul CESIUNE, obligativitatea din profilul corespunzător portofoliului obligației (TRM.02): CREDIT pentru portofoliile C, I, M și R, LEASING pentru portofoliul O și SERVICII pentru portofoliile de servicii.

Toate celelalte câmpuri au aceeași obligativitate în toate profilurile. Matricea integrală câmp × profil se publică în format prelucrabil automat împreună cu schemele, potrivit pct. 36 din Regulament:

Câmpul sau entitatea	CREDIT	LEASING	CESIUNE	SERVICII
TRM.04 Destinația	O	O	F	F
TRM.07 Data punerii la dispoziție	C	C	F	F
TRM.08, TRM.09 Scadența finală și durata	C	C	C	F
TRM.11 Tipul de amortizare	C	C	F	F
TRM.16 Rata de plată	C	C	C	F
BAL.14 Serviciul lunar al datoriei	C	F	F	F
BAL.15, BAL.16 Următoarea scadență	C	C	C	F
STA.02 Starea de performanță	O	O	P	C
STA.03 Starea de nerambursare	O	O	P	F
STA.11 Categoria de plată	O	O	P	F
PHP.01, PHP.02 Profilul de plată	C	C	P	F
SCH Graficul de rambursare	C (L47)	C (L47)	C (L47)	F
COL Garanția	F	O (L40)	F	F
ASG Cesiunea sau transferul	C (L15, L77)	C (L15, L77)	O (L15, L77)	C (L15, L77)

43. Biroul menține, pentru fiecare înregistrare din istoria de credit, următoarele atribute, care nu se raportează de sursă, dar fac parte din structura datelor și se includ în raportul de credit potrivit capitolului VII:

Cod	Atribut	Identificator tehnic	Tip	Definiție
MET.01	Versiunea semantică	semantic_version	text(16)	Versiunea standardului sau formatul anterior potrivit căruia a fost înregistrată informația, atribuit o singură dată, la înregistrare, potrivit capitolului X.
MET.02	Momentul recepției	received_at	moment	Momentul la care biroul a recepționat mesajul.
MET.03	Momentul înregistrării	registered_at	moment	Momentul la care informația a fost înregistrată în istoria de credit.
MET.04	Mesajul-sursă	source_message_id	UUID	Identificatorul mesajului (HDR.02) din care provine informația.

Cod	Atribut	Identificator tehnic	Tip	Definiție
MET.05	Marcajul de atenționare	`warning`	`obiect`	Obiect cu componentele: `rule_id` – identificatorul regulii neblocante sau al motivului; `since` – data de la care se aplică. Se consemnează pentru câmpul a cărui valoare a fost înregistrată cu o eroare neblocantă, potrivit pct. 75, sau pentru informația neactualizată din formatele anterioare. Lipsește dacă valoarea nu poartă atenționări.
MET.06	Marcajul de contestare	`disputed`	`logic`	`true` pe durata verificării suplimentare prevăzute la pct. 87din Regulament.

MET.07	Data-limită de păstrare	retention_until	dată	Data la care expiră termenul de păstrare a informației, calculată potrivit art. 8 din Legea nr. 122/2008 pentru fiecare informație: – starea unei etape a obligației, înlocuită de o stare ulterioară, se păstrează 5 ani de la data înregistrării raportării care a înlocuit-o; – starea curentă a etapei active se păstrează 5 ani de la data înregistrării ultimei raportări acceptate a etapei, iar fiecare raportare acceptată, inclusiv actualizarea periodică cu același conținut, actualizează informația, potrivit art. 5 alin. (3) pct. 1) lit. e) din lege; – starea curentă a etapei închise se păstrează 5 ani de la data înregistrării ultimei raportări a etapei al cărei conținut diferă de cel al raportării anterioare ori a modificării efectuate de birou potrivit MET.08, alta decât ștergerea unui subiect din obligație. La comparare nu se iau în considerare entitatea EVT, componentele mdl_equivalent, fx_rate și fx_date ale sumelor și atributele MET; – odată cu starea curentă a etapei se șterg și stările ei anterioare; – faptele încheiate se păstrează 5 ani de la data încheierii lor, în toate stările etapei care le cuprind, chiar dacă sursa le retransmite: scadența achitată integral a graficului de rambursare (SCH.06), rândul propriu al rambursării anticipate, cu SCH.05 zero (SCH.01), starea anterioară din PHP.03 (data de început a stării următoare din listă, iar pentru ultima stare anterioară – data înregistrării primei raportări care o cuprinde în PHP.03) și procedura încheiată din LEG (LEG.05 sau, în lipsa hotărârii, data înregistrării primei raportări în care procedura, identificată prin LEG.01 și LEG.02, are LEG.08 = CLOSED); – solicitarea de credit se păstrează 15 zile de la data înregistrării primei raportări a solicitării. Această dată se consemnează la înregistrare și nu se modifică prin raportările ulterioare, inclusiv prin actualizarea rezultatului ori prin retransmitere. Raportarea solicitării neînregistrate, recepționată la mai mult de 15 zile de la data solicitării (APP.02), se respinge (regula L80), iar actualizarea solicitării înregistrate se primește până la ștergere. La ștergere, biroul reține, timp de 12 luni, numai amprenta cheii solicitării (APP.06, APP.01), calculată cu o funcție criptografică cu cheie secretă a biroului, fără alte date, iar raportarea unei solicitări a cărei amprentă figurează în această evidență se respinge (regula L81), astfel încât solicitarea ștearsă nu se înregistrează din nou. Termenul se calculează de fiecare birou pentru informația înregistrată la el, inclusiv pentru informația cu atributul MET.11, chiar dacă obligația continuă să fie raportată la alt birou. La expirare, informația se șterge automat, inclusiv fragmentele mesajelor originale și ale răspunsurilor care o conțin, potrivit pct. 85și 74, cu jurnalizarea operațiunii. Obligația și subiectul se șterg odată cu ultima informație care îi privește.

Cod	Atribut	Identificator tehnic	Tip	Definiție
				Raportarea care rectifică o stare ștearsă se respinge potrivit regulii L28 și nu recreează informația. Excluderea informației din rapoartele de credit nu constituie ștergere.
MET.08	Modificarea de către birou	`bureau_modified`	`obiect`	Data, temeiul și decizia în baza cărora biroul a modificat informația în condițiile pct. 85din Regulament ori prin ștergerea unui subiect din obligație, potrivit pct. 92. Lipsește dacă informația nu a fost modificată de birou.
MET.09	Starea verificării identității	`id_verification_status`	`enum`	`VERIFIED`, `PENDING`, `NOT_FOUND` sau `NOT_APPLICABLE`, potrivit pct. 20. Se atribuie fiecărui subiect la înregistrare și se actualizează la reluarea verificării. Subiectului care are la birou numai informație înregistrată potrivit unui format anterior nu i se atribuie până la prima raportare potrivit standardului, iar raportul de credit prezintă mențiunea că identitatea lui nu a fost verificată potrivit standardului.
MET.10	Transferul care a deschis etapa	`stage_transfer`	`obiect`	Pentru etapa deschisă printr-un transfer, potrivit pct. 16, inclusiv pentru prima etapă a părții cesionate potrivit pct. 14, obiect cu componentele: `transfer` – valorile `ASG.01`–`ASG.07` din prima raportare a etapei; `status` – starea confirmării: `CONFIRMED` – confirmat; `PROVISIONAL` – confirmat numai la acest birou, pentru că obligația nu era înregistrată la birou înaintea etapei dobânditorului, cu verificarea lanțului la consolidare; `UNCONFIRMED` – declarat de dobânditor, în așteptarea confirmării; `CONFLICT` – contestat: cedentul a raportat, în etapa anterioară transferului, obligația ca activă după data transferului ori a închis această etapă către alt dobânditor, sau creditorii sunt în litigiu; `basis` – temeiul confirmării: `CLOSURE` – închiderea etapei cedentului sau a predecesorului anterioare transferului; `REORGANIZATION` – actele reorganizării; `DOCUMENTS` – documentele verificate de birou potrivit procedurii documentare; `CHAIN` – cedentul, fără etapă la birou, este creditorul inițial sau dobânditorul unui transfer confirmat; `TRANSFER_REPORT` – transferul parțial cuprins în raportarea cedentului, pentru partea cesionată potrivit pct. 14. Lipsește pentru etapa creditorului inițial.
MET.11	Încetarea raportării	`reporting_ended_on`	`dată`	Data încetării contractului de prestare a serviciilor informaționale dintre creditorul raportor și birou, consemnată potrivit pct. 19pentru obligația a cărei etapă a creditorului raportor era activă la acea dată. Lipsește cât timp creditorul raportor raportează la birou.

Cod	Atribut	Identificator tehnic	Tip	Definiție
MET.12	Termenul reconfirmării	`reconfirmation_due`	`dată`	Pentru informația înregistrată dintr-un mesaj acceptat în intervalul dintre momentul estimat al compromiterii cheii sursei și revocarea certificatului, data până la care sursa o reconfirmă, potrivit pct. 93. Se înlătură la reconfirmare, iar la expirarea termenului informația nereconfirmată se elimină.

44. Nu fac parte din mesajul de raportare și nu se înregistrează ca informație raportată de sursă:

44.1. starea civilă, numărul de copii, nivelul de studii și limba vorbită;

44.2. profesia și tipul de angajare declarate, venitul declarat și vechimea în muncă;

44.3. fotografia subiectului;

44.4. orice scor, rating sau probabilitate de nerambursare calculate de sursă. Evaluarea riscului de credit calculată de birou potrivit art. 5 alin. (8) din Legea nr. 122/2008 nu face obiectul prezentului standard și se prezintă în raportul de credit distinct de informația raportată de surse, cu indicarea biroului care a calculat-o.

IV. NOMENCLATOARELE

45. Câmpurile de tip nomenclator admit exclusiv codurile prevăzute în nomenclatoarele de mai jos. Nomenclatoarele care preiau standarde internaționale sau clasificatoare naționale se aplică integral, fără restrângere la un subset de coduri.

Cod	Nomenclatorul	Câmpurile	Conținutul
N01	Tipul portofoliului	TRM.02	pct. 0
N02	Tipul produsului	TRM.03, APP.04	pct. 47
N03	Frecvența plăților	TRM.10	pct. 49
N04	Starea contractuală	STA.01, PHP.03	pct. 50
N05	Evidența contabilă	STA.06	pct. 52
N06	Unitățile administrativ-teritoriale	ADR.04	Clasificatorul unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM), aprobat de Biroul Național de Statistică, nivelul raioanelor, municipiilor și unităților teritoriale autonome
N07	Categoriile de întârziere	STA.08	pct. 53
N08	Categoria de plată	STA.11, PHP.02	pct. 54
N09	Tipul evenimentului	EVT.01	pct. 55
N10	Tipul adresei	ADR.01	pct. 56
N11	Tipul garanției	COL.01	pct. 57
N12	Rolul în obligație	SBJ.01	pct. 58
N13	Tipul actului de identitate	SBJ.14.type	pct. 59
N14	Mențiunile de protecție a identității	FRD.01	pct. 60
N15	Forma de organizare	SBJ.02	pct. 61
N16	Sectorul instituțional	SBJ.17	pct. 62
N17	Localitățile	ADR.05	nomenclatorul localităților Republicii Moldova, aliniat la CUATM, publicat de Banca Națională a Moldovei în format prelucrabil automat
N18	Destinația creditului	TRM.04	pct. 63
N19	Tipul de amortizare	TRM.11	pct. 64
N21	Monedele	TRM.01, Money.currency	standardul ISO 4217, codurile alfabetice, lista integrală
N22	Țările	ADR.03, SBJ.05.country	standardul ISO 3166-1 alpha-2, lista integrală
N23	Profilurile de conformitate	HDR.07	CREDIT, LEASING, CESIUNE, SERVICII, potrivit pct. 8
N24	Tipul identificatorului străin	SBJ.05.id_type	PERSONAL_NUMBER – numărul personal de identificare atribuit de statul de reședință; PASSPORT – pașaportul; NATIONAL_ID – actul național de identitate; RESIDENCE_PERMIT – permisul de ședere; TAX_ID – codul fiscal; OTHER – alt identificator
N25	Formele de organizare juridică	– (compararea denumirii cu registrul de stat, pct. 20)	pct. 65

Cod	Nomenclatorul	Câmpurile	Conținutul
N26	Destinația solicitării	REQ.11	CREDIT_GRANTING – estimarea riscurilor aferente acordării unui credit subiectului, potrivit art. 4 lit. c) din Legea nr. 122/2008; CREDIT_MANAGEMENT – gestiunea unui credit existent, potrivit aceleiași prevederi; LEGAL_MANDATE – scopul stabilit prin lege pentru utilizatorul care nu acordă credite.

46. N01 – Tipul portofoliului:

Cod	Descriere
C	Credit acordat persoanei juridice
I	Credit acordat persoanei fizice
M	Credit acordat persoanei fizice care practică activitate de întreprinzător sau profesională (întreprinzător individual, gospodărie țărănească, activitate profesională)
O	Leasing financiar sau operațional
R	Card de credit și alte produse reînnoibile acordate persoanelor fizice
T	Servicii de comunicații electronice: facturi neachitate și echipamente vândute în rate
U	Servicii comunale: facturi neachitate
V	Servicii de asigurare: prime și alte sume datorate
W	Alte facturi neachitate emise persoanelor fizice
X	Restanțe la taxe și impozite
Y	Alte facturi neachitate emise persoanelor juridice
Z	Alte obligații bănești

47. N02 – Tipul produsului. Coloana „Portofoliu” indică codurile N01 cu care produsul poate fi combinat, iar orice altă combinație se respinge:

Cod	Descriere	Portofoliu
01	Credit de consum	I
02	Credit pentru procurarea bunurilor sau serviciilor în rate	I
03	Credit auto	I
04	Credit pentru procurarea sau construcția imobilului	I
05	Credit pentru reparația imobilului	I
06	Credit pentru activitatea gospodăriei țărănești	M
21	Credit investițional	M
22	Credit operațional (mijloace circulante)	M
23	Credit cu destinație mixtă	M
24	Scrisoare de garanție	M
25	Factoring	M
26	Forfetare	M
41	Credit investițional	C
42	Credit operațional (mijloace circulante)	C
43	Credit cu destinație mixtă	C
44	Scrisoare de garanție	C
45	Factoring	C
46	Forfetare	C
48	Credit pentru scopuri de afaceri	I, M, C
50	Scrisoare de garanție emisă persoanei fizice	I
71	Leasing de autovehicule	O

Cod	Descriere	Portofoliu
72	Leasing de echipamente	O
73	Leasing imobiliar	O
74	Leasing operațional	O
81	Card de credit cu overdraft	R
82	Card de credit cu tranșe de plăți periodice	R
83	Card de credit reînnoibil	R
84	Alte operațiuni cu carduri de credit	R
101	Servicii de comunicații electronice	T
102	Servicii de comunicații electronice și echipamente vândute în rate	T
110	Servicii comunale	U
115	Servicii de asigurare	V
130	Alte facturi emise persoanelor fizice	W
140	Taxe și impozite	X
150	Alte facturi emise persoanelor juridice	Y
155	Alte obligații bănești	Z

48. Pentru produsele de mai jos, câmpurile și regulile se aplică după cum urmează:

48.1. scrisoarea de garanție (codurile 24, 44 și 50) este neexecutată cât timp `TRM.07` lipsește și constituie, până la executare, un angajament: `BAL.01` = 0, `BAL.07` este suma garantată, `TRM.08` este data expirării garanției, iar graficul de rambursare, tipul de amortizare, rata de plată, serviciul lunar al datoriei și următoarea scadență nu se raportează. Scrisoarea care expiră fără executare se închide cu starea `CLOSED_EXPIRED`;

48.2. executarea scrisorii de garanție, prin plata efectuată beneficiarului, se raportează ca punere la dispoziție (`DISBURSEMENT`, cu `TRM.07` = data plății), iar de la această dată creanța rezultată se raportează în aceeași obligație, cu soldurile ei, cu graficul de rambursare integral (regula L47) și cu scadența finală și durata creanței rezultate în `TRM.08` și `TRM.09`, față de care se aplică regula L35;

48.3. la factoring și la forfetare (codurile 25, 26, 45 și 46), contractul-cadru cu limită reutilizabilă se raportează ca produs reînnoibil (`TRM.17` = `true`), cu limita în `BAL.08`. Finanțarea unei tranzacții determinate se raportează ca produs nereînnoibil, graficul de rambursare cuprinde scadențele creanțelor finanțate, principalul scadent (`SCH.02`) este suma finanțată aferentă fiecărei creanțe, suma acordată (`BAL.07`) este suma finanțată, iar rata de plată (`TRM.16`) nu se raportează;

48.4. la leasingul operațional (codul 74), suma acordată (`BAL.07`) este suma ratelor de leasing prevăzute în contract, iar graficul de rambursare cuprinde ratele de leasing, înscrise ca principal scadent (`SCH.02`).

49. N03 – Frecvența plăților. Codul anterior D („reeșalonată sau amânată”) nu are corespondent: restructurarea se raportează în `STA.05`, iar frecvența – potrivit graficului de rambursare:

Cod	Descriere
W	Săptămânal
B	La fiecare două săptămâni
E	De două ori pe lună
M	Lunar
L	La două luni
Q	Trimestrial

Cod	Descriere
T	La patru luni
S	Semestrial
Y	Anual
P	Plată unică
N	Nedefinită

50. N04 – Starea contractuală. Nomenclatorul descrie exclusiv situația juridică a contractului. Restanța se raportează în câmpurile `STA.07`–`STA.09`, evidența contabilă în `STA.06`, stadiul colectării în `STA.12`, iar procedurile juridice în entitatea `LEG`. Coloana „Soldurile la închidere” indică soldurile și întârzierea raportate la închidere. Valoarea „zero” înseamnă că soldurile `BAL.01`–`BAL.06` și `BAL.17` sunt zero sau lipsesc, iar `STA.07` = 0 (regula L54). Valoarea „de la data închiderii” înseamnă că soldurile și `STA.07`–`STA.09` sunt cele de la data închiderii (`STA.10`). Coloana „Coduri anterioare” indică, pentru migrare, codurile din formatele utilizate anterior de birouri care corespund stării:

Cod	Descriere	Soldurile la închidere	Coduri anterioare
`ACTIVE`	Contract în vigoare, indiferent de existența restanței sau a măsurilor de recuperare	–	06, 11, 71, 78, 80, 82, 83, 84, 90, 93, 94, 101, iar 96 dacă rămâne sold
`CLOSED_PAID`	Închis prin achitare integrală, la scadența finală sau ulterior acesteia	zero	13
`CLOSED_PREPAID`	Închis prin achitare integrală anticipată	zero	61
`CLOSED_COLLECTION`	Închis prin recuperare în procedură de colectare internă sau externă	zero	62
`CLOSED_REPOSSESSION`	Închis prin preluarea bunului care a garantat obligația, cu stingerea datoriei	zero	63
`CLOSED_WITHDRAWAL`	Închis prin returnarea bunului sau renunțarea debitorului la contract, fără sold rămas	zero	95, iar 96 dacă nu rămâne sold
`CLOSED_AFTER_WRITE_OFF`	Închis prin achitare după ce a fost evidențiat extrabilanțier	zero	64
`CLOSED_ENFORCEMENT`	Închis prin executare silită, cu stingerea datoriei	zero	65
`CLOSED_INSURANCE`	Închis prin plata efectuată de asigurător	zero	66
`CLOSED_ASSIGNED`	Închis la cedent prin cesiunea creanței sau la predecesor prin transferul obligației către succesorul de drepturi	de la data închiderii	67
`CLOSED_COURT`	Închis prin achitare în cadrul procedurii judiciare	zero	68
`CLOSED_RESTRUCTURED`	Închis prin încheierea unui contract nou de restructurare sau refinanțare, indicat în `OBL.03` al obligației noi	de la data închiderii	69
`CLOSED_REIDENTIFIED`	Închis la raportarea obligației sub identificatorul ei inițial, aflat ulterior, care indică în `OBL.03` identificatorul propriu sub care a fost raportată, potrivit pct. 13	de la data închiderii	–
`CLOSED_GUARANTOR`	Închis prin plata efectuată de fidejusor sau de codebitor	zero	–
`CLOSED_WRITTEN_OFF`	Închis cu sold neachitat trecut la pierderi	de la data închiderii	97

Cod	Descriere	Soldurile la închidere	Coduri anterioare
CLOSED_SETTLED	Închis prin tranzacție sau prin iertarea datoriei rămase după o achitare parțială	zero	–
CLOSED_DECEASED	Închis ca urmare a decesului debitorului sau a radierii persoanei juridice fără succesor	de la data închiderii	–
CLOSED_EXPIRED	Scrisoare de garanție închisă prin expirarea ei, fără executare	zero	–

51. Codul DA („șterge contul”) și codurile 115 și 116 („date neactualizate”) din formatele anterioare nu au corespondent: ștergerea se efectuează exclusiv prin procedura prevăzută la pct. 92, iar neactualizarea se consemnează de birou prin atributul MET.05.

52. N05 – Evidența contabilă. Stadiul colectării se raportează în STA.12, iar procedurile judiciare, arbitrale, de insolvabilitate și de executare silită – în entitatea LEG. Niciun cod al nomenclatorului nu exprimă un stadiu de recuperare. Codurile anterioare 90, 93 și 94 din formatele birourilor corespund, respectiv, STA.06 = OFF_BALANCE, STA.12 diferit de NONE și LEG.01 = ENFORCEMENT:

Cod	Descriere
ON_BALANCE	Evidență bilanțieră
OFF_BALANCE	Evidențiat extrabilanțier
LOSS_RECOGNIZED	Pierdere recunoscută, cu suma trecută la pierderi raportată în BAL.13

53. N07 – Categoriile de întârziere. Întârzierea de până la 30 de zile inclusiv nu constituie restanță raportabilă, potrivit art. 5 din Legea nr. 122/2008, și se încadrează în categoria CURRENT, iar numărul efectiv de zile se raportează în STA.07:

Cod	Descriere	Codul anterior al stării	Categoria de plată (N08)
CURRENT	0–30 de zile	11	0
D31_60	31–60 de zile	71	1
D61_90	61–90 de zile	78	2
D91_120	91–120 de zile	80	3
D121_150	121–150 de zile	82	4
D151_180	151–180 de zile	83	5
D181_PLUS	181 de zile și mai mult	84	6

54. N08 – Categoria de plată. Când sunt îndeplinite simultan condițiile mai multor categorii, L prevalează asupra lui G, iar G asupra cifrelor (regulile L41 și L45):

Cod	Descriere
0	Cont curent, fără întârziere raportabilă
1	Întârziere la plată de la 31 la 60 de zile
2	Întârziere la plată de la 61 la 90 de zile
3	Întârziere la plată de la 91 la 120 de zile
4	Întârziere la plată de la 121 la 150 de zile
5	Întârziere la plată de la 151 la 180 de zile
6	Întârziere la plată de 181 de zile și mai mult
G	Dat la colectare (STA.12 diferit de NONE), cu întârziere de peste 30 de zile
L	Evidențiat extrabilanțier sau trecut la pierderi (STA.06 = OFF_BALANCE sau LOSS_RECOGNIZED)

55. N09 – Tipul evenimentului. Coloana „Rang” stabilește evenimentul indicat în `EVT.01` când mai multe evenimente survin până la aceeași dată de referință, celelalte indicându-se în `EVT.08`, potrivit pct. 36. Rectificarea nu se combină cu alt eveniment:

Cod	Descriere	Rang
ORIGINATION	Încheierea contractului sau acordarea unui credit nou	7
DISBURSEMENT	Punerea la dispoziție a mijloacelor, inclusiv tragerile din linii de credit și din carduri	16
PREPAYMENT	Rambursarea anticipată, parțială sau totală, a obligației	17
PAYMENT	Efectuarea unei plăți la termen, parțiale sau totale, alta decât rambursarea anticipată	18
MISSED_PAYMENT	Neefectuarea unei plăți la scadență	12
DELINQUENCY_CHANGE	Trecerea într-o altă categorie de întârziere	11
RESTRUCTURING	Restructurarea, reeșalonarea sau renegocierea obligației	5
ACCELERATION	Rezilierea contractului sau declararea exigibilității anticipate a întregii obligații	6
COLLECTION	Darea la colectare internă sau externă	9
LEGAL_PROCEEDING	Inițierea, modificarea sau încheierea unei proceduri judiciare, arbitrale, de insolvabilitate sau de executare silită	8
WRITE_OFF	Evidențierea extrabilanțieră sau trecerea la pierderi	4
TERMS_CHANGE	Modificarea condițiilor contractuale fără restructurare: rata dobânzii, limita de credit, frecvența plăților sau alte condiții	13
GUARANTEE_CHANGE	Constituirea, modificarea, eliberarea sau valorificarea unei garanții	14
ASSIGNMENT	Cesiunea creanței sau transferul obligației către succesorul de drepturi	2
PARTY_CHANGE	Adăugarea, modificarea sau încetarea rolului unui subiect în obligație	15
DEMOGRAPHIC_UPDATE	Modificarea datelor de identificare, a adreselor sau a contactelor unui subiect	19
DEATH_DISSOLUTION	Decesul persoanei fizice ori lichidarea sau radierea persoanei juridice	3
IDENTITY_ALERT	Înregistrarea sau modificarea unei mențiuni de protecție a identității (`FRD`)	10
CLOSURE	Închiderea obligației, la termen sau anticipat	1
CORRECTION	Rectificarea unei informații raportate anterior	–
PERIODIC_UPDATE	Actualizarea periodică a situației obligației, în absența altui eveniment	20

56. N10 – Tipul adresei:

Cod	Descriere
DOMICILE	Domiciliul persoanei fizice
RESIDENCE	Reședința temporară a persoanei fizice
BUSINESS	Sediul persoanei juridice sau adresa organului executiv
CORRESPONDENCE	Adresa de corespondență
REPRESENTATIVE	Adresa persoanei împuternicite să acționeze în numele subiectului

57. N11 – Tipul garanției. Absența garanției se exprimă prin lipsa entității `COL`. Codurile anterioare A („hârtii de valoare de stat”), B („garanții ale organismelor financiare internaționale”) și D („fără garanție”) corespund, respectiv, codurilor S și T și lipsei entității `COL`:

Cod	Descriere
C	Bunuri mobile
E	Imobil rezidențial
F	Imobil comercial
G	Teren
H	Avere personală, inclusiv obiecte de giuvaiergie
I	Mijloace de transport
J	Utilaje și echipamente
K	Depozite bancare

Cod	Descriere
L	Instrumente de datorie sau de capital, altele decât cele de la codurile N și S
M	Șeptel și produse agricole
N	Acțiuni ale altor bănci
O	Fidejusiune
P	Cesiunea creanțelor
Q	Bunuri viitoare
R	Garanții ale Guvernului Republicii Moldova sau ale unui stat membru al OCDE
S	Valori mobiliare de stat și ale Băncii Naționale a Moldovei
T	Garanții ale organizațiilor internaționale și ale băncilor multilaterale de dezvoltare
U	Alte garanții

58. N12 – Rolul în obligație:

Cod	Descriere
BORROWER	Debitor
CO_BORROWER	Codebitor
GUARANTOR	Fidejusor sau garant personal
PLEDGOR	Constituitor al garanției reale (gajist, ipotecar), altul decât debitorul

59. N13 – Tipul actului de identitate:

Cod	Descriere
ID_CARD	Buletin de identitate al cetățeanului Republicii Moldova
TEMP_ID_CARD	Buletin de identitate provizoriu
PASSPORT	Pașaport al cetățeanului Republicii Moldova
RESIDENCE_PERMIT	Permis de ședere sau buletin de identitate pentru apatrizi ori refugiați
FOREIGN_DOCUMENT	Act de identitate sau document de călătorie emis de un alt stat

60. N14 – Mențiunile de protecție a identității:

Cod	Descriere
MFI	Furt de identitate: obligația a fost contractată de altă persoană în numele subiectului
MFD	Furtul sau pierderea actului de identitate al subiectului
IDP	La încheierea contractului sau la solicitare a fost prezentat un act de identitate al subiectului care figurează pe lista actelor furate sau pierdute

61. N15 – Forma de organizare:

Cod	Descriere
NP	Persoană fizică
IE	Întreprinzător individual
PH	Gospodărie țărănească (de fermier)
PR	Persoană fizică ce practică activitate profesională
LE	Persoană juridică

62. N16 – Sectorul instituțional, potrivit Sistemului European de Conturi (SEC 2010), aplicat de Biroul Național de Statistică:

Cod	Descriere
S11	Societăți nefinanciare
S121	Banca centrală
S122	Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală
S123	Fonduri de piață monetară
S124	Fonduri de investiții, altele decât fondurile de piață monetară

Cod	Descriere
S125	Alți intermediari financiari, exclusiv societățile de asigurare și fondurile de pensii
S126	Auxiliari financiari
S127	Instituții financiare captive și alte entități creditoare
S128	Societăți de asigurare
S129	Fonduri de pensii
S13	Administrația publică
S14	Gospodăriile populației
S15	Instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației
S2	Nerezidenți

63. N18 – Destinația creditului:

Cod	Descriere
11	Agricultură
12	Industrie prelucrătoare și industrie alimentară
13	Procurarea și construcția imobilelor
14	Comerț
15	Prestarea serviciilor
16	Consum
17	Transport
18	Alte destinații

64. N19 – Tipul de amortizare:

Cod	Descriere
FRENCH	Rate egale (anuități)
GERMAN	Principal egal, rate descrescătoare
FIXED	Grafic de rambursare fix, stabilit în contract, altul decât cele de mai sus
BULLET	Rambursarea principalului integral la scadența finală
OTHER	Alt mod de rambursare, descris în contract

65. N25 – Formele de organizare juridică, eliminate din denumire la compararea ei cu registrul de stat, potrivit pct. 20. Se elimină denumirea completă a formei, articulată sau nearticulată (de exemplu, „societate” ori „societatea”), și abrevierile din coloana „Abrevierile”, cu sau fără puncte. Forma care cuprinde o variantă între paranteze se elimină în ambele variante, iar la regula L84 formele cu aceeași abreviere (ÎM) se socotesc aceeași formă:

Cod	Forma de organizare juridică	Abrevierile
SRL	Societate cu răspundere limitată	SRL
SA	Societate pe acțiuni	SA
SNC	Societate în nume colectiv	SNC
SC	Societate în comandită	SC
II	Întreprindere individuală	ÎI
GT	Gospodărie țărănească (de fermier)	GȚ, GF
CP	Cooperativă de producție	CP
CI	Cooperativă de întreprinzător	CÎ
IS	Întreprindere de stat	ÎS
IM	Întreprindere municipală	ÎM
IMX	Întreprindere mixtă	ÎM
ICS	Întreprindere cu capital străin	ÎCS
AO	Asociație obștească	AO
FD	Fundație	–

Cod	Forma de organizare juridică	Abrevierile
IP	Instituție publică	IP
AEI	Asociație de economii și împrumut	AEÎ

66. Guvernanța nomenclatoarelor:

66.1. Banca Națională a Moldovei publică nomenclatoarele și în format prelucrabil automat, potrivit pct. 36din Regulament, ca fișiere versionate și semnate electronic, iar în caz de divergență prevalează prezenta anexă;

66.2. niciun nomenclator nu conține coduri fără descriere, iar biroul nu acceptă la recepție coduri care nu se regăsesc în versiunea în vigoare a nomenclatorului;

66.3. birourile și sursele nu pot extinde, restrânge sau redefini nomenclatoarele. Necesitatea unui cod nou se comunică Băncii Naționale a Moldovei, care îl introduce printr-o versiune nouă a standardului;

66.4. introducerea unui cod nou constituie modificare compatibilă (versiune MINOR), iar eliminarea sau schimbarea semnificației unui cod constituie modificare incompatibilă (versiune MAJOR);

66.5. la introducerea unui cod nou, biroul îl acceptă de la data aplicării versiunii, iar sursele îl pot utiliza de la aceeași dată, fără a fi obligate să raporteze din nou informația anterioară.

V. VALIDAREA

Secțiunea 1. Schemele de validare structurală

67. Structura mesajelor se definește prin scheme generate din dicționarul de date, în două formate cu conținut echivalent: JSON Schema (versiunea 2020-12) pentru serializarea JSON și XML Schema Definition (XSD 1.1) pentru serializarea XML. Identificatorii elementelor sunt identificatorii tehnici din dicționarul de date. Schemele se publică potrivit pct. 36din Regulament, fiecare versiune având un identificator unic de forma `https://www.bnm.md/stu/{MAJOR.MINOR}/{mesaj}`.

68. Condițiile de obligativitate se aplică potrivit pct. 71, iar regulile de coerență dintre câmpuri se exprimă în registrul regulilor de validare logică. Schemele exprimă:

68.1. structura entităților și cardinalitățile prevăzute la pct. 22;

68.2. tipurile, lungimile și formatele câmpurilor;

68.3. obligativitatea necondiționată. Apartenența codurilor la nomenclatoare și la enumerări nu se exprimă în scheme, ci se verifică la stratul V2, potrivit pct. 69.

69. Biroul validează fiecare mesaj recepționat, în următoarea ordine, înainte de orice altă prelucrare:

Strat	Obiectul validării	Instrumentul	Efectul neconformității
V0	Transport și acces: autenticitatea certificatului, autorizarea sursei, dimensiunea mesajului, limita de solicitări	configurația interfeței	mesajul se respinge la nivel de protocol
V1	Semnătura și structura: validitatea semnăturii electronice și conformitatea cu schema versiunii declarate în `HDR.01`	semnătura și schemele prevăzute la pct. 67	mesajul se respinge integral
V1[1]	Retransmiterea: perechea (`SRC.01`, `HDR.02`) recepționată anterior	registrul de idempotență prevăzut la pct. 88	mesajul identic primește răspunsul inițial, fără straturile următoare, iar mesajul cu alt conținut se respinge integral (regula L69)
V2	Nomenclatoarele: apartenența fiecărui cod la nomenclatorul sau la enumerarea aplicabilă, iar combinația tipului de portofoliu cu tipul produsului (N02) se verifică prin regula L37	nomenclatoarele din capitolul IV și enumerările din dicționar	înregistrarea afectată se respinge, iar codul nevalid din `HDR` sau `SRC` respinge integral mesajul
V3	Consistența logică: regulile din registrul prevăzut la pct. 71	registrul regulilor	potrivit severității regulii
V4	Integritatea referențială: existența obligației și a mesajului rectificat la mesajele de rectificare, unicitatea identificatorilor în mesaj și dreptul creditorului raportor de a actualiza obligația sau solicitarea	baza de date a biroului	potrivit regulilor L64 și L73, iar în celelalte cazuri înregistrarea afectată se respinge

Strat	Obiectul validării	Instrumentul	Efectul neconformității
V5	Verificarea referențială externă: identificatorul și datele de identificare ale subiectului în registrele de stat, cursul oficial, profilurile admise pentru creditorul raportor, împuternicirea intermediarului	serviciile de verificare și evidența contractelor biroului	potrivit regulilor L22, L29, L43, L65 și L84

70. Regulile aplicate de birou sunt identice cu cele publicate de Banca Națională a Moldovei. Sursa are dreptul să aplice local aceleași scheme și reguli, anterior transmiterii, și să obțină un rezultat identic. Biroul nu aplică reguli suplimentare care restrâng spațiul valorilor admise de standard și nu acceptă denumiri de câmpuri, formate sau valori neprevăzute de scheme, indiferent dacă acestea au fost acceptate anterior.

Secțiunea 2. Registrul regulilor de validare logică

71. Registrul regulilor de validare logică este prevăzut în tabelul de mai jos. Identificatorii regulilor retrase, ca și codurile câmpurilor și ale nomenclatoarelor scoase, nu se reutilizează. Severitatea B (blocantă) determină respingerea înregistrării afectate, iar severitatea N (neblocantă) determină înregistrarea cu semnalarea erorii în raportul de erori. Codul erorii raportate este identificatorul regulii. Condiția de aplicare care compară valoarea unui câmp absent cu o altă valoare nu este îndeplinită, iar un masiv absent se tratează ca masiv vid. Absența câmpului se semnalează potrivit propriei condiții de obligativitate. Condițiile de obligativitate prevăzute în dicționarul de date se aplică ca reguli blocante implicite, fără a fi reluate în registru, în măsura în care condiția este verificabilă din conținutul mesajului și din evidența biroului. Eroarea se raportează cu codul format din litera C și codul câmpului (de exemplu, `C-SBJ.05`). Condițiile acoperite de o regulă explicită se aplică potrivit acelei reguli, iar cele care depind de un fapt cunoscut numai sursei nu se verifică de birou. Acestea sunt exclusiv condițiile câmpurilor `SRC.02`, `TRM.07` (punerea la dispoziție), `OBL.03` (refinanțarea de către același creditor raportor), `EVT.06`, `EVT.08`, `EVT.09` (rectificarea la cererea subiectului), `SCH.10` (rambursarea anticipată nedeclarată ca `PREPAYMENT`), `COL.05` și `LEG.05`, precum și condiția „după prima scadență” a câmpului `PHP.02`, pentru obligațiile al căror grafic nu este înregistrat la birou. Toate celelalte condiții sunt verificabile. Portofoliile de credit sunt cele prevăzute la pct. 9.

ID	Regula	Condiția de aplicare	Sev.	Mesajul de eroare	Câmpul indicat
L01	`TRM.06` ≤ `TRM.08`	`TRM.08` prezent	B	Data scadenței finale precede data contractului	`TRM.08`
L02	`TRM.08` prezent	`TRM.17` = `false` și portofoliu de credit	B	Lipsește data scadenței finale a unui produs nereînnoibil	`TRM.08`
L03	`TRM.09` corespunde intervalului dintre `TRM.06` sau `TRM.07` și `TRM.08`, cu toleranță de 15 zile	`TRM.08` și `TRM.09` prezente	N	Durata contractului nu corespunde datelor contractuale	`TRM.09`

ID	Regula	Condiția de aplicare	Sev.	Mesajul de eroare	Câmpul indicat
L05	EVT.03 ≥ TRM.06	întotdeauna	B	Data de referință precede data contractului	EVT.03
L06	TRM.07 ≥ TRM.06	TRM.07 prezent	B	Data punerii la dispoziție precede data contractului	TRM.07
L07	BAL.05 = BAL.01 + BAL.17 + BAL.02 + BAL.03 + BAL.04, cu toleranță de 0,01	întotdeauna	B	Suma totală datorată nu corespunde componentelor	BAL.05
L08	BAL.06 > 0 dacă și numai dacă STA.09 este prezent	întotdeauna	B	Suma restantă și data intrării în restanță sunt incoerente	BAL.06
L09	STA.09 ≥ TRM.06	STA.09 prezent	B	Data intrării în restanță precede data contractului	STA.09
L10	EVT.03 ≥ STA.09	STA.09 prezent	B	Data intrării în restanță este ulterioară datei de referință	STA.09
L11	BAL.06 ≤ BAL.05	BAL.06 prezent	B	Suma restantă depășește suma totală datorată	BAL.06
L12	STA.08 corespunde valorii STA.07, potrivit N07	întotdeauna	B	Categoria de întârziere nu corespunde zilelor de întârziere	STA.08
L13	BAL.06 prezent	STA.07 > 30	B	Lipsește suma restantă pentru o obligație restantă	BAL.06
L14	STA.10 prezent și STA.10 ≥ TRM.06	STA.01 ≠ ACTIVE	B	Lipsește sau este incoerentă data închiderii	STA.10
L15	ASG cuprinde transferul prin care creditorul raportor a dobândit obligația (ASG.01 = creditorul raportor), iar componentele transferului se verifică potrivit condițiilor de obligativitate ale câmpurilor ASG	(creditorul raportor – SRC.02, dacă este prezent, altfel SRC.01 – este diferit de OBL.01 SAU HDR.07 = CESIUNE SAU creditorul raportor are o etapă a obligației închisă cu CLOSED_ASSIGNED) ȘI NU (EVT.01 = CORRECTION ȘI etapa căreia îi aparține raportarea rectificată nu a fost deschisă printr-un transfer)	B	Lipsesc datele transferului prin care creditorul raportor a dobândit obligația	ASG
L16	BAL.08 și BAL.09 prezente	TRM.17 = true	B	Lipsesc limita de credit sau limita disponibilă	BAL.08, BAL.09
L17	BAL.05 > 0	STA.01 = ACTIVE, TRM.17 = false și TRM.07 prezent	N	Obligație activă nereînnoibilă fără sumă datorată după punerea la dispoziție	BAL.05

ID	Regula	Condiția de aplicare	Sev.	Mesajul de eroare	Câmpul indicat
L18	`BAL.15` prezent și `BAL.16` > 0	obligație cu grafic, `STA.01` = `ACTIVE`, `STA.13` lipsește și `EVT.03` < `TRM.08`	B	Lipsește următoarea scadență a unei obligații active	`BAL.15`, `BAL.16`
L19	`BAL.14` = 0	`BAL.14` prezent și `STA.01` ≠ `ACTIVE`	B	Serviciul lunar al datoriei este nenul la o obligație închisă	`BAL.14`
L20	`COL.02.amount` > 0 sau, dacă `COL.03` este `MARKET` ori `APPRAISAL`, `COL.02.amount` ≥ 0	întotdeauna	B	Garanție fără valoare constatată prin evaluare	`COL.02.amount`
L21	`mdl_equivalent`, `fx_rate` și `fx_date` prezente în fiecare valoare de tip `Money`	`currency` ≠ `MDL`	B	Lipsesc echivalentul în lei, cursul sau data cursului	`<câmp>.fx_rate`, `.fx_date`, `.mdl_equivalent`
L22	`fx_rate` este egal cu cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei valabil la `fx_date`, împărțit la cantitatea de monedă pentru care este stabilit, iar diferența, înmulțită cu această cantitate, nu depășește 0,00005	`currency` ≠ `MDL` și Banca Națională a Moldovei stabilește curs oficial pentru `currency`	B	Cursul raportat diferă de cursul oficial	`<câmp>.fx_rate`
L23	`EVT.03` ≥ data de referință a ultimei raportări acceptate pentru aceeași etapă a obligației, fără stările eliminate potrivit pct. 93	`EVT.01` ≠ `CORRECTION`	B	Raportare anterioară ultimei raportări înregistrate	`EVT.03`
L24	nicio dată din mesaj nu este ulterioară datei curente, în ora Republicii Moldova, cu excepția `TRM.08`, `BAL.15`, `SCH.01` și a datei de expirare a actului de identitate	întotdeauna	B	Dată din viitor	câmpul de tip dată ulterior
L25	cel puțin un subiect cu `SBJ.01` = `BORROWER`	întotdeauna	B	Obligație fără debitor	`SBJ`
L26	identificatorul subiectului, potrivit pct. 20, unic între subiecții aceleiași obligații, cu excepția subiectului care figurează o dată cu rolul `GUARANTOR` și o dată cu rolul `PLEDGOR`	întotdeauna	B	Același subiect apare de mai multe ori în obligație	identificatorul subiectului, la a doua apariție
L27	vârsta subiectului la `TRM.06` este de cel puțin 18 ani	`SBJ.02` = `NP` și `SBJ.01` = `BORROWER`	N	Debitor minor la data contractului (capacitatea de exercițiu o confirmă sursa)	`SBJ.13`

ID	Regula	Condiția de aplicare	Sev.	Mesajul de eroare	Câmpul indicat
L28	EVT.05 prezent și EVT.04 identifică un mesaj acceptat anterior care cuprinde aceeași obligație și aparține etapei creditorului raportor sau, la succesiune și la rezoluție (ASG.04 = SUCCESSION sau RESOLUTION), etapei predecesorului, iar EVT.03 este egală cu data de referință a acelui mesaj. Pentru informația înregistrată potrivit unui format anterior, EVT.04 lipsește, iar OBL.05 identifică înregistrarea rectificată, cu EVT.03 egală cu data la care se referă informația rectificată, potrivit înregistrării ei la birou	EVT.01 = CORRECTION	B	Rectificare fără referință validă, fără motiv sau cu altă dată de referință	EVT.04 (LEGACY: OBL.05), EVT.05, EVT.03
L29	HDR.07 figurează printre profilurile de conformitate stabilite pentru creditorul raportor în contractul de prestare a serviciilor informaționale al acestuia	întotdeauna	B	Profil de conformitate neadmis pentru creditor	HDR.07
L30	SBJ.03 are cifra de control validă: suma produselor primelor 12 cifre cu ponderile 7, 3, 1, repetate în această ordine, împărțită la 10, dă un rest egal cu a 13-a cifră	SBJ.04 = NATIONAL și SBJ.03 prezent	B	Identificator de stat nevalid	SBJ.03
L31	în graficul înregistrat la birou pentru etapa respectivă, după aplicarea mesajului: suma câmpurilor SCH.02 și SCH.10 corespunde cu BAL.07, cu toleranță de 0,01, iar SCH.08 al ultimei scadențe este zero	SCH prezent, TRM.17 = false, STA.05 = NONE, TRM.03 diferit de 24, 44 și 50 și fără transferuri parțiale (ASG.06 = PARTIAL)	N	Graficul de rambursare nu corespunde sumei acordate	SCH (SCH.02), SCH.08 al ultimei scadențe
L32	BAL.13 prezent	STA.06 este OFF_BALANCE sau LOSS_RECOGNIZED	B	Lipsește suma trecută la pierderi	BAL.13
L33	obligația a cărei stare curentă, potrivit pct. 16, are STA.01 = ACTIVE a primit cel puțin un eveniment în intervalul prevăzut pentru indicatorul 30.4 la pct. 103	control periodic al biroului, dacă obligația nu poartă atributul MET.11	N	Obligație activă neactualizată	–
L34	LEG.06 prezent	LEG.01 este LITIGATION sau ARBITRATION, iar LEG.05 este prezent	B	Lipsește dispozitivul hotărârii	LEG.06
L35	TRM.08 ≥ TRM.07	TRM.07 și TRM.08 prezente	B	Data scadenței finale precede punerea la dispoziție	TRM.08

ID	Regula	Condiția de aplicare	Sev.	Mesajul de eroare	Câmpul indicat
L36	EVT.03 ≤ data din HDR.04, exprimată în ora Republicii Moldova	întotdeauna	B	Data de referință este ulterioară transmiterii	EVT.03
L37	combinația TRM.02–TRM.03 este admisă potrivit N02	întotdeauna	B	Tipul produsului nu corespunde tipului portofoliului	TRM.03
L38	HDR.05 nu a fost atribuit altui mesaj al aceleiași surse, recepționat de birou	HDR.06 = COMMIT, iar retransmiterea aceluiași mesaj nu se evaluează	N	Număr de ordine utilizat pentru alt mesaj	HDR.05
L39	STA.04 prezent	STA.03 = DEFAULT	B	Lipsește data nerambursării	STA.04
L40	cel puțin o înregistrare COL cu COL.01 din categoriile C, E, F, G, I, J, M sau Q (bunul care face obiectul leasingului)	HDR.07 = LEASING	B	Lipsește garanția contractului de leasing	COL
L41	cifra din STA.11 corespunde categoriei din STA.08, potrivit N07	STA.11 prezent și diferit de G și L	B	Categoria de plată nu corespunde categoriei de întârziere	STA.11
L42	OBL.05 prezent	prima raportare potrivit standardului a unei obligații neidentificate prin (OBL.01, OBL.02), cu TRM.06 anterioară primei raportări acceptate potrivit standardului de la aceeași sursă, de la o sursă care are la birou informație înregistrată potrivit unui format anterior	N	Obligație anterioară standardului fără identificatorul din formatul precedent	OBL.05
L43	SBJ.03 există în registrul de stat, iar datele de identificare ale subiectului corespund celor din registru, potrivit pct. 20. Dacă registrul nu este accesibil, înregistrarea se efectuează cu MET.09 = PENDING, potrivit pct. 20	SBJ.04 = NATIONAL, la verificarea prevăzută la pct. 20: prima raportare a subiectului, datele comparate modificate ori ultima verificare reușită mai veche de 12 luni	B	Identificator de stat inexistent în registru sau date de identificare necorespunzătoare	SBJ.03, câmpul necorespunzător (SBJ.06, SBJ.09, SBJ.13)
L44	STA.07 este egal cu numărul de zile calendaristice dintre STA.09 și EVT.03 ori, pentru obligațiile închise, dintre STA.09 și STA.10, cu toleranță de o zi	STA.09 prezent	B	Zilele de întârziere nu corespund datei intrării în restanță	STA.07
L45	STA.11 = L dacă și numai dacă STA.06 este OFF_BALANCE sau LOSS_RECOGNIZED, iar STA.11 = G dacă și numai dacă STA.06 = ON_BALANCE, STA.12 ≠ NONE și STA.07 > 30	STA.11 prezent	B	Categoria de plată nu corespunde evidenței contabile sau stadiului colectării	STA.11

ID	Regula	Condiția de aplicare	Sev.	Mesajul de eroare	Câmpul indicat
L46	TRM.02 corespunde profilului: CREDIT – C, I, M sau R; LEASING – O; SERVICII – T, U, V, W, X, Y sau Z; CESIUNE – oricare	întotdeauna	B	Portofoliul nu corespunde profilului de conformitate	TRM.02
L47	cel puțin o înregistrare SCH și OBL.06 = true	obligație cu grafic și una dintre condițiile: – EVT.01 sau un element din EVT.08 este ORIGINATION, RESTRUCTURING, ACCELERATION sau PREPAYMENT; – STA.01 = CLOSED_PREPAID, iar etapa nu este închisă la birou cu această stare; – în afara rectificării, starea curentă înregistrată a etapei poartă atributul MET.12; – obligația nu a fost încă raportată biroului potrivit standardului; – raportarea este prima a unei etape noi sau a unei obligații cu atributul MET.11, ori rectifică închiderea etapei, cu STA.01 = ACTIVE; – pentru scrisoarea de garanție, raportarea este prima cu TRM.07 prezent; – în afara rectificării și cu data de referință neanterioară celei a stării curente înregistrate a etapei, TRM.08, TRM.10 sau TRM.11 diferă de valoarea din această stare, ori TRM.16 diferă de valoarea sa din această stare și nu corespunde, cu toleranță de 0,01, sumei SCH.05 a niciuneia dintre scadențele ulterioare datei de referință din graficul înregistrat.	B	Lipsește graficul de rambursare integral	SCH (cu OBL.06 = true)
L48	cel puțin un subiect cu SBJ.15 prezent	EVT.01 sau un element din EVT.08 este DEATH_DISSOLUTION	B	Lipsește data decesului sau a radierii	SBJ.15

ID	Regula	Condiția de aplicare	Sev.	Mesajul de eroare	Câmpul indicat
L49	`fx_date` al fiecărei valori de tip `Money` este data prevăzută la pct. 32 pentru entitatea respectivă	`currency` ≠ `MDL`	B	Data cursului nu corespunde entității	`<câmp>.fx_date`
L50	`mdl_equivalent` = `amount` × `fx_rate`, rotunjit potrivit pct. 32, cu toleranță de 0,01	`currency` ≠ `MDL`	B	Echivalentul în lei nu corespunde sumei și cursului	`<câmp>.mdl_equivalent`
L51	`currency` al sumelor din `BAL`, `TRM.16` și `SCH` este egal cu `TRM.01`	întotdeauna	B	Suma obligației nu este în moneda contractului	`<câmp>.currency`
L52	`EVT.02` ≤ `EVT.03`, iar dacă `EVT.06` este prezent, `EVT.02` ≤ `EVT.06` ≤ `EVT.03`. Aceleași condiții se aplică pentru `event_date` și `awareness_date` din fiecare element al `EVT.08`	`EVT.01` ≠ `CORRECTION`	B	Data evenimentului sau a luării la cunoștință este incoerentă cu data de referință	`EVT.02`, `EVT.06`, elementul `EVT.08` (`event_date`, `awareness_date`)
L53	`STA.04`, `STA.13`, `BAL.12`, `SCH.06`, `COL.04`, `ASG.02`, `LEG.04`, `LEG.05`, `FRD.04` și `CNS.03` nu sunt ulterioare `EVT.03`, iar `LEG.05` ≥ `LEG.04` și `ASG.02` ≥ `TRM.06`	câmpurile prezente	B	Date incoerente între ele sau ulterioare datei de referință	câmpul de tip dată, `LEG.05` (față de `LEG.04`), `ASG.02` (față de `TRM.06`)
L54	`BAL.01`–`BAL.06` și `BAL.17` sunt zero sau lipsesc, iar `STA.07` = 0	`STA.01` are, în nomenclatorul N04, soldurile la închidere „zero”	B	Obligație închisă prin stingerea datoriei, cu solduri sau cu întârziere	câmpul nenul (`BAL.01`–`BAL.06`, `BAL.17`, `STA.07`)
L55	luna `PHP.01` plus lungimea seriei `PHP.02` minus o lună este luna datei de referință	`PHP.02` prezent și `STA.01` = `ACTIVE`	N	Profilul de plată nu este aliniat la data de referință	`PHP.02`
L56	`BAL.09` ≤ `BAL.08`	`TRM.17` = `true`	B	Limita disponibilă depășește limita de credit	`BAL.09`
L57	`BAL.10` ≥ `BAL.11`	întotdeauna	B	Totalul achitat este mai mic decât ultima plată	`BAL.10`
L58	`SBJ.06`, `SBJ.07`, `SBJ.12` și `SBJ.14` lipsesc	`SBJ.02` este `IE`, `PH`, `PR` sau `LE`	B	Subiectul supus cerințelor persoanei juridice poartă câmpuri ale persoanei fizice	câmpul prezent (`SBJ.06`, `SBJ.07`, `SBJ.12`, `SBJ.14`)
L59	`SCH.01` este unic în cadrul obligației, `SCH.05` = `SCH.02` + `SCH.03` + `SCH.04`, cu toleranță de 0,01, iar `SCH.07` ≤ `SCH.05`	`SCH` prezent	B	Grafic de rambursare incoerent	`SCH.01` (dubla), `SCH.05` (suma), `SCH.07`
L60	`APP.02` ≤ data curentă, iar identificatorul solicitantului din `APP.05` respectă regulile L30 și L43	mesajele de solicitări de credit	B	Solicitare de credit cu dată din viitor sau cu solicitant neidentificat	`APP.02`, identificatorul din `APP.05`

ID	Regula	Condiția de aplicare	Sev.	Mesajul de eroare	Câmpul indicat
L61	SBJ.11, SBJ.16, SBJ.17 și SBJ.18 lipsesc	SBJ.01 este GUARANTOR sau PLEDGOR	B	Subiectul care garantează poartă informații din afara părții introductive	câmpul prezent (SBJ.11, SBJ.16–SBJ.18)
L62	fiecare SCH.01 transmis există în graficul înregistrat la birou pentru etapa respectivă – la rectificare, în graficul valabil la data de referință a mesajului rectificat –, cu aceleași valori ale componentei amount din SCH.02–SCH.05 și cu aceeași valoare ori aceeași lipsă a SCH.10	SCH prezent și OBL.06 = false	B	Scadență nouă sau modificată transmisă fără graficul integral	SCH.01 al scadenței transmise
L63	subiectul cu SBJ.02 = NP are cel puțin o adresă de tip DOMICILE sau RESIDENCE, iar ceilalți subiecți – cel puțin o adresă de tip BUSINESS	întotdeauna	B	Lipsește adresa de domiciliu sau a sediului	ADR
L64	creditorul raportor este creditorul inițial (OBL.01) sau creditorul unei etape existente, raportând pentru etapa lui, ori dobânditorul transferului descris în ASG, cu ASG.01 egal cu creditorul raportor, potrivit pct. 16, iar etapa închisă cu CLOSED_ASSIGNED se modifică numai prin rectificare	obligația este înregistrată la birou	B	Creditorul raportor nu are dreptul să actualizeze obligația	SRC.02, altfel SRC.01
L65	sursa din SRC.01 este împuternicită de creditorul din SRC.02 prin contractul de prestare a serviciilor informaționale al acestuia	SRC.02 prezent	B	Sursa nu este împuternicită de creditorul reprezentat	SRC.02
L66	EVT.07 este mai mare decât numărul reviziei ultimei raportări acceptate pentru aceeași etapă a obligației, fără stările eliminate potrivit pct. 93	etapa are raportări acceptate	B	Numărul reviziei nu este crescător	EVT.07
L67	EVT.01 are rangul cel mai mic, potrivit N09, dintre EVT.01 și tipurile din EVT.08, iar EVT.08 nu cuprinde CORRECTION și nici același tip de două ori cu aceeași dată	EVT.08 prezent	B	Evenimentul indicat nu corespunde rangului sau evenimentele concurente sunt nevalide	EVT.01, elementul EVT.08 (CORRECTION, dublură)

ID	Regula	Condiția de aplicare	Sev.	Mesajul de eroare	Câmpul indicat
L68	APP.07 este egal cu rezultatul înregistrat sau respectă tranzițiile admise potrivit APP.07, ori APP.10 este prezent, iar PENDING nu se acceptă după APPROVED, REJECTED sau WITHDRAWN fără APP.10	solicitarea (APP.06, APP.01) este înregistrată la birou	B	Tranziție nepermisă a rezultatului solicitării	APP.07
L69	mesajul cu aceeași pereche (SRC.01, HDR.02) ca un mesaj recepționat anterior are conținut identic, cu excepția HDR.04 și HDR.08	perechea a mai fost recepționată	B	Identificatorul mesajului a fost utilizat pentru alt conținut	HDR.02
L70	fiecare număr de ordine mai mic decât cel mai mare HDR.05 recepționat de la sursă a fost recepționat	control periodic al biroului, la cel puțin o oră după recepția numărului mai mare	N	Mesaj lipsă în numerotarea sursei	HDR.05
L71	STA.09 este egal cu STA.09 din ultima stare a etapei anterioare înregistrate la birou, dacă aceasta îl are și BAL.10 nu s-a modificat de atunci, iar dacă STA.03 = DEFAULT în ambele stări, STA.04 este egal cu cel din etapa anterioară	prima raportare a unei etape noi, cu EVT.01 ≠ CORRECTION, iar EVT.01 și EVT.08 nu cuprind RESTRUCTURING	N	Data intrării în restanță sau data nerambursării nu continuă etapa anterioară	STA.09, STA.04
L72	STA.04 este egal cu STA.04 din starea anterioară: ultima stare a aceleiași etape sau, la prima raportare a obligației care indică în OBL.03 o obligație a aceluiași creditor raportor, ultima stare a acelei obligații	STA.03 = DEFAULT, starea anterioară este înregistrată la birou și are STA.03 = DEFAULT, iar EVT.01 ≠ CORRECTION	B	Data nerambursării a fost modificată fără ieșirea din starea de nerambursare	STA.04
L73	creditorul raportor (SRC.02, dacă este prezent, altfel SRC.01) este creditorul indicat în APP.06	mesajele de solicitări de credit	B	Solicitarea nu aparține creditorului raportor	SRC.02, altfel SRC.01
L74	STA.01 ≠ ACTIVE	etapa căreia îi aparține raportarea, potrivit pct. 16, este închisă la birou cu altă stare decât CLOSED_ASSIGNED, iar EVT.01 ≠ CORRECTION	B	Redeschiderea etapei închise fără rectificarea închiderii	EVT.01

ID	Regula	Condiția de aplicare	Sev.	Mesajul de eroare	Câmpul indicat
L75	forma de organizare (SBJ.02) a debitorului (SBJ.01 = BORROWER) corespunde portofoliului (TRM.02), potrivit N01: LE – pentru C și Y; NP – pentru I și R; IE, PH sau PR – pentru M; oricare formă a persoanei fizice – pentru W	TRM.02 este C, I, M, R, W sau Y	N	Portofoliul nu corespunde formei de organizare a debitorului	TRM.02
L76	EVT.03 nu este anterioară datei recepției mesajului cu mai mult de 5 ani, termenul de păstrare prevăzut la art. 8 alin. (1) din Legea nr. 122/2008	obligația nu este înregistrată la birou	B	Informație mai veche decât termenul de păstrare	EVT.03
L77	ASG cuprinde transferul integral efectuat de creditorul raportor (ASG.03 = creditorul raportor, ASG.06 = FULL), iar componentele transferului se verifică potrivit condițiilor de obligativitate ale câmpurilor ASG	STA.01 = CLOSED_ASSIGNED	B	Lipsesc datele transferului efectuat de creditorul raportor	ASG
L78	mesajul cuprinde, acceptată, raportarea obligației care indică în OBL.03 obligația închisă	STA.01 = CLOSED_REIDENTIFIED, iar etapa creditorului raportor nu este închisă la birou cu această stare	B	Închiderea prin reidentificare fără raportarea sub identificatorul inițial	STA.01
L79	mesajul cuprinde, acceptată, închiderea cu CLOSED_REIDENTIFIED a obligației indicate în OBL.03	OBL.03 prezent, OBL.03.originator_idno este IDNO al creditorului raportor, OBL.01 este diferit de acesta, iar obligația indicată în OBL.03 este înregistrată la birou, activă, cu transferul prin care creditorul raportor a dobândit-o (ASG.01 = creditorul raportor)	B	Raportarea sub identificatorul inițial fără închiderea identificatorului propriu	OBL.03
L80	APP.02 nu este anterioară datei recepției mesajului cu mai mult de 15 zile	mesajele de solicitări de credit, pentru solicitarea neînregistrată la birou	B	Solicitare de credit raportată la mai mult de 15 zile de la depunere	APP.02
L81	cheia solicitării (APP.06, APP.01) nu figurează în evidența amprentelor solicitărilor șterse la expirarea termenului de păstrare, prevăzută la MET.07	mesajele de solicitări de credit	B	Solicitare ștearsă la expirarea termenului de păstrare	APP.01

ID	Regula	Condiția de aplicare	Sev.	Mesajul de eroare	Câmpul indicat
L82	identificatorul unic al obligației (OBL.01, OBL.02) – respectiv perechea formată din acesta și identificatorul subiectului (SBJ.03 sau SBJ.05) – nu figurează în evidența amprentelor informațiilor șterse înaintea expirării termenului de păstrare, prevăzută la pct. 92	obligația nu este înregistrată la birou, respectiv subiectul nu figurează în obligația înregistrată	B	Informație ștearsă potrivit procedurii de ștergere	OBL.02, iar pentru subiect, SBJ.03 sau SBJ.05 al acestuia
L83	BAL.15 este data primei scadențe ulterioare datei de referință, neachitate integral, din graficul înregistrat la birou pentru etapa respectivă, după aplicarea mesajului – la rectificarea fără grafic, graficul mesajului rectificat, care rămâne în vigoare –, iar BAL.16 corespunde, cu toleranță de 0,01, sumei SCH.05 a acelei scadențe sau sumei rămase de achitat la ea (SCH.05 minus SCH.07)	obligație cu grafic, BAL.15 prezent, numai pentru înregistrarea nerespinsă de celelalte reguli	B	Următoarea scadență nu corespunde graficului înregistrat	BAL.15, BAL.16
L84	denumirea raportată (SBJ.09) cuprinde, în oricare dintre exprimările prevăzute în nomenclatorul N25, forma juridică de organizare din denumirea înscrisă în registrul de stat, când aceasta din urmă cuprinde o formă din N25. Denumirea din registru este cea obținută la cea mai recentă verificare prevăzută la pct. 20, fără o interogare nouă a registrului	SBJ.04 = NATIONAL, SBJ.02 diferit de NP, la fiecare raportare	N	Forma juridică din denumire lipsește ori diferă de cea din registru	SBJ.09
L85	EVT.01 = CORRECTION	EVT.09 prezent, cu oricare valoare	B	Informarea destinatarilor, cerută în afara mesajului de rectificare	EVT.09
L86	graficul transmis cuprinde, la data fiecărui eveniment PREPAYMENT (EVT.02, respectiv event_date din EVT.08), un rând cu SCH.10 pozitiv	obligație cu grafic, iar EVT.01 sau un element din EVT.08 este PREPAYMENT	B	Rambursarea anticipată declarată fără principalul rambursat anticipat în grafic	SCH.10 al rândului de la data evenimentului ori, în lipsa acestuia, al primului rând transmis

ID	Regula	Condiția de aplicare	Sev.	Mesajul de eroare	Câmpul indicat
L87	rectificarea fără graficul integral care reconfirmă o înregistrare din intervalul compromiterii cheii sursei produce efecte la recepție: înregistrările din interval ale aceleiași etape care o preced, de la ultimul grafic integral reconfirmat încoace, sunt reconfirmate	`EVT.01` = `CORRECTION`, `OBL.06` diferit de `true`, înregistrarea rectificată în curs de reconfirmare, potrivit pct. 93	N	Reconfirmarea nu produce încă efecte: înregistrări anterioare din interval nereconfirmate	`EVT.04`

72. Registrul se publică și în format prelucrabil automat, potrivit pct. 36 din Regulament, cu aceleași identificatori, condiții, severități și mesaje. Biroul nu modifică severitatea unei reguli și nu dezactivează o regulă pentru o sursă, un profil sau o perioadă.

Secțiunea 3. Tratarea rezultatelor validării

73. Răspunsul biroului la un mesaj de raportare indică distinct, pentru mesaj și pentru fiecare obligație: recepția (`received`), rezultatul validării (`validated`) și înregistrarea (`committed`), împreună cu lista erorilor. Fiecare eroare cuprinde: identificatorul regulii (`rule_id`), severitatea (`severity`), poziția câmpului afectat în structura mesajului (`path`, exprimat ca JSON Pointer sau XPath), mesajul (`message`), valoarea observată (`observed`) și valoarea sau condiția așteptată (`expected`). Confirmarea recepției la nivelul protocolului de comunicație nu constituie confirmare a înregistrării. Răspunsul indică, pentru fiecare obligație, poziția ei în mesaj (`index`) și identificatorul ei unic (`OBL.01`, `OBL.02`), iar starea mesajului este una dintre valorile `RECEIVED`, `VALIDATED`, `REJECTED`, `REGISTERED` și `PARTIALLY_REGISTERED`. Erorile straturilor se raportează cu următorii identificatori:

`V0-AUTH` – autentificarea sau autorizarea;

`V0-CONTRACT` – lipsa contractului în vigoare;

`V0-LIMIT` – depășirea limitelor prevăzute la pct. 90;

`V0-RATE` – depășirea limitei de solicitări;

`V1-SIGNATURE` – semnătura;

`V1-SCHEMA` – structura, tipurile, lungimile, formatele și câmpurile neprevăzute;

`V1-VERSION` – versiunea;

`V1-RECIPIENT` – destinatarul (`HDR.03`);

`V2-CODE` – codul inexistent în nomenclator sau în enumerare;

`V4-DUPLICATE` – identificatorul repetat în mesaj.

Pentru regulile din registru, `path` indică, în înregistrarea sau în elementul verificat, câmpul prevăzut în coloana „Câmpul indicat” a registrului, iar la regulile cu mai multe condiții se raportează câte o eroare pentru fiecare condiție neîndeplinită, cu câmpul acesteia. Când coloana indică o entitate, `path` indică entitatea, iar câmpul care lipsește la toate elementele unui masiv se indică la primul element. Pentru condițiile de obligativitate, `path` indică câmpul condiționat. Înregistrarea respinsă la stratul V1 sau V2 nu se mai validează la straturile următoare, iar în cadrul acestor straturi se raportează toate erorile constatate. Regulile straturilor V3–V5 se aplică toate, iar erorile lor se raportează împreună, cu excepția regulilor care se raportează la informația înregistrată la birou (L23, L31, L47, L62, L66, L71, L72, L83 și L87), care nu se aplică mesajului de rectificare a cărui referință (`EVT.04` sau, pentru informația înregistrată potrivit unui format anterior, `OBL.05`) nu identifică o înregistrare a etapei, potrivit regulii L28. Regulile L31 și L83, care se evaluează asupra graficului după aplicarea mesajului, nu se aplică înregistrării respinse de celelalte reguli. Codurile de stare HTTP ale răspunsului sunt:

200 – mesajul a fost procesat, inclusiv cu înregistrări respinse;

400 – mesajul a fost respins integral la stratul V1 sau V2 ori corpul nu este interpretabil;

403 – mesajul a fost respins la stratul V0 pentru autentificare, autorizare sau contract;

404 – resursa solicitată nu există;

409 – regula L69;

413 – limitele prevăzute la pct. 90;

429 – limita de solicitări;

503 – biroul este temporar indisponibil, inclusiv când nu poate consulta seria oficială a cursurilor necesară validării.

74. Raportul de erori prevăzut la pct. 2.7 din Regulament este format din răspunsurile prevăzute la pct. 73, puse la dispoziția sursei care a transmis mesajul și, pentru obligațiile pe care le privesc, a creditorului raportor, prin interfața de programare a aplicațiilor. Partea răspunsului care privește o obligație sau o solicitare înregistrată se păstrează pe durata termenului de păstrare a informației respective și se șterge odată cu aceasta, iar partea care privește o înregistrare respinsă se păstrează 30 de zile de la emiterea răspunsului, pentru solicitările de credit – 15 zile, după care rămân numai codurile regulilor și metadatele, fără valorile observate, 12 luni. Raportul de erori conține date cu caracter personal (valorile observate) și se protejează ca informația din istoria de credit. Este accesibil numai sursei care a transmis mesajul, creditorului raportor pentru obligațiile pe care le privește și autorității de supraveghere.

75. În cazul unei erori neblocante, informația se înregistrează astfel cum a fost raportată, potrivit art. 13 alin. (3) din Legea nr. 122/2008, iar biroul consemnează pentru câmpul afectat marcajul `MET.05`, cu identificatorul regulii și cu data. Golirea câmpului, înlocuirea valorii raportate cu o valoare anterioară sau implicită și omiterea lui nu sunt admise. Marcajul se înlătură la prima raportare ulterioară care nu mai declanșează regula, iar marcajul regulii L87 se înlătură când reconfirmarea produce efecte ori la eliminarea înregistrării. Valorile care poartă marcajul de mai mult de 90 de zile se

semnalează în indicatorii de calitate, iar raportul de credit prezintă marcajul împreună cu valoarea. Regulile L03, L27, L31 și L75 se evaluează la prima raportare a obligației către birou și la raportările în care se modifică valorile pe care le compară, iar la prima raportare a unei etape noi valorile se compară cu ultima stare a etapei anterioare. Marcajul lor se păstrează cât timp aceste valori nu se modifică și nu se numără în indicatorul 30.2.

76. Mesajul a cărui dată de referință este anterioară datei de referință a ultimei raportări acceptate pentru aceeași etapă a obligației se respinge (regula L23), cu excepția mesajelor de rectificare, care poartă referința mesajului rectificat și motivul rectificării și se jurnalizează distinct. Evenimentul aflat de sursă ulterior survenirii lui se raportează cu data de referință curentă, cu data survenirii în `EVT.02` și cu data luării la cunoștință în `EVT.06`, iar data survenirii poate fi anterioară evenimentelor raportate deja.

77. Sursa remediază erorile semnalate în cel mult 2 zile lucrătoare de la comunicarea răspunsului. Termenul de remediere nu prelungește termenul legal de raportare, care se calculează de la data survenirii evenimentului sau, după caz, de la data luării la cunoștință (`EVT.06`).

78. Mediul de testare prevăzut la pct. 18.8 din Regulament, pus la dispoziția surselor și a utilizatorilor, aplică aceleași scheme, nomenclatoare și reguli ca mediul de producție, versiunea curentă și, după publicare, versiunea următoare a standardului. Procesarea în mediul de testare sau în regim `VALIDATE` nu constituie îndeplinirea obligației de raportare.

VI. TRANSMITEREA ȘI SECURITATEA

79. Transmiterea informațiilor între surse, birouri și utilizatori se realizează prin interfața de programare a aplicațiilor a biroului, de tip REST, peste protocolul HTTPS. Serializarea mesajelor este JSON (codificare UTF-8), iar biroul acceptă și serializarea XML echivalentă, potrivit schemelor prevăzute la pct. 71. Formatul pozițional pe lungimi fixe nu se utilizează.

80. Interfața expune cel puțin următoarele operațiuni, versionate prin segmentul `/v{MAJOR}` al adresei:

Operațiunea	**Metoda și calea**	**Conținutul solicitării**	**Conținutul răspunsului**
Raportarea obligațiilor	`POST /v1/reports`	`HDR`, `SRC`, `OBL` (1..n)	starea mesajului și a fiecărei obligații, potrivit pct. 77
Raportarea solicitărilor de credit	`POST /v1/applications`	`HDR`, `SRC`, `APP` (1..n)	starea mesajului și a fiecărei solicitări
Starea unui mesaj	`GET /v1/reports/{message_id}`	identificatorul mesajului	starea curentă a procesării și raportul de erori
Notificările biroului	`GET /v1/notifications`	identificatorul ultimei notificări primite (`after`), iar fără parametru – notificările neconfirmate	notificările semnate adresate creditorului raportor, accesibile și intermediarului împuternicit de acesta: transferul neconfirmat (`UNCONFIRMED_TRANSFER`), reamintirea (`TRANSFER_REMINDER`), neconcordanța (`TRANSFER_CONFLICT`), decizia procedurii documentare (`DOCUMENTARY_DECISION`), verificarea identității (`IDENTITY_NOT_FOUND`), verificarea suplimentară la contestație (`DISPUTE_VERIFICATION`), admiterea contestației (`DISPUTE_UPHELD`, potrivit pct. 102), neconcordanța la consolidare (`CONSOLIDATION_DISCREPANCY`), abaterea de la continuitate (`CONTINUITY_DEVIATION`, regula L71), numerele lipsă din numerotare (`SEQUENCE_GAP`, regula L70), decizia asupra cererii de ștergere și revocarea ștergerii (`DELETION_DECISION`), potrivit pct. 92, și eliminarea informației nereconfirmate după compromiterea cheii (`RECONFIRMATION_EXPIRED`), adresată și sursei, potrivit pct. 93. Fiecare notificare cuprinde identificatorul (`UUID`), tipul, momentul emiterii, destinatarul, identificatorul unic al obligației, dacă este cazul, și datele specifice tipului
Confirmarea primirii notificării	`POST /v1/notifications/{notification_id}/ack`	identificatorul notificării	confirmarea, iar notificarea neconfirmată în 1 zi lucrătoare se retransmite
Depunerea documentelor transferului	`POST /v1/transfers/documents`	identificatorul obligației, actul transferului și extrasul din anexa lui (`ASG.05`)	confirmarea înregistrării cererii, iar decizia se comunică prin notificare
Indicatorii de calitate	`GET /v1/indicators`	luna de referință	indicatorii sursei, prevăzuți la pct. 103, cu lista obligațiilor vizate, potrivit pct. 104

Operațiunea	Metoda și calea	Conținutul solicitării	Conținutul răspunsului
Cererea de ștergere	`POST /v1/deletions`	identificatorul obligației, al subiectului ori al subiectului dintr-o obligație, potrivit pct. 92, temeiul legal, documentul justificativ, iar pentru cererea depusă cu decizia altui birou, IDNO al acelui birou și identificatorul cererii admise de el	confirmarea înregistrării cererii, iar rezultatul se comunică după examinare
Solicitarea raportului de credit	`POST /v1/credit-reports`	demersul în structura prevăzută la pct. 98	raportul de credit în structura prevăzută la pct. 95
Raportul completat	`GET /v1/credit-reports/{request_id}`	identificatorul demersului	rapoartele emise pentru demers, inclusiv raportul completat potrivit pct. 101
Lista surselor	`GET /v1/sources`	–	pentru fiecare sursă: identificatorul (tipul `entitate`), denumirea din contractul cu sursa, starea contractului (`ACTIVE` sau `ENDED`) și, după caz, data încetării lui. Lista cuprinde și sursele care nu mai raportează și a căror informație se păstrează la birou, potrivit art. 14 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 122/2008. Operațiunea se pune la dispoziția celorlalte birouri și a Băncii Naționale a Moldovei
Solicitarea între birouri	`POST /v1/interbureau/requests`	mesajul prevăzut la pct. 99	mesajul prevăzut la pct. 100

81. Biroul publică, pentru fiecare versiune implementată a standardului, documentația interfeței de programare a aplicațiilor, sub forma unei specificații OpenAPI corespunzătoare schemelor prevăzute la pct. 67 și operațiunilor prevăzute la pct. 80, potrivit pct. 9.8 din Regulament.

82. Comunicațiile se criptează cu protocolul TLS versiunea 1.3. Versiunea 1.2 se admite numai până la expirarea termenului de trecere, prevăzut la pct. 5 din Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. XXX/YYYY și numai cu suite de cifrare cu autentificare a mesajului (AEAD) care asigură confidențialitatea persistentă a cheilor de sesiune (perfect forward secrecy). Versiunile anterioare și renegocierea nesigură nu se admit.

83. Algoritmii și lungimile minime ale cheilor se actualizează prin versiuni ale standardului. Algoritmii criptografici admiși sunt:

83.1. pentru criptarea comunicațiilor – suitele AEAD ale protocolului TLS 1.3 (AES-GCM, ChaCha20-Poly1305), cu schimb de chei pe curbe eliptice (X25519, P-256);

83.2. pentru semnături și sigilii electronice – RSA cu cheie de cel puțin 2048 de biți sau ECDSA pe curbele P-256 ori P-384, cu funcția de rezumat SHA-256 sau superioară;

83.3. pentru amprentele criptografice din jurnale – SHA-256.

84. Autentificarea sistemelor informaționale este reciprocă și se bazează pe certificate X.509 emise de un prestator calificat de servicii de încredere sau, pentru autentificarea sistemelor, de autoritatea de certificare a biroului, în baza unei proceduri documentate de înrolare care verifică identitatea sursei și calitatea persoanei autorizate. Autorizarea operațiunilor se realizează prin jetoane de acces emise potrivit protocolului OAuth 2.0 (fluxul client credentials), legate de certificatul clientului și purtând domenii de acces (scopes) distincte pentru fiecare operațiune prevăzută la pct. 91. O sursă accesează numai mesajele transmise de ea și rezultatele lor, iar un utilizator – numai operațiunile și informația prevăzute în contractul său. Datele de autentificare nu se transmit în conținutul mesajului și nu se includ în adresa solicitării.

85. Mesajul de raportare se semnează, asupra întregului conținut, cu semnătura electronică calificată a persoanei autorizate sau, la transmiterea automată de către o sursă persoană juridică, cu sigiliul electronic al sursei, cel puțin de nivel avansat și creat cu un certificat calificat de sigiliu electronic, potrivit Legii nr. 124/2022. Se aplică următoarele reguli:

85.1. semnătura cuprinde câte o referință distinctă – amprenta SHA-256 a reprezentării canonice – pentru antetul și sursa mesajului (`HDR`, fără `HDR.08`, și `SRC`) și pentru fiecare obligație (`OBL`) sau solicitare de credit (`APP`) din mesaj, astfel încât fiecare referință să poată fi verificată independent de celelalte. Reprezentarea canonică este, pentru JSON, forma prevăzută de RFC 8785 (JSON Canonicalization Scheme), iar pentru XML – Exclusive XML Canonicalization 1.0. Compunerea fragmentelor și adresarea lor (prin JSON Pointer, respectiv prin atributul `Id` în XML) se stabilesc prin schemele prevăzute la pct. 71;

85.2. formatele admise sunt JAdES detașat, cu antetul `sigD` și mecanismul `ObjectIdByURIHash`, pentru JSON, și XAdES înglobat, pentru XML, în care referințele se înscriu într-un element `ds:Manifest`, semnat printr-un `ds:Reference` din `ds:SignedInfo`, la nivelul de referință B-B sau superior, iar biroul verifică referințele pentru fragmentele păstrate;

85.3. biroul reconstituie reprezentările canonice și verifică semnătura și toate referințele înaintea acceptării;

85.4. mesajul original se păstrează nealterat, pe fragmente: antetul și sursa, împreună cu semnătura, pe durata celui mai lung termen de păstrare a informațiilor cuprinse în mesaj, iar fiecare obligație sau solicitare – pe durata termenului de păstrare a informației respective. La expirarea termenului, fragmentul se șterge, iar în semnătură rămâne numai amprenta lui, care nu permite reconstituirea conținutului. Conținutul fragmentelor respinse și al mesajului respins integral se păstrează 30 de zile de la recepție, iar al solicitărilor de credit respinse – 15 zile, pentru remediere și probă. După aceste termene rămâne numai jurnalul tehnic (identificatorul mesajului, amprentele, codurile regulilor și metadatele, fără date cu caracter personal), păstrat 12 luni;

85.5. pentru mesajele acceptate, biroul completează semnătura cu marca temporală și cu datele de validare obținute la verificare (certificatele și informațiile de revocare) și o menține la nivelul B-LTA, reînnoind marca temporală de arhivare, calculată asupra semnăturii și a referințelor ei (manifestul, respectiv antetul `sigD`), fără fragmentele șterse, înainte de expirarea certificatului acesteia sau de slăbirea algoritmilor utilizați, astfel încât validitatea ei să poată fi stabilită pe toată durata păstrării, și după expirarea sau revocarea certificatului. După ștergerea unui fragment, semnătura se validează asupra amprentelor din manifest, respectiv din antetul `sigD`, fiecare fragment rămas se verifică după amprenta lui, iar fragmentul șters se consemnează ca șters la termen, fără ca rezultatul validării semnăturii să fie afectat. După ștergere, validarea dovedește integritatea manifestului și a fragmentelor rămase, nu și a conținutului șters, iar

dovezile păstrate sunt manifestul cu amprentele, semnătura cu mărcile temporale, certificatele și informațiile de revocare, jurnalul ștergerii și metadatele procesării.

86. Răspunsul biroului la un mesaj de raportare, raportul de credit și răspunsul între birouri se semnează cu sigiliul electronic calificat al biroului, în formatul JAdES sau XAdES, nivelul B-T (cu marcă temporală calificată). Răspunsul la un mesaj de raportare cuprinde câte o referință distinctă pentru rezultatul fiecărei obligații sau solicitări, potrivit pct. 96. Răspunsul semnat constituie, pentru sursă, dovada îndeplinirii obligației de raportare numai pentru obligațiile și solicitările confirmate ca înregistrate (`committed`) în regim `COMMIT`, iar răspunsul la un mesaj transmis în regim `VALIDATE` și cel privind înregistrările respinse dovedesc numai comunicarea rezultatului procesării. Pentru utilizator, raportul de credit semnat constituie dovada conținutului raportului primit.

87. Nivelurile minime ale semnăturii și ale sigiliului electronic, în sensul Legii nr. 124/2022, sunt cele din tabelul de mai jos, iar mesajele de raportare acceptate se mențin la nivelul B-LTA, potrivit pct. 96:

Documentul	**Semnatarul**	**Nivelul minim**
Mesajul de raportare transmis de persoana autorizată	sursa	semnătură electronică calificată
Mesajul de raportare transmis automat prin interfață	sursa persoană juridică	sigiliu electronic avansat creat cu certificat calificat
Răspunsul la mesajul de raportare, raportul de erori, recipisa canalului alternativ și notificările	biroul	sigiliu electronic calificat, nivelul B-T
Raportul de credit în formă electronică	biroul	sigiliu electronic calificat, nivelul B-T, potrivit art. 7 alin. (5) lit. a) din Legea nr. 122/2008
Demersul în formă electronică (`REQ`) al utilizatorului persoană juridică	utilizatorul	sigiliu electronic calificat
Demersul în formă electronică (`REQ`), în celelalte cazuri	semnatarul prevăzut la `REQ.10`	semnătură electronică calificată
Copia demersului depus pe suport de hârtie (`IBR.10`)	biroul care a primit demersul	sigiliu electronic calificat, aplicat solicitării între birouri (`IBR.09`)
Solicitarea și răspunsul între birouri (`IBR`, `IBS`)	biroul	sigiliu electronic calificat

88. Cheia de idempotență este perechea (`SRC.01`, `HDR.02`), la biroul destinatar. Retransmiterea unui mesaj cu aceeași cheie și cu același conținut – reprezentarea canonică prevăzută la pct. 85, din care se exclud `HDR.04` și `HDR.08` – nu generează o înregistrare suplimentară și primește același răspuns ca transmiterea inițială. Mesajul cu aceeași cheie și cu alt conținut, inclusiv cu alt regim de procesare (`HDR.06`), se respinge integral, fără efect asupra mesajului inițial (regula L69). Biroul păstrează cel puțin 12 luni corespondența dintre cheie, amprenta conținutului și starea procesării fiecărei înregistrări (`received`, `validated`, `committed` și identificatorii regulilor încălcate), fără valorile observate. Retransmiterea după ștergerea unei informații potrivit `MET.07` sau pct. 92 ori după eliminarea ei potrivit pct. 93 primește răspunsul în care partea privind informația ștearsă, respectiv eliminată, este înlocuită cu mențiunea ștergerii, respectiv a eliminării, și nu creează o înregistrare nouă. Informația a cărei dată de referință depășește termenul de păstrare nu se înregistrează (regula L76), iar informația ștearsă înaintea expirării termenului nu se înregistrează din nou (regula L82), astfel încât nici retransmiterea ulterioară expirării registrului de idempotență, nici un mesaj nou nu recreează informația ștearsă.

89. Ciclul de viață al mesajului cuprinde stările: transmis, recepționat, validat sau respins, înregistrat ori înregistrat parțial (când o parte dintre obligații au fost respinse). Răspunsul biroului se emite în termenele prevăzute în capitolul VIII și poartă explicit starea fiecărei obligații. Un cod de succes al protocolului HTTP nu constituie confirmare a înregistrării.

90. Un mesaj de raportare cuprinde cel mult 5.000 de obligații și cel mult 20 MB. Biroul publică limitele de solicitări pe unitate de timp aplicabile fiecărei surse, care nu pot fi mai mici decât cele necesare raportării în termenul legal, iar depășirea se semnalează cu codul HTTP 429 și cu antetul `Retry-After`.

91. Pentru sursele cu volum redus de raportare, biroul pune la dispoziție un canal alternativ de transmitere a fișierelor semnate, în format JSON Lines cu aceeași structură a mesajului, prin transfer securizat: SFTP, cu autentificarea prin cheia publică a sursei, înrolată potrivit procedurii prevăzute la pct. 84 și asociată certificatului acesteia, ori încărcare prin HTTPS, cu autentificarea prevăzută la același punct. Corespondența prevăzută la pct. 11 se verifică față de certificatul sigiliului sau al semnăturii fișierului. Fiecare fișier primește o recipisă semnată cu rezultatul procesării, în aceeași structură ca răspunsul prevăzut la pct. 73. Neprelucrarea unui fișier recepționat nu poate rămâne nesemnalată.

92. Ștergerea informației din istoria de credit se efectuează exclusiv în cazurile prevăzute de lege, printr-o procedură distinctă de canalul de raportare, cu indicarea temeiului și cu jurnalizarea operațiunii. Nicio valoare a unui câmp al mesajului de raportare nu produce ștergerea unei obligații, a unui subiect sau a unei istorii de credit. La ștergerea unei obligații înaintea expirării termenului de păstrare, biroul reține numai amprenta identificatorului ei unic (`OBL.01`, `OBL.02`), calculată cu funcția criptografică cu cheie secretă prevăzută la `MET.07`, împreună cu temeiul și cu data ștergerii, fără alte date. La ștergerea unui subiect dintr-o obligație, inclusiv a singurului debitor, caz în care se șterge și obligația, amprenta privește numai perechea formată din identificatorul unic al obligației și identificatorul subiectului (`SBJ.03` sau `SBJ.05`), astfel încât obligația să poată fi raportată pentru subiectul corect. Raportarea care ar înregistra din nou obligația ori subiectul în obligație se respinge (regula L82). Amprenta servește exclusiv împiedicării reintroducerii informației șterse și se păstrează 5 ani de la ștergere, termenul maxim de păstrare prevăzut la art. 8 alin. (1) din Legea nr. 122/2008. Termenul curge din nou de la fiecare raportare în regim `COMMIT` respinsă potrivit regulii L82, astfel încât amprenta se păstrează peste acest termen numai dacă sursa încearcă să reintroducă informația. La a treia raportare în regim `COMMIT` respinsă potrivit regulii L82 pentru aceeași informație, biroul informează Banca Națională a Moldovei, în vederea supravegherii sursei, și consemnează în jurnal, motivat, reevaluarea păstrării amprentei, care privește temeiul ștergerii, necesitatea și proporționalitatea păstrării față de încercările sursei și faptul că amprenta nu permite reidentificarea subiectului. Ștergerea care se dovedește neîntemeiată se revocă potrivit prezentului punct, cu înlăturarea amprentei. Reevaluarea se reia la împlinirea fiecărui termen de 5 ani de la ștergere, cât timp amprenta se păstrează. Amprenta se înlătură înainte de termen numai prin aceeași procedură, cu indicarea temeiului, când ștergerea este revocată. Decizia asupra cererii de ștergere și revocarea ștergerii se comunică solicitantului și se notifică creditorului raportor al obligației (`DELETION_DECISION`), cu identificatorul unic al obligației. Starea obligației din care biroul a șters un subiect poartă atributul `MET.08`, cu temeiul și decizia ștergerii. Creditorul raportor, notificat potrivit prezentului punct, depune cererea de ștergere a obligației, respectiv a subiectului din obligație, la celelalte birouri cărora le-a raportat obligația, cu decizia biroului care a admis ștergerea ca document justificativ. Biroul admite cererea pe baza

acestei decizii, fără a reexamina faptele pe care se întemeiază, dacă privește aceeași informație și unul dintre cazurile prevăzute de lege, iar altfel o respinge motivat și informează Banca Națională a Moldovei. După ștergerea admisă, biroul informează destinatarii rapoartelor de credit eliberate cât timp informația ștearsă a fost inclusă, potrivit art. 19 din Legea nr. 195/2024, prin canalele prevăzute pentru starea `NOT_FOUND` la pct. 20, cu excepția cazului în care informarea se dovedește imposibilă sau presupune un efort disproporționat, și jurnalizează informarea, cu destinatarii și momentul ei, potrivit pct. 94. Informarea privește subiecții, alții decât persoanele juridice (`SBJ.02` diferit de `LE`), și se aplică în aceleași condiții în toate cazurile de informare a destinatarilor pentru care prezenta anexă trimite la prezentul punct.

93. Cheile de semnătură și de sigiliu ale sursei și ale biroului se reînnoiesc cel puțin o dată la 2 ani și imediat la constatarea sau la suspiciunea compromiterii, iar certificatele utilizate pentru autentificarea reciprocă se reînnoiesc potrivit termenului de valabilitate stabilit de emitent, dacă acesta este mai scurt. Cheile publice și certificatele ieșite din uz se păstrează pe durata termenului de păstrare a informației, astfel încât verificarea semnăturilor mesajelor arhivate să rămână posibilă. La constatarea sau la suspiciunea compromiterii unei chei se aplică următoarele reguli:

93.1. la compromiterea cheii proprii, biroul notifică sursele, utilizatorii și Banca Națională a Moldovei;

93.2. la compromiterea cheii sursei, sursa notifică biroul imediat, iar certificatul se revocă;

93.3. mesajele acceptate în intervalul dintre momentul estimat al compromiterii și revocare se reconfirmă de sursă, în cel mult 5 zile lucrătoare de la revocare, prin mesaje semnate cu cheia nouă: pentru obligații – prin rectificare (`EVT.01` = `CORRECTION`) cu același conținut, în afara entității `EVT`, iar rectificarea cu alt conținut, semnată cu cheia nouă, reconfirmă și ea înregistrarea, pe care o înlocuiește. Reconfirmarea printr-o rectificare fără graficul integral produce efecte numai după ce sunt reconfirmate înregistrările din interval ale aceleiași etape care o preced, de la ultimul grafic integral reconfirmat încoace, astfel încât înregistrarea nu depinde de un grafic nereconfirmat, iar până atunci răspunsul la rectificare semnalează că reconfirmarea nu produce încă efecte (regula L87). Pentru solicitările de credit, reconfirmarea se face prin retransmiterea aceleiași solicitări, cu aceeași cheie (`APP.06`, `APP.01`) și cu același conținut, într-un mesaj nou, care nu modifică data primei înregistrări (`MET.07`) și nici rezultatul;

93.4. până la reconfirmare, informația înregistrată din mesajele din interval poartă atributul `MET.12`. Raportul de credit prezintă, în locul stării care o cuprinde, ultima stare înregistrată înaintea intervalului, cu mențiunea reconfirmării în curs, iar starea curentă provenită dintr-un mesaj recepționat după revocare se prezintă ca atare, inclusiv în sinteza prevăzută la `RPT.12`. Raportarea, alta decât rectificarea, a etapei a cărei stare curentă poartă `MET.12` se transmite cu graficul integral (regula L47), astfel încât starea recepționată după revocare nu depinde de graficul din interval. Raportul nu cuprinde obligațiile înregistrate numai din mesajele din interval și solicitările de credit raportate în interval, iar indicatorii de calitate se calculează pe informația înregistrată, inclusiv cea care poartă `MET.12`;

93.5. la expirarea termenului, informația nereconfirmată, inclusiv cea a cărei reconfirmare nu a produs efecte, se elimină, fără evidența prevăzută la pct. 92, întrucât informația a cărei semnătură nu poate fi confirmată nu este prezentată în formatul stabilit, potrivit art. 13 alin. (3) din Legea nr. 122/2008. După eliminare, starea curentă este ultima stare rămasă – cea provenită dintr-un mesaj recepționat după revocare, dacă există, altfel cea anterioară intervalului –, iar

graficul de rambursare se reconstituie fără actualizările din interval. Stările eliminate nu se iau în considerare la verificarea datei de referință (regula L23) și a numărului reviziei (regula L66);

93.6. sursa poate raporta din nou informația eliminată, cu cheia nouă, prin mesaje noi (alt `HDR.02`), iar retransmiterea mesajelor din interval primește răspunsul prevăzut la pct. 88, cu mențiunea eliminării;

93.7. biroul notifică eliminarea creditorului raportor și, dacă este alta, sursei (`RECONFIRMATION_EXPIRED`), precum și Băncii Naționale a Moldovei, și informează, în condițiile prevăzute la pct. 92, destinatarii rapoartelor de credit eliberate cât timp informația eliminată a fost inclusă.

94. Fiecare solicitare și fiecare răspuns se jurnalizează potrivit pct. 19 din Regulament, cu identificatorul mesajului, momentul, sursa sau utilizatorul, operațiunea, rezultatul și amprenta criptografică (SHA-256) a conținutului.

VII. RAPORTUL DE CREDIT ÎN FORMĂ ELECTRONICĂ ȘI MESAJELE DE SCHIMB ÎNTRE BIROURI

95. Raportul de credit în formă electronică (`RPT`) are următoarea structură. Conținutul se diferențiază după destinatar:
utilizatorul primește informația prevăzută la pct. 57din Regulament și în contractul de prestare a serviciilor informaționale;
subiectul primește totalitatea informației deținute, inclusiv partea suplimentară, potrivit pct. 59din Regulament;
alt birou primește informația prevăzută la pct. 68din Regulament.
În toate cazurile se aplică limitele prevăzute la pct. 9966.

Cod	Element	Identificator tehnic	Obl.	Conținut
RPT.01	Identificatorul raportului	`report_id`	O	`UUID` unic al raportului.
RPT.02	Momentul emiterii	`issued_at`	O	Momentul generării raportului.
RPT.03	Biroul emitent	`issuing_bureau`	O	IDNO, denumirea și adresa sediului biroului care emite raportul.
RPT.04	Tipul raportului	`report_type`	O	`USER` – pentru utilizator; `SUBJECT` – pentru subiect; `BUREAU` – pentru alt birou.
RPT.05	Demersul	`request`	O	Referința demersului în baza căruia se emite raportul: identificatorul, data și ora depunerii, solicitantul (IDNO sau IDNP), temeiul legal declarat și, pentru utilizator, destinația declarată (REQ.11), iar la gestiunea unui credit existent, contractul de credit (REQ.12).
RPT.06	Consolidarea	`consolidation`	O	– indicatorul raportului consolidat; – lista birourilor interogate, cu starea răspunsului fiecăruia (`ANSWERED`, `NO_DATA`, `REFUSED`, `UNAVAILABLE`) și momentul răspunsului.
RPT.07	Versiunile semantice	`semantic_versions`	O	Lista versiunilor semantice (`MET.01`) prezente în raport, potrivit capitolului X.
RPT.08	Partea introductivă	`subject`	O	– datele de identificare ale subiectului (`SBJ`, `ADR`, `CTC`), fără rolul în obligație (`SBJ.01`), care se indică la fiecare obligație, potrivit `RPT.09`; – starea verificării identității (`MET.09`) pentru informația cuprinsă în raport, iar în raportul consolidat, de la fiecare birou de origine, cu mențiunea prevăzută la `MET.09` pentru subiectul care are la acel birou numai informație înregistrată potrivit unui format anterior; – mențiunile de protecție a identității raportate de surse pentru subiect (`FRD`), cu proveniența fiecăreia (sursa și obligația), în limitele prevăzute la pct. 96; – mențiunea privind furtul sau pierderea actelor de identitate prevăzută la pct. 93din Regulament.

Cod	Element	Identificator tehnic	Obl.	Conținut
RPT.09	Obligațiile	obligations	O	Lista obligațiilor. Pentru fiecare obligație, pe etape, potrivit pct. 16: – creditorul raportor al etapei (SRC.02 sau, în lipsa acestuia, SRC.01) și, distinct, sursa care a transmis informația (SRC.01), cu denumirile lor, și biroul de origine (IDNO); – entitățile OBL, TRM, BAL, STA, PHP, COL, LEG și ASG, iar pentru obligația contractată de altă persoană în numele subiectului – mențiunea MFI din FRD; – din EVT, tipul și data evenimentului, data de referință și numărul reviziei (EVT.01–EVT.03, EVT.07); – din SCH, cel puțin următoarea scadență și scadențele restante, iar pentru etapa închisă – numai scadențele restante la data închiderii (STA.10); – rolul subiectului și data ultimei actualizări în baza de date a biroului (MET.03); – atributele MET.01, MET.05, MET.06, MET.08, MET.10 și MET.11, iar pentru obligația a cărei informație este în curs de reconfirmare potrivit pct. 93 – starea înregistrată înaintea intervalului, cu termenul MET.12 și mențiunea reconfirmării în curs, ori starea curentă provenită dintr-un mesaj recepționat după revocare, potrivit aceluiași punct; – pentru obligația care indică OBL.03, obligația anterioară, cu starea și cu întârzierea de la data închiderii ei, potrivit pct. 18. Conținutul se limitează potrivit pct. 96.
RPT.10	Solicitările de credit	applications	C	Solicitările de credit (APP) aflate în termenul de păstrare, potrivit pct. 96.
RPT.11	Partea suplimentară	access_history	C	În raportul pentru subiect și în raportul pentru alt birou emis la o solicitare întemeiată pe demersul subiectului (IBR.03 = SUBJECT): sursele de formare și utilizatorii care au prezentat sau au obținut informații, cu elementele prevăzute la art. 5 alin. (5) din Legea nr. 122/2008, data, temeiul și scopul fiecărei operațiuni, precum și birourile cărora li s-a prezentat raportul. În raportul consolidat pentru subiect, partea suplimentară deținută de fiecare birou se prezintă distinct, cu biroul de origine.
RPT.12	Sinteza	summary	O	– numărul obligațiilor active și închise; – suma totală datorată și suma restantă ale obligațiilor active, pe monede, cu echivalentul în lei, iar obligațiile închise cu soldurile de la data închiderii, cele cu variante în neconcordanță (prezentate ca interval) și părțile cesionate neconfirmate se prezintă, dar nu se însumează; – categoria de întârziere maximă curentă; – numărul solicitărilor de credit aflate în termenul de păstrare; – birourile interogate care nu au răspuns (UNAVAILABLE), distinct de cele care nu dețin informații (NO_DATA). Etapele aceleiași obligații se numără o singură dată, potrivit pct. 101. Indicatorii agregați respectă pct. 115.
RPT.13	Mențiunile legale	notices	C	În raportul pentru subiect: prospectul privind drepturile subiectului, prevăzut la art. 7 alin. (2) din Legea nr. 122/2008.
RPT.14	Semnătura	signature	O	Sigiliul electronic calificat al biroului, potrivit pct. 86.

96. Conținutul raportului de credit se limitează după cum urmează:

96.1. în raportul pentru utilizator (`RPT.04` = `USER`) nu se includ, potrivit art. 7 alin. (1) lit. a) și art. 5 alin. (5) din Legea nr. 122/2008, denumirea, adresa și numărul de identificare de stat ale surselor și ale creditorilor (`SRC.01`, `SRC.02`, `OBL.01`, `ASG.01`, `ASG.03`, `APP.06`, inclusiv valorile lor din `MET.10` și componenta `originator_idno` din `OBL.03`), referința obligației (`OBL.02` și componenta `obligation_ref` din `OBL.03`), actul transferului (`ASG.05`), identificatorul din formatul anterior (`OBL.05`) și numărul contractului (`TRM.05`). Fiecare obligație se identifică în raport printr-un identificator atribuit de birou, stabil pentru aceeași obligație în rapoartele aceluiași birou, care nu permite deducerea sursei sau a contractului;

96.2. în raportul pentru alt birou (`RPT.04` = `BUREAU`) se includ identificatorul unic al obligației, creditorul raportor al fiecărei etape, cu transferul care a deschis-o (`MET.10`), cheia fiecărei solicitări de credit (`APP.06`, `APP.01`) și numărul de identificare de stat al sursei, necesare consolidării potrivit pct. 68și 75din Regulament. Biroul solicitant le folosește numai pentru consolidare și nu le include în raportul prezentat utilizatorului. Conținutul raportului pentru alt birou corespunde tipului demersului (`IBR.03`): informația prevăzută la pct. 57din Regulament, pentru demersul utilizatorului, și totalitatea informației, inclusiv partea suplimentară (`RPT.11`), pentru demersul subiectului, potrivit pct. 59și 68din Regulament;

96.3. pentru subiectul cu rolul `GUARANTOR` sau `PLEDGOR`, obligația garantată se prezintă potrivit pct. 37.

97. Raportul de credit pe suport de hârtie reproduce integral conținutul raportului electronic, în aceeași ordine a elementelor, și indică identificatorul raportului electronic din care provine.

98. Demersul în formă electronică (`REQ`), prin care utilizatorul sau subiectul istoriei de credit solicită raportul de credit potrivit pct. 51–53din Regulament, are următoarea structură:

Cod	Element	Identificator tehnic	Obl.	Conținut
REQ.01	Identificatorul demersului	`request_id`	O	`UUID` unic al demersului.
REQ.02	Solicitantul	`requester`	O	Utilizatorul (denumirea deplină și abreviată, IDNO), potrivit art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 122/2008, sau subiectul (datele sale de identificare).
REQ.03	Tipul demersului	`request_type`	O	`USER` – demersul utilizatorului; `SUBJECT` – demersul subiectului.

Cod	Element	Identificator tehnic	Obl.	Conținut
REQ.04	Subiectul	subject	O	Datele de identificare prevăzute la pct. 51.1.1, 51.2.1, 52.1.1sau 52.2.1din Regulament, cu câmpurile corespunzătoare din SBJ, ADR și CTC: pentru persoana fizică – SBJ.02–SBJ.07, SBJ.13 și SBJ.14, din care se cer numai componentele type și series_number, iar pentru persoana juridică și pentru persoana fizică care practică activitate de întreprinzător sau profesională – SBJ.02–SBJ.05, SBJ.09, SBJ.10, adresa sediului (ADR) și, după caz, informația de contact (CTC). Nu cuprinde rolul în obligație (SBJ.01), iar câmpurile și regulile condiționate de acesta nu se aplică.
REQ.05	Temeiul legal	legal_basis	C	Temeiul legal al solicitării, potrivit pct. 51.1.2sau 51.2.2 din Regulament. Obligatoriu dacă REQ.03 = USER.
REQ.06	Întinderea	scope	C	Tipul, structura și volumul informației solicitate, potrivit pct. 51.1.4sau 51.2.4din Regulament și contractului de prestare a serviciilor informaționale. Obligatoriu dacă REQ.03 = USER.
REQ.07	Forma prezentării	form	O	ELECTRONIC sau PAPER, potrivit art. 7 alin. (5) din Legea nr. 122/2008.
REQ.08	Birourile interogate	bureaus	C	Lista birourilor (denumirea, IDNO, adresa sediului) de la care se solicită raportul consolidat, potrivit pct. 53din Regulament. Obligatoriu dacă se solicită raport consolidat.
REQ.09	Momentul depunerii	submitted_at	O	Data și ora depunerii demersului.
REQ.10	Semnătura	signature	C	Semnătura electronică calificată sau sigiliul electronic calificat aplicat demersului, potrivit pct. 52.1.3, 52.2.3și 55din Regulament: – pentru demersul utilizatorului – sigiliul electronic calificat al utilizatorului persoană juridică, respectiv semnătura electronică calificată a utilizatorului persoană fizică care practică activitate de întreprinzător sau profesională; – pentru demersul subiectului persoană fizică – semnătura electronică calificată a subiectului; – pentru demersul subiectului persoană juridică – semnătura electronică calificată a conducătorului organului executiv, verificat potrivit pct. 56.2din Regulament, iar sigiliul subiectului nu o înlocuiește; – pentru demersul subiectului persoană fizică care practică activitate de întreprinzător sau profesională – semnătura electronică calificată a titularului, iar pentru gospodăria țărănească (de fermier) – a conducătorului ei. Obligatoriu pentru demersul în formă electronică și lipsește pentru demersul depus pe suport de hârtie, transmis altui birou cu copia prevăzută la IBR.10.
REQ.11	Destinația	purpose	C	Scopul solicitării, potrivit pct. **Error! Reference source not found.** sau **Error! Reference source not found.** din Regulament, codificat potrivit nomenclatorului N26. Obligatoriu dacă REQ.03 = USER.
REQ.12	Creditul existent	existing_credit	C	Numărul și data contractului de credit, la gestiunea unui credit existent, potrivit pct. **Error! Reference source not found.** sau **Error! Reference source not found.** din Regulament. Obligatoriu dacă REQ.11 = CREDIT_MANAGEMENT.

99. Solicitarea între birouri (IBR), transmisă potrivit pct. 69și 70din Regulament:

Cod	Element	Identificator tehnic	Obl.	Conținut
IBR.01	Identificatorul solicitării	request_id	O	UUID unic al solicitării.
IBR.02	Biroul solicitant	requesting_bureau	O	IDNO, denumirea și adresa sediului biroului solicitant, precum și data și ora depunerii solicitării.
IBR.03	Tipul demersului	request_type	O	USER – în baza demersului utilizatorului; SUBJECT – în baza demersului subiectului.
IBR.04	Subiectul	subject	O	Datele de identificare prevăzute la pct. 70.1din Regulament, în forma prevăzută la REQ.04.
IBR.05	Utilizatorul	user	C	Datele prevăzute la pct. 70.2din Regulament. Lipsește în cazul prevăzut la pct. 71din Regulament.
IBR.06	Demersul	original_request	O	Demersul utilizatorului sau al subiectului, în structura REQ, potrivit pct. 72din Regulament: demersul în formă electronică – cu semnătura sau sigiliul prevăzut la REQ.10, iar demersul depus pe suport de hârtie – cu datele lui transpuse de biroul solicitant, fără REQ.10, însoțit de copia prevăzută la IBR.10.
IBR.07	Temeiul legal	legal_basis	O	Temeiul legal al prelucrării, declarat de utilizator sau rezultat din calitatea de subiect.
IBR.09	Semnătura	signature	O	Sigiliul electronic calificat al biroului solicitant.
IBR.10	Copia demersului pe suport de hârtie	paper_request_copy	C	Copia electronică integrală a demersului depus pe suport de hârtie, inclusiv a semnăturii olografe, în format PDF/A (ISO 19005), întocmită de biroul solicitant, cu data și ora primirii demersului, modul identificării semnatarului la primire (tipul actului de identitate prezentat), rezultatul verificării prevăzute la pct. 56.2 din Regulament, pentru subiectul persoană juridică, și locul păstrării originalului de către biroul solicitant. Conformitatea copiei cu originalul se confirmă prin sigiliul solicitării (IBR.09). Obligatoriu pentru demersul depus pe suport de hârtie.

100. Răspunsul între birouri (IBS):

Cod	Element	Identificator tehnic	Obl.	Conținut
IBS.01	Identificatorul răspunsului	response_id	O	UUID unic al răspunsului.
IBS.02	Solicitarea	request_id	O	Identificatorul solicitării la care se răspunde.
IBS.03	Momentul răspunsului	responded_at	O	Momentul emiterii răspunsului.

Cod	Element	Identificator tehnic	Obl.	Conținut
IBS.04	Starea	status	O	DELIVERED – raport furnizat; NO_DATA – biroul nu deține informații despre subiect; REFUSED – solicitare respinsă potrivit pct. 73din Regulament; ERROR – eroare de procesare.
IBS.05	Motivul respingerii	refusal_reason	C	Obligatoriu dacă IBS.04 = REFUSED: INVALID_REQUEST, NO_LEGAL_BASIS, SUBJECT_NOT_IDENTIFIED, OUT_OF_SCOPE sau OTHER, cu explicație.
IBS.06	Raportul	report	C	Raportul de credit în structura RPT, cu RPT.04 = BUREAU, care cuprinde informația deținută de la toate sursele, potrivit pct. 75din Regulament. Informația care se dublează se elimină numai la consolidare, prin identificatorul unic al obligației, potrivit pct. 101. Obligatoriu dacă IBS.04 = DELIVERED.
IBS.07	Semnătura	signature	O	Sigiliul electronic calificat al biroului care răspunde.

101. Consolidarea raportului de credit cu date unice se realizează la momentul formulării raportului, după următoarele reguli, aplicate identic de toate birourile:

101.1. înregistrările cu același identificator unic (OBL.01, OBL.02), cu același creditor raportor și cu același transfer care a deschis etapa (MET.10), indiferent de biroul de la care provin, constituie o singură etapă. Etapele aceluiași identificator – ale cedentului și ale cesionarului, respectiv ale predecesorului și ale succesorului de drepturi – constituie o singură obligație și se prezintă împreună, potrivit pct. 16;

101.2. dintre înregistrările aceleiași etape, cea cu data de referință (EVT.03) cea mai recentă și, la aceeași dată de referință, cu numărul reviziei (EVT.07) cel mai mare reprezintă starea curentă a etapei. Celelalte înregistrări nu se elimină, ci se prezintă ca istoric, cu biroul de origine și cu perioada acoperită de fiecare, fără a fi însumate. Înregistrările cu aceeași dată de referință și cu același număr al reviziei, dar cu conținut diferit, se prezintă împreună, cu biroul de origine și cu mențiunea neconcordanței, fără ca vreuna să fie reținută ca stare curentă. În sinteza prevăzută la RPT.12, sumele obligației se prezintă distinct, ca interval între variante, fără a fi însumate, iar biroul notifică sursa;

101.3. starea curentă a obligației este starea curentă a etapei creditorului curent. Succesiunea etapelor se stabilește din transferul care a deschis fiecare etapă (MET.10). Creditorul curent este dobânditorul ultimului transfer confirmat dintr-un lanț neîntrerupt care pornește de la creditorul inițial (OBL.01), astfel încât un transfer poate fi confirmat numai dacă cedentul este creditorul inițial sau dobânditorul unui transfer confirmat. În aceste limite, între etapele obținute de la birouri diferite, un transfer este confirmat dacă etapa cedentului anterioară transferului, de la oricare birou, este închisă cu CLOSED_ASSIGNED către același dobânditor, cu același act al transferului (ASG.05). În lipsa acestei închideri, transferul este în neconcordanță dacă etapa cedentului anterioară transferului, de la oricare birou, este activă cu o dată de referință ulterioară datei transferului (ASG.02) sau este închisă către alt dobânditor ori către același dobânditor cu alt act, ori dacă etapa dobânditorului poartă MET.10 = CONFLICT, iar în celelalte

cazuri este confirmat dacă etapa dobânditorului poartă, la fiecare birou la care este înregistrată, MET.10 = CONFIRMED sau PROVISIONAL, valoarea PROVISIONAL fiind acceptată numai când etapa cedentului anterioară transferului nu figurează la niciun birou interogat. Altfel, transferul este neconfirmat. Transferul în neconcordanță sau neconfirmat se prezintă cu mențiunea corespunzătoare și cu declarațiile ambilor creditori, iar creditorul curent rămâne cedentul, când acesta raportează obligația ca activă, respectiv dobânditorul indicat de cedent la închidere, potrivit pct. 16. Raportul arată în clar temeiul fiecărui transfer: confirmat documentar (CLOSURE, REORGANIZATION, DOCUMENTS, CHAIN), declarat numai de dobânditor (PROVISIONAL, UNCONFIRMED), neverificat, cât timp un birou interogat are starea UNAVAILABLE, sau contestat (CONFLICT);

101.4. etapele aceleiași obligații se numără o singură dată în sinteza prevăzută la RPT.12, cu starea și cu soldurile etapei creditorului curent. Dacă, în raportul complet, creditorul curent nu are etapă la niciun birou, obligația se numără ca activă, cu soldurile etapei cedentului anterioare transferului către el, de la data ultimei ei raportări, și se prezintă cu mențiunea că creditorul curent nu a raportat obligația;

101.5. partea cesionată potrivit pct. 14este confirmată dacă raportarea cedentului, de la oricare birou interogat, cuprinde transferul parțial cu același dobânditor, cu aceeași sumă și cu același act (ASG.05) sau dacă poartă MET.10 = CONFIRMED la biroul ei. Dacă raportarea cedentului cuprinde un singur transfer parțial cu același dobânditor și cu aceeași sumă care nu confirmă o altă parte cesionată, dar cu alt act, ori dacă partea poartă MET.10 = CONFLICT, ea se prezintă ca în neconcordanță, iar în celelalte cazuri ca neconfirmată. În ambele cazuri, nu se însumează;

101.6. partea suplimentară (RPT.11) primită de la fiecare birou se include în raportul consolidat pentru subiect distinct, cu biroul de origine;

101.7. solicitările de credit cu aceeași pereche (APP.06, APP.01), indiferent de biroul de la care provin, constituie o singură solicitare. Rezultatul curent este cel cu data deciziei (APP.09) cea mai recentă, rezultatul PENDING cedând în fața oricărei decizii, iar rezultatele diferite cu aceeași dată a deciziei se prezintă cu mențiunea neconcordanței;

101.8. fiecare obligație reținută indică sursa care a raportat-o și biroul de la care a fost obținută, cu excepția raportului pentru utilizator, în care se indică numai biroul, potrivit pct. 96;

101.9. informația înregistrată potrivit unui format anterior și neasociată unui identificator unic se prezintă distinct, cu biroul de origine și cu marcajul LEGACY, nu se unifică între birouri și nu se însumează în sinteza prevăzută la RPT.12 cu informația înregistrată potrivit standardului;

101.10. informația furnizată de alt birou nu se modifică, nu se completează și nu se reinterpretează;

101.11. biroul solicitant nu stochează informația primită de la alt birou, potrivit art. 7 alin. (3^1) din Legea nr. 122/2008. Nu se admite constituirea unei copii persistente, a unei replici sau a unui mecanism de sincronizare periodică, iar jurnalul interogărilor, care consemnează subiectul, momentul, solicitantul și temeiul, nu constituie stocare a istoriei de credit;

101.12. dacă un birou interogat nu răspunde în termenul prevăzut în capitolul VIII sau răspunde cu starea ERROR (IBS.04), raportul se emite cu indicarea stării UNAVAILABLE pentru biroul respectiv, iar solicitantul este informat că raportul nu este complet. Starea din RPT.06 corespunde

răspunsului primit astfel: `IBS.04` = `DELIVERED` – `ANSWERED`, `NO_DATA` și `REFUSED` – aceleași stări, iar `ERROR`, lipsa răspunsului în termen, răspunsul nesemnat, cu semnătură nevalidă sau neinterpretabil – `UNAVAILABLE`. Răspunsul primit după termen nu se folosește în raportul emis. Biroul solicitant reia solicitarea în termenul prevăzut la art. 7 alin. (6) din Legea nr. 122/2008, interogând din nou toate birourile cuprinse în demers, fără folosirea răspunsurilor primite anterior, și emite raportul completat, cu referința aceluiași demers, pe care îl pune la dispoziția solicitantului prin operațiunea `GET /v1/credit-reports/{request_id}`, informându-l. În sinteza prevăzută la `RPT.12`, birourile cu starea `UNAVAILABLE` se indică distinct de cele cu starea `NO_DATA`. Cât timp un birou interogat are starea `UNAVAILABLE`, transferul care ar fi confirmat numai prin valoarea `PROVISIONAL` se prezintă ca neverificat și se ia în considerare la stabilirea creditorului curent. Transferurile neverificate ale aceluiași cedent către dobânditori diferiți se prezintă ca neconcordanță, iar creditorul curent rămâne cedentul. Dacă etapa creditorului curent nu figurează în informația primită, obligația se numără o singură dată în sinteză, cu starea și cu soldurile etapei cu data de referință (`EVT.03`) cea mai recentă dintre cele primite. Raportul completat aplică regulile de mai sus informației tuturor birourilor.

102. Rectificarea unei informații se efectuează de sursă la toate birourile cărora le-a raportat obligația, printr-un mesaj cu `EVT.01` = `CORRECTION` și cu același identificator unic al obligației. Biroul care a admis o contestație notifică sursa (`DISPUTE_UPHELD`) și, după primirea rectificării, înlătură marcajul `MET.06` și informează, în condițiile prevăzute la pct. 92, destinatarii rapoartelor de credit eliberate cât timp a fost inclusă informația anterioară rectificării. La rectificarea efectuată la cererea subiectului, potrivit art. 16 din Legea nr. 195/2024, sursa indică `EVT.09` = `true`. Sursa îl poate indica și la rectificarea din inițiativa proprie, când apreciază că informația inexactă a putut afecta subiectul. La `EVT.09` = `true`, biroul informează, în aceleași condiții, destinatarii rapoartelor de credit eliberate cât timp a fost inclusă informația anterioară rectificării.

VIII. INDICATORII DE CALITATE ȘI NIVELURILE MINIME DE SERVICIU

103. Indicatorii de calitate a informațiilor prevăzuți la pct. 30 din Regulament se calculează lunar, pe baza mesajelor transmise în regim `COMMIT` în luna de referință și a situației bazei de date la ultima zi a lunii: indicatorii 30.1 și 30.3 – pentru sursa care a transmis mesajele (`SRC.01`), iar ceilalți – pentru creditorul raportor al etapelor, potrivit pct. 16, respingerile unei obligații fără etapă la birou atribuindu-se creditorului raportor indicat în mesaj (`SRC.02`, altfel `SRC.01`). Indicatorii creditorului reprezentat se transmit și intermediarului împuternicit de acesta. Indicatorii se calculează după cum urmează:

Indicatorul	**Formula de calcul**
30.1 Rata înregistrărilor respinse	se calculează distinct, în procente sau în număr: a) rata respingerilor la prima transmitere – numărul raportărilor de obligație (obligația și data de referință) respinse la prima lor transmitere, raportat la numărul raportărilor de obligație transmise pentru prima dată în luna de referință; b) rata încercărilor respinse – numărul aparițiilor obligațiilor în mesaje respinse pentru cel puțin o eroare blocantă, raportat la numărul total al aparițiilor obligațiilor în mesaje, retransmiterile aceluiași mesaj numărându-se o singură dată; c) respingerile neremediate – numărul raportărilor de obligație respinse pentru care, la ultima zi a lunii, nu există o raportare acceptată a aceleiași obligații cu aceeași dată de referință sau cu una ulterioară, acceptată înainte sau după respingere. Pentru a) și b) se prezintă și distribuția respingerilor pe identificatorii regulilor încălcate.
30.2 Completitudinea	pentru fiecare câmp condiționat sau facultativ: ponderea obligațiilor sau a subiecților pentru care câmpul are valoare, raportată la numărul celor pentru care câmpul este aplicabil. Se raportează distinct ponderea subiecților persoane fizice cu cel puțin un contact de tip `MOBILE` sau `EMAIL` și cu adresă de tip `DOMICILE` sau `RESIDENCE` completă. Se raportează, de asemenea, numărul subiecților cu `MET.09` = `PENDING` de mai mult de 30 de zile, numărul câmpurilor care poartă marcajul `MET.05` de mai mult de 90 de zile și numărul obligațiilor dobândite raportate sub identificator propriu, fără identificatorul inițial, potrivit pct. 13.
30.3 Întârzierea de raportare	pentru fiecare obligație acceptată, cu excepția mesajelor de rectificare, a căror durată se măsoară prin indicatorul 30.7, se calculează distinct: a) latența – diferența, în zile calendaristice, dintre data recepției mesajului de către birou (`MET.02`), care constituie data transmiterii în sensul pct. 30.3 din Regulament, și data survenirii celui mai vechi eveniment raportat (`EVT.02` și elementele din `EVT.08`), potrivit pct. 30.3 din Regulament. Se prezintă media aritmetică și valoarea maximă; b) respectarea termenului legal – ponderea obligațiilor recepționate peste termenul prevăzut la art. 6 alin. (7) din Legea nr. 122/2008, calculat pentru fiecare eveniment de la data luării la cunoștință, dacă este prezentă, altfel de la data survenirii.
30.4 Obligațiile active neactualizate	numărul obligațiilor cu `STA.01` = `ACTIVE` la ultima zi a lunii precedente lunii de referință – starea înregistrării etapei creditorului raportor cu cea mai recentă dată de referință (`EVT.03`) care nu depășește acea zi –, fără atributul `MET.11` la data calculului, pentru care, până la ultima zi a lunii de referință, nu a fost acceptată nicio raportare cu data de referință (`EVT.03`) în luna precedentă, potrivit pct. 36. Controlul L33 se efectuează la sfârșitul fiecărei luni, pentru luna precedentă, iar rezultatul lui se comunică sursei prin lista obligațiilor vizate de acest indicator. Întârzierea raportării se măsoară numai prin indicatorul 30.3.

Indicatorul	Formula de calcul
30.5 Dublurile	se prezintă distinct: a) dublurile sigure – numărul identificatorilor unici ai obligației care apar în mai mult de o înregistrare de obligație distinctă în baza de date a biroului, etapele aceleiași obligații potrivit pct. 16nefiind dubluri; b) dublurile potențiale – numărul grupurilor de obligații distincte ale aceleiași surse, active simultan, cu același număr de contract (`TRM.05`) și același debitor (identificatorul subiectului, potrivit pct. 20), cu excepția părților cesionate potrivit pct. 14și a obligațiilor legate prin `OBL.03`. Separat, se raportează numărul grupurilor verificate de sursă și închise ca nefiind dubluri.
30.6 Contestațiile	numărul cererilor subiecților prevăzute la pct. 85Regulament, înregistrate în luna de referință, care vizează informații raportate de sursă, precum și ponderea celor admise, calculată pe cererile soluționate în lună.
30.7 Timpul de corectare	numărul de zile calendaristice de la emiterea răspunsului care semnalează eroarea blocantă sau de la admiterea contestației până la înregistrarea raportării corecte a aceleiași obligații, prin retransmitere sau prin rectificare. Se prezintă media aritmetică și valoarea maximă, precum și numărul erorilor neremediate la sfârșitul lunii – respingerile neremediate prevăzute la 30.1 lit. c) și contestațiile admise fără rectificare înregistrată – și numărul notificărilor privind transferurile, prevăzute la pct. 16, la care sursa nu a răspuns în termen. Respingerile pentru care, la data lor, exista deja o raportare acceptată a aceleiași obligații cu aceeași dată de referință sau cu una ulterioară nu se cuprind în media și în valoarea maximă.

104. Biroul transmite sursei, până la data de 10 a lunii următoare, indicatorii calculați, împreună cu lista obligațiilor vizate de indicatorii 30.1, 30.4, 30.5 și 30.7, prin interfața de programare a aplicațiilor sau printr-un alt canal securizat, și, în același termen, îi transmite Băncii Naționale a Moldovei indicatorii tuturor surselor, fără lista obligațiilor vizate. Indicatorii se calculează după aceeași metodologie de toate birourile și se păstrează cel puțin 5 ani. Indicatorii se prezintă cu identificatorii din tabelul de la pct. 103 și cu literele componentelor lor, iar indicatorii fără obiect în luna de referință au valoarea zero.

105. Nivelurile minime de serviciu pe care biroul le asigură și le înscrie în acordul SLA prevăzut la pct. 2.3 din Regulament sunt următoarele:

Parametrul	Nivelul minim
Disponibilitatea interfeței de programare a aplicațiilor în mediul de producție	99,5 % lunar, calculată fără ferestrele de mentenanță planificată, anunțate cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte, care nu depășesc 8 ore pe lună și se efectuează în afara intervalului 8.00–20.00 al zilelor lucrătoare. Biroul raportează distinct și disponibilitatea totală, care include ferestrele de mentenanță
Confirmarea recepției unui mesaj de raportare	cel mult 5 secunde de la primirea mesajului
Răspunsul cu rezultatul validării și al înregistrării	cel mult 60 de secunde pentru mesajele cu cel mult 1.000 de obligații, iar pentru celelalte mesaje și pentru fișierele transmise prin canalul alternativ, cel mult 15 minute
Eliberarea raportului de credit la solicitarea electronică a utilizatorului	cel mult 5 secunde pentru 95 % dintre solicitările lunii și cel mult 30 de secunde pentru oricare solicitare, fără a include timpul de răspuns al celorlalte birouri
Eliberarea raportului de credit consolidat	cel mult 30 de secunde pentru 95 % dintre solicitările lunii și cel mult 60 de secunde pentru oricare solicitare, inclusiv timpul de răspuns al celorlalte birouri, care se așteaptă cel mult 20 de secunde. Raportul completat potrivit pct. 101se emite în termenul prevăzut la art. 7 alin. (6) din Legea nr. 122/2008

Parametrul	Nivelul minim
Răspunsul la solicitarea altui birou	cel mult 5 secunde pentru 95 % dintre solicitările lunii și cel mult 20 de secunde pentru oricare solicitare. Termenul de 1 zi lucrătoare prevăzut la pct. 74din Regulament este termenul maxim, iar răspunsul primit după expirarea așteptării prevăzute la rândul anterior se include în raportul completat, potrivit pct. 101
Disponibilitatea mediului de testare	95 % în intervalul 8.00–18.00 al zilelor lucrătoare
Notificarea surselor și a utilizatorilor despre un incident care afectează disponibilitatea	cel mult o oră de la constatare
Notificarea surselor și a utilizatorilor despre un incident care afectează integritatea sau confidențialitatea informației	fără întârziere nejustificată, cel mult 24 de ore de la constatare. Notificarea încălcării securității datelor cu caracter personal către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal se face potrivit Legii nr. 195/2024
Termenul de remediere a erorilor de către sursă	potrivit pct. 77

106. Biroul măsoară parametrii prevăzuți la pct. 105continuu, din jurnalele proprii, îi publică lunar pe pagina sa web și îi prezintă Băncii Naționale a Moldovei în modul stabilit de aceasta. Nerealizarea unui nivel minim se raportează în luna următoare, împreună cu cauzele și cu măsurile de remediere.

IX. SUITA DE TESTE DE CONFORMITATE

107. Suita de teste de conformitate este formată din mesaje de test și din rezultatele așteptate ale procesării lor, publicate de Banca Națională a Moldovei în format prelucrabil automat, potrivit pct. 36din Regulament, pentru fiecare versiune a standardului. Suita cuprinde cel puțin următoarele categorii:

Categoria	Conținutul
Structurală	pentru fiecare câmp: valori valide la limitele tipului și ale lungimii, valori nevalide, lipsa câmpurilor obligatorii, elemente neprevăzute de schemă
Nomenclatoare	pentru fiecare nomenclator: coduri valide, coduri inexistente, combinații admise și neadmise potrivit N02
Reguli logice	pentru fiecare regulă din registrul prevăzut la pct. 71: cel puțin un caz conform și un caz neconform, iar la regulile L43 și L84 și cazurile denumirilor care diferă numai prin forma juridică de organizare (N25) ori din care aceasta lipsește
Ciclul de viață	– regimurile `VALIDATE` și `COMMIT`; – idempotența retransmiterii și reutilizarea identificatorului pentru alt conținut; – numerotarea mesajelor și golurile; – înregistrarea parțială; – starea mesajului; – înlocuirea graficului la transmiterea integrală; – cesiunea și succesiunea de drepturi, cu confirmarea transferului, neconcordanța și continuitatea întârzierii; – refinanțarea și restructurarea prin contract nou; – revizia și evenimentele concurente; – ciclul solicitărilor de credit; – încetarea contractului creditorului raportor cu biroul și reluarea raportării; – rambursarea anticipată – parțială, care modifică scadențele fără schimbarea `TRM.08`, `TRM.10` sau `TRM.11`, și totală, cu închiderea `CLOSED_PREPAID`; – rambursarea anticipată în ziua unei scadențe, într-o zi fără scadență și de două ori în aceeași zi (`SCH.10`, cu sumele contractuale neschimbate); – `SCH.10` modificat în raportarea incrementală – respinsă (L62); – `PREPAYMENT` fără `SCH.10` pozitiv – respinsă (L86); – solicitarea nouă raportată la mai mult de 15 zile de la depunere, față de actualizarea solicitării înregistrate

Categoria	Conținutul
Transferurile	cel puțin: – cesiunea integrală și cea parțială; – cesiunea multiplă (lanț), inclusiv cu raportări în ordine inversă și la birouri diferite; – redobândirea; – cesiunea contestată și litigiul dintre creditori; – dobânditorul fără cedent la birou și cedentul care nu mai raportează; – succesiunea cu predecesor radiat; – plata primită de cedent după transfer; – refinanțarea unei obligații în stare de nerambursare; – pentru fiecare caz, rezultatul așteptat la nivel de etapă și la nivel de sinteză
Rectificare și anti-regresie	– rectificări valide și nevalide; – mesaje cu dată de referință anterioară ultimei raportări; – evenimente aflate de sursă ulterior survenirii lor; – rectificări primite în altă ordine decât emiterea lor; – retransmiterea după expirarea termenului de păstrare a registrului de idempotență; – raportarea ulterioară a informației șterse înaintea termenului – a obligației și a subiectului din obligație –, retrimiterea ei repetată, inclusiv anual, peste 5 ani de la ștergere, cu reînnoirea termenului amprentei, informarea Băncii Naționale a Moldovei și reevaluarea motivată, și revocarea ștergerii; – informarea destinatarilor rapoartelor după ștergere, după rectificarea în urma contestației admise și după rectificarea cu `EVT.09` = `true` – la cererea subiectului adresată sursei ori din inițiativa sursei, cu informarea cerută –, pe fiecare subiect, inclusiv persoana fizică dintr-o obligație cu o persoană juridică; – rectificarea fără `EVT.09` ori cu `false` – fără informare; – rectificarea raportărilor anterioare unui transfer; – mai multe rectificări simultane ale aceleiași perioade
Transport și securitate	– certificate nevalide sau expirate, semnături nevalide, depășirea limitelor, versiuni TLS neadmise; – ștergerea selectivă a unui fragment semnat și reînnoirea mărcii temporale de arhivare, cu rezultatul așteptat al validării; – compromiterea cheii sursei: raportul în cursul reconfirmării, inclusiv după o raportare nouă primită după revocare, reconfirmarea și eliminarea informației nereconfirmate, cu păstrarea stării valide primite după revocare și cu informarea destinatarilor rapoartelor; – raportarea după revocare a etapei cu starea curentă `MET.12` – incrementală, respinsă (L47), și cu graficul integral, acceptată; – reconfirmarea incrementală a unei înregistrări care depinde de un grafic integral nereconfirmat din interval – fără efect până la reconfirmarea acestuia, eliminată la expirare împreună cu el
Profiluri	mesaje conforme și neconforme pentru fiecare profil de conformitate, inclusiv cel puțin un mesaj complet de exemplu pentru fiecare profil și pentru fiecare tip de portofoliu
Raportul de credit și schimbul între birouri	– solicitări valide și nevalide, inclusiv în baza demersului depus pe suport de hârtie, a demersului subiectului fără obligații și a demersului subiectului persoană juridică, semnat de conducătorul organului executiv; – consolidarea cu dubluri, respingerea motivată, biroul indisponibil
Versiunea semantică	prezentarea distinctă a informației înregistrate în versiuni semantice diferite

108. Fiecare caz de test cuprinde: identificatorul, categoria, versiunea standardului, mesajul de intrare, rezultatul așteptat (starea și lista codurilor de eroare) și, după caz, starea prealabilă a bazei de date necesară executării. Rezultatele se înregistrează într-un raport de conformitate în format prelucrabil automat, semnat cu sigiliul electronic calificat al biroului, care indică pentru fiecare caz rezultatul obținut și corespondența cu cel așteptat.

109. Biroul este conform dacă obține rezultatul așteptat pentru toate cazurile suitei. Suita se parcurge în mediul de testare, la fiecare versiune nouă a standardului, înainte de aplicarea ei în

producție, și în cadrul auditului prevăzut la pct. 38 din Regulament. Raportul de conformitate se transmite Băncii Naționale a Moldovei în cel mult 10 zile lucrătoare de la parcurgerea suitei.

110. Sursa poate parcurge suita în mediul de testare al biroului înainte de prima raportare în producție și după fiecare modificare a sistemului său informațional. Biroul pune la dispoziția surselor rezultatele parcurgerii, în aceeași structură.

X. MARCAJUL VERSIUNII SEMANTICE

111. Fiecare informație înregistrată în istoria de credit poartă marcajul versiunii semantice (`MET.01`), atribuit o singură dată, la înregistrare, și nemodificat ulterior. Valorile marcajului sunt: `STU-{MAJOR.MINOR}` pentru informația înregistrată potrivit prezentului standard și `LEGACY-{cod}` pentru informația înregistrată potrivit unui format anterior, unde `{cod}` identifică formatul și canalul de recepție utilizat de birou. Lista codurilor `LEGACY` ale fiecărui birou se comunică Băncii Naționale a Moldovei odată cu documentația prevăzută la pct. 7 din Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. XXX/YYYY.

112. Până la expirarea termenului de punere în funcțiune, prevăzut la pct. 5 din Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. XXX/YYYY, biroul marchează informația existentă cu versiunea semantică aplicabilă și, pentru informația `LEGACY`, consemnează:

112.1. canalul prin care informația a fost recepționată, atunci când biroul a operat mai multe canale de recepție cu acoperire diferită a informației;

112.2. clasele de informație afectate de mecanisme care au determinat pierderea sau suprascrierea unor valori anterior valide, atunci când biroul a aplicat asemenea mecanisme, prin cel puțin următoarele marcaje:

`FX_MISSING` – expunerea în valută fără cursul aplicat;

`AGGREGATED_SUMS` – sume agregate fără componente;

`STATE_COLLAPSED` – stări concurente reduse la una singură;

`FIELD_COLLISION` – câmpuri cu semnificație diferită de cea a standardului;

`DELETED_BY_VALUE` – ștergeri efectuate printr-o valoare de câmp;

`NON_BLOCKING_ERASURE` – câmpuri golite la erori neblocante.

113. La expirarea termenului de punere în funcțiune și, ulterior, lunar, până la expirarea termenului de trecere, prevăzute la pct. 5 din Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. XXX/YYYY, biroul prezintă Băncii Naționale a Moldovei un raport de reconciliere a migrării, care cuprinde: numărul obligațiilor și al subiecților pe versiuni semantice, soldurile agregate pe monede, numărul obligațiilor legate potrivit pct. 114și al celor nelegate, erorile apărute la legare și măsurile de remediere.

114. La prima raportare potrivit standardului a unei obligații înregistrate anterior la birou, sursa completează `OBL.05` cu identificatorul sub care obligația a fost raportată în formatul anterior și transmite graficul de rambursare integral, potrivit pct. 34. Biroul asociază înregistrarea existentă cu identificatorul unic (`OBL.01`, `OBL.02`), nu creează o obligație nouă și păstrează asocierea, jurnalizată, pe durata termenului de păstrare a informației. Informația înregistrată anterior își păstrează marcajul `LEGACY`, iar cea raportată potrivit standardului primește marcajul `STU`. Informația `LEGACY` se rectifică, inclusiv după expirarea termenului prevăzut la pct. 5dinHotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. XXX/YYYY, prin mesaj de rectificare potrivit standardului, care identifică în `OBL.05` înregistrarea din formatul anterior,

fără `EVT.04` (regula L28). Informația înlocuită rămâne în jurnal, iar cea rectificată poartă marcajul `STU`.

115. Raportul de credit semnalează distinct informația înregistrată în versiuni semantice diferite. Indicatorii calculați pe informația aferentă mai multor perioade, inclusiv suma restantă cumulată, serviciul lunar al datoriei, profilul de plată și sinteza prevăzută la RPT.12, se determină exclusiv pe informația aparținând aceleiași versiuni semantice sau, în caz contrar, se prezintă cu mențiunea expresă a perioadelor și a versiunilor acoperite. Informația `LEGACY` nu se recalculează și nu se reinterpretează potrivit definițiilor prezentului standard.

XI. APLICAREA ETAPIZATĂ A STANDARDULUI

116. Cerințele standardului se aplică, în raport cu termenele prevăzute la pct. 5 din Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. XXX/YYYY, după cum urmează:

Etapa	**Banca Națională a Moldovei**	**Birourile**	**Sursele**
De la intrarea în vigoare a Regulamentului	publică componentele standardului în format prelucrabil automat, cel târziu la această dată (pct. 36 din Regulament)	– prezintă documentația formatelor existente în 30 de zile (pct. 7din Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. XXX/YYYY); – aplică cerințele Regulamentului care trimit la standard față de formatele existente, în măsura în care acestea conțin informația necesară	raportează în formatele existente, în termenul legal
De la expirarea termenului de punere în funcțiune, prevăzut la pct. 5 din Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. XXX/YYYY	primește raportul de reconciliere a migrării (pct. 113)	– pun în funcțiune interfața și mediul de testare conforme standardului; – aplică toate cerințele standardului pentru informația transmisă potrivit lui, inclusiv semnătura, validarea, idempotența, răspunsul semnat și indicatorii din capitolul VIII; – marchează informația existentă (pct. 112); – emit rapoartele de credit și efectuează schimbul între birouri în structurile din capitolul VII; – leagă obligațiile existente și rectifică informația înregistrată potrivit formatelor anterioare, fără termen final (pct. 114)	pot raporta potrivit standardului, după parcurgerea suitei de teste (pct. 110)

Etapa	Banca Națională a Moldovei	Birourile	Sursele
Până la expirarea termenului de trecere, prevăzut la pct. 5 din Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. XXX/YYYY	–	– recepționează în paralel informația în formatele anterioare, cu regulile documentate potrivit pct. 7din Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. XXX/YYYY; – admit protocolul TLS 1.2, în condițiile pct. 82; – pot efectua schimbul între birouri și pe baza formatelor convenite bilateral	– trec la standard; – pe durata trecerii pot raporta în paralel, în formatul anterior și potrivit standardului
De la expirarea termenului de trecere, prevăzut la pct. 5 din Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. XXX/YYYY	–	– recepționează, emit și schimbă informația exclusiv în formatul standardului (pct. 6din Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. XXX/YYYY); – calculează toți indicatorii din capitolul VIII pentru toate sursele	raportează exclusiv potrivit standardului